4. LOKALNI PROGRAM RAZVOJA DELOVANJA MLADIH V MESTNI OBČINI VELENJE 2026–2030

lokalna mladinska strategija

MLADI ZA VELENJE, VELENJE ZA MLADE

Avtorja: Špela Verdev in Jošt Kodrič,
Mladinski center Velenje

Velenje 2025

ZAHVALA

Zahvaljujemo se:

- mladim in mladinskim društvom za sodelovanje na delavnicah,
- mladinskim delavcem in mladinskim trenerjem za mentorstvo in vodenje delavnic (Leja Aristovnik, Tina Felicijan, Vid Hrovat, Nermin Jukan, Melita Kovač, Daniela Koželj, Josip Križnič, Tjaž Medved, Barbara Paulovič, Petja Plamberger, Ira Preininger, Ana Šuperger, Amadej Šuperger in Lara Jan),
- izobraževalnim ustanovam v MO Velenje,
- Mladinskemu centru Velenje,
- Mladinskemu svetu Velenje in njegovim članicam,
- Šaleškemu študentskemu klubu,
- Mladinskemu kulturnemu klubu eMCe plac,
- Mestni občini Velenje,
- Uradu za družbene dejavnosti MO Velenje, še posebej Darji Plaznik za podatke in analize,
- Komisiji za mladinska vprašanja MO Velenje,
- Centru za pravični prehod Razvojne agencije SAŠA regije in Tini Felicijan za sodelovanje pri izvedbi delavnic in pripravi dokumenta,
- Pii Rednak za jezikovni pregled,
- začetnikom oblikovanja lokalne mladinske politike in piscem preteklih mladinskih strategij,
- in vsem, ki so kakor koli prispevali k nastanku četrte lokalne mladinske strategije.

UVOD **1**

1. Lokalni program razvoja delovanja mladih: Mladi v korak s časom 2010–2015 **2**

2. Lokalni program razvoja delovanja mladih: Mladi za Vele'je premikamo meje 2016–2020 ..... **3**

3. Lokalni program razvoja delovanja mladih v Mestni občini Velenje: Mladi za Vele'je spret premikamo meje 2021–2025 ..... **4**

PRAVNO-ZAKONODAJNA UREDITEV MLADINSKEGA SEKTORJA V SLOVENIJI IN EVROPSKI UNIJI **4**

Opredelitev izrazov **5**

Nacionalni program za mladino **6**

Pravno-zakonodajna ureditev mladinskega sektorja v Mestni občini Velenje **7**

Odlok o ustanovitvi javnega zavoda Mladinski center Velenje (Uradni vestnik MO Velenje, št. 11/16 – uradno prečiščeno besedilo UPB1) **7**

Odlok o mladinskem delu v Mestni občini Velenje (Uradni vestnik MO Velenje, št. 13/07 in 4/15) **7**

Odlok o štipendijski shemi v Mestni občini Velenje (Uradni vestnik MO Velenje, št. 6/25) **7**

MLADINSKA INFRASTRUKTURA, ORGANIZACIJE V MLADINSKEM SEKTORJU IN FESTIVALI ZA MLADE V MO VELENJE **8**

Mladinska infrastruktura v MO Velenje **8**

Letni kino ob Škalskem jezeru **8**

Pekarna idej – hiša perspektivnih kulturno-umetniških vsebin **8**

Hiša bendov **9**

Urbani park **9**

Pumptrack **9**

Urbani fitnes Velefit v mestnem središču in druge vadbe na prostem **10**

Vista Park z razgledom **10**

Taborniška infrastruktura **10**

Lukova vila **10**

Taborni prostor na Lilijskem griču v Pesju **10**

Taborni prostor v Ribnem pri Bledu – Kajuhov tabor **10**

ORGANIZACIJE V MLADINSKEM SEKTORJU V MO VELENJE **11**

Mladinski center Velenje – enota Efenkova **11**

Enota NUKLEUS – multimedijski center **12**

Mladinski Klub eMCe plac, Zavod mladine Šaleške doline **12**

Mladinski svet Velenje **13**

MLADINSKE ORGANIZACIJE IN ORGANIZACIJE ZA MLADE **13**
Šaleški študentski klub **13**
Medobčinska Zveza prijateljev mladine Velenje **13**
Rod Jezerski zmaj **14**
Društvo tabornikov Rod Lilijski grič Pesje **14**
Steg Velenje 1 – Jezerski graščaki **14**
Društvo urbanih športov DUŠA Velenje **15**
Društvo producentov elektronske glasbe Cogo **15**
Društvo Universe **16**
Društvo za razvoj in promocijo subkulture Železni aktivizem **16**
Društvo Jupiter **16**
Kulturno društvo nasedlega kita **16**
Šaleško folklorno društvo Koleda Velenje **16**
Kulturno prosvetno društvo Vinska Gora **17**
Mladi forum Socialnih demokratov **17**
OSTALE ORGANIZACIJE ZA MLADE V MO VELENJE **17**
Osnovne šole v MO Velenje **18**
Center za vzgojo, izobraževanje in usposabljanje Velenje – CVIU **18**
Šolski center Velenje **18**
Fakulteta za energetiko **18**
Fakulteta za varstvo okolja **19**
Andragoški zavod Ljudska univerza Velenje **19**
Projektno učenje za mlajše odrasle – PUM-O **19**
Glasbena šola Fran Korun Koželjski **19**
Zdravstveni dom Velenje **20**
Center za socialno delo **20**
Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje – območna služba Velenje **20**
Savinjsko-šaleška gospodarska zbornica **21**
Knjižnica Velenje **21**
Muzej Velenje **21**
Festival Velenje **22**
Športno-rekreacijski zavod Rdeča dvorana **22**
SAŠA inkubator **23**
Rotary klub **23**

Zavod za turizem Šaleške doline 24
Šahovski klub Velenje 24
ŠENT – Slovensko združenje za duševno zdravje 24
INTEGRA, Inštitut za razvoj človekovih potencialov 24
NOVUS – društvo za razvoj človeških virov in socialnih programov 24
Društvo Hiša – društvo za pomoč in samopomoč socialno izključenih skupin 25
Sožitje Velenje 25
Varstveno delovni center SAŠA 25
TRADICIONALNI DOGODKI, PROJEKTI, MLADINSKI FESTIVALI IN FESTIVALI ZA MLADE V MO VELENJE 25
Mladinski center Velenje: Festival mladih kultur Kunigunda 25
Šaleški študentski klub: Dnevi mladih in kulture 26
Šaleški študentski klub: LakeFest v Letnem kinu 26
Šaleški študentski klub: Park s5 dogaja – dijaški festival 26
Društvo Nasedlega kita: Festival nasedlega kita 26
Festival Velenje: Pikin festival 26
Days of Thunder na Visti 26
Overload: OverLake 27
SoundGarden, Festival osebne in poslovne rasti 27
Natečaj in prireditev Naj prostovoljec v MO Velenje 27
Lirikonfest Velenje 28
MLADI V SLOVENIJI 28
Povzetek raziskave mladina 2020 – položaj mladih v sloveniji 28
Statistični pregled na področju mladih v MO Velenje 30
DUŠEVNO ZDRAVJE MLADIH V SLOVENIJI 33
Center za duševno zdravje otrok in mladostnikov Velenje 34
Center za psihološko svetovanje Posvet – enota Velenje 34
PRESTRUKTURIRANJE REGIJE 35
Karierna prihodnost 36
Kakovost življenja 37
Zdravo okolje 37
Razvojna agencija Savinjsko-šaleške regije 38
UČINKI 3. LOKALNEGA PROGRAMA RAZVOJA DELOVANJA MLADIH V MO VELENJE 2021–2025 38

STATISTIČNI PREGLED UČINKOV 3. LOKALNEGA PROGRAMA RAZVOJA DELOVANJA MLADIH V MO VELENJE 2021–2025 ..... **38**

REALIZIRANI CILJI 3. LOKALNEGA PROGRAMA RAZVOJA DELOVANJA MLADIH V MO VELENJE 2021–2025 ..... **42**

Analiza ukrepov 3. Lokalnega programa razvoja delovanja mladih v MO Velenje 2021–2025 ..... **52**

4. LOKALNI PROGRAM RAZVOJA DELOVANJA MLADIH V MO VELENJE 2026–2030 ..... **64**

Vizija **64**

Cilj **65**

Načela uresničevanja lokalnega programa razvoja delovanja mladih **65**

DELAVNICE S CILJNIMI SKUPINAMI MLADIH **66**

Teme in področja, ki smo jih obravnavali na delavnicaH **67**

UKREPI IN CILJI ZA MO VELENJE 2026–2030 TER POBUDE MLADIH **67**

UKREPI **67**

Okoljevarstvo in trajnostna mobilnost: **67**

Aktivno državljanstvo: **68**

Umetnost, kultura in dediščina: **68**

Šport, zabava in prosti čas: **68**

Turizem: **69**

Izobraževanje, informiranje in usposabljanje: **69**

Podjetništvo in zaposlovanje: **69**

Vključevanje mladih z manj priložnostmi in posebnimi potrebami: **70**

Zdravje in dobro počutje: **70**

IZOBLIKOVANI CILJI PO RANGIH FINANCIRANJA **71**

URESNIČEVANJE IN SPREMLJANJE URESNIČEVANJA LOKALNEGA PROGRAM RAZVOJA DELOVANJA MLADIH V MO VELENJE 2026–2030 ..... **80**

Predlog spremljanja uresničevanja lokalne mladinske strategije **80**

Pravna podlaga **81**

Obstoječe stanje **81**

Cilji **81**

Finančne posledice **81**

KAZALO PREGLEDNIC

Preglednica 1: Število mladih v MO Velenje 2020–2024 30
Preglednica 2: Statistični pregled mladih v Velenju glede na študijske programe 31
Preglednica 3: Brezposelnost med mladimi v Velenju glede na stopnjo izobrazbe 32
Preglednica 4: Brezposelnost med mladimi v Velenju glede na stopnjo izobrazbe 33
Preglednica 5: Delež porabljenih sredstev v okviru 3. Lokalnega programa razvoja delovanja mladih v MO Velenje 38
Preglednica 6: Prijavljeni in odobreni projekti po sklopih 2020–2024 39
Preglednica 7: Prijavitelji in projekti 2020–2024 40
Preglednica 8: Odobreni in zavrnjeni projekti ter delež uspešnosti glede na posameznega prijavitelja 41
Preglednica 9: Realizirani cilji 3. Lokalnega programa razvoja delovanja mladih v MO Velenje 42
Preglednica 10: Analiza ukrepov 3. Lokalnega programa razvoja delovanja mladih v MO Velenje 52
Preglednica 11: Izoblikovani cilji 4. Lokalnega programa razvoja delovanja mladih v MO Velenje 71

KAZALO GRAFOV

Graf 1: Število mladih po starostnih skupinah v MO Velenje 2020–2024 31
Graf 2: Delež porabljenih sredstev po letih 39
Graf 3: Prijavljeni in odobreni projekti 2020–2024 40
Graf 4: Prijavitelji in projekti 2020–2024 41

UVOD

Mestna občina Velenje (v nadaljevanju MO Velenje) se je na podlagi v letu 2007 sprejetega *Odloka o mladinskem delu v Mestni občini Velenje* (Uradni vestnik MO Velenje, št. 13/07) zavezala sprejeti lokalni program razvoja delovanja mladih. Za pripravo sta zadolžena mladinski svet lokalne skupnosti in mladinski center v sodelovanju z drugimi mladinskimi organizacijami. Namen programa je pripraviti dokument, ki bo velenjskim mladinskim organizacijam in organizacijam za mlade pomagal spodbuditi in aktivirati mlade v MO Velenje.

18. člen *Odloka o mladinskem delu v Mestni občini Velenje* (Uradni vestnik MO Velenje, št. 4/15) navaja, da se »lokalni program razvoja delovanja mladih sprejema za obdobje pet let in obsega predvsem:

- izhodišča in usmeritve delovanja mladih,
- financiranje oziroma sofinanciranje ciljev, definiranih v lokalnem programu razvoja delovanja mladih v Mestni občini Velenje,
- razvojne in strokovne naloge delovanja mladih,
- okvirna področja, merila in cilje za finančno ovrednotenje«.

Mladinski sektor, ki ga obravnava *Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o mladinskem delu v Mestni občini Velenje* (Uradni vestnik MO Velenje št. 4/15), se nanaša na:

- »avtonomijo mladih,
- neformalno učenje in usposabljanje ter večanje kompetenc mladih,
- dostop mladih do trga delovne sile in razvoj podjetnosti mladih,
- skrb za mlade z manj priložnostmi v družbi,
- prostovoljstvo, solidarnost in medgeneracijsko sodelovanje mladih,
- mobilnost mladih in mednarodno povezovanje,
- zdrav način življenja in preprečevanje različnih oblik odvisnosti mladih,
- dostop mladih do kulturnih dobrin in spodbujanje ustvarjalnosti ter inovativnosti mladih in
- sodelovanje mladih pri upravljanju javnih zadev v družbi.

Vsa področja mladinskega sektorja morajo biti dostopna vsem mladim, ne glede na njihov družbeni položaj, starost, narodnost, jezik, raso, državljanstvo, spol, spolno usmerjenost, vrsto šolanja, veroizpoved in politično prepričanje ali katerokoli drugo osebno okoliščino«.

1. LOKALNI PROGRAM RAZVOJA DELOVANJA MLADIH: MLADI V KORAK S ČASOM 2010–2015

V letu 2010 je Svet MO Velenje sprejel *Lokalni program razvoja delovanja mladih v Mestni občini Velenje* (Uradni vestnik MO Velenje št. 10/10) z naslovom *Mladi v korak s časom 2010–2015*. Mladi so na treh srečanjih imeli priložnost, da na delavnicah podajo svoja mnenja in povedo, kaj v Velenju pogrešajo, kaj bi spremenili in kaj obdržali. Z njihovo aktivno participacijo se je izoblikovalo 30 programov oz. ciljev, ki pokrivajo širok spekter interesov mladih občanov. Strategija je bila pripravljena v sodelovanju z mladimi, mladinskimi organizacijami, institucijami in javnimi zavodi. Na seji Sveta MO Velenje, ki je potekala 25. maja 2010, je bil dokument sprejet. To je bila prva mladinska strategija v Sloveniji.

S sprejetjem dokumenta se je MO Velenje zavezala k (so)financiranju sledenja ciljem *Lokalnega programa razvoja delovanja mladih*. S tem namenom je občina za dosego ciljev iz *Lokalnega programa razvoja mladih* MO Velenje med letoma 2011 in 2015 objavila letne javne razpise za sofinanciranje in financiranje projektov mladih. Letno je bilo v proračunu namenjenih 35.000 € za izvedbo javnega razpisa – od tega je bilo 20.000 € namenjenih za projekte, ki jih je MO Velenje financirala v celoti (100 %), 15.000 € pa za projekte, ki jih je MO Velenje sofinancirala v višini 50 % vrednosti projekta.

Pri pripravi so pod mentorstvom treh mladinskih trenerjev sodelovali mladi zaključnih razredov osnovne šole, organizirana in neorganizirana mladina. Pred zaključkom projekta so bili na plenarno srečanje povabljeni vsi sodelujoči na delavnicah, pa tudi tisti, ki se delavnic prej niso mogli udeležiti. Glavni namen tega plenarnega zasedanja je bila priprava konkretnih projektov.

Na delavnicah so mladi obravnavali naslednje teme: izobraževanje, sociala, zaposlovanje, ekologija, multimedija, vključevanje mladih v procese odločanja, kultura, turizem, šport, zabava.

V sprejeti strategiji je pisalo, da je to »le orodje za nenehno nadgradnjo, ki bi se moralo po Belgijskem modelu dopolnjevati oz. izdelovati vsaka 3 leta s proučitvijo napredka in smotrnostjo zastavljenih ciljev, pri tem pa obvezno s proučitvijo mnenja mladih njihove predloge vključiti v novo strategijo«.

Tako so skupaj MO Velenje – Urad za družbene dejavnosti, Mladinski svet Velenje (v nadaljevanju MSV) in Mladinski center Velenje (v nadaljevanju MC Velenje) v začetku leta 2013 pripravili *Poročilo o izvajanju mladinskih projektov v okviru Lokalnega programa razvoja delovanja mladih v Mestni občini Velenje za obdobje 2011–2012*. V poročilu so pripravili: (1) pregled števila prijavljenih projektov v okviru javnega razpisa za sledenje ciljem lokalne mladinske strategije v letih 2011 in 2012; (2) pregled posameznih prijaviteljev, število prijavljenih projektov in njihove uspešnosti; (3) pregled prijavljenih projektov in prijaviteljev po posameznih podciljih lokalne mladinske strategije; (4) analizo stanja izvajanja strategije za mlade v MO Velenje.

V prvi polovici leta 2013 sta bili na podlagi pripravljenega *Poročila o izvajanju mladinskih projektov v okviru Lokalnega programa razvoja delovanja mladih v Mestni občini Velenje za obdobje 2011–2012* pripravljeni dve delavnici z mladimi, da so se ponovno pridobila mnenja mladih Velenjčanov o tem, kaj v Velenju pogrešajo, kaj bi ohranili in kaj spremenili. Z njihovo aktivno participacijo se je izoblikoval dokument *Spremembe in dopolnitve Lokalnega programa razvoja delovanja mladih v Mestni občini Velenje »Mladi v korak s časom 2010–2015«, strategija za mlade* (Uradni vestnik MO Velenje št. 17/13). Sprejeti cilji so veljali za javni razpis za sledenje ciljem lokalne mladinske strategije v letih 2014 in 2015.

Projekti, ki jih je MO Velenje sofinancirala ali financirala v obdobju 2011–2015, so bili razdeljeni v dve kategoriji:

- prvo kategorijo so predstavljali projekti, ki so bili financirani 100-%, vendar najvišji možni znesek financiranja ni smel presegati 4.000 €,
- drugo kategorijo so predstavljali projekti, ki so bili sofinancirani 50-%, vendar najvišji možni znesek financiranja ni smel presegati 2.000 €.

Mladi so na srečanjih in posvetih oblikovali 15 ukrepov in 30 ciljev za MO Velenje. V obdobju med letoma 2011 in 2014 je na razpis za sledenje ciljem lokalnega programa razvoja delovanja mladih prispelo 111 prijav, v (so)financiranje pa je bilo sprejetih 57. Od tega na razpis za 100-% financiranje (4.000 €) 16, na 50-% financiranje (2.000 €) pa 41 projektov.

2. LOKALNI PROGRAM RAZVOJA DELOVANJA MLADIH: MLADI ZA VELE'JE PREMIKAMO MEJE 2016–2020

Drugi lokalni program razvoja delovanja mladih je Svet MO Velenje sprejel 15. decembra 2015 (Uradni vestnik MO Velenje št. 21/15). Delavnice so potekale na enak način kot pri pripravi prve strategije.

V pripravo, snovanje ciljev in ukrepov *2. Lokalne mladinske strategije* so se vključili različni profili mladih, ki so podali svoje želje, pričakovanja in ideje o tem, kaj potrebujejo, pričakujejo in si želijo v obdobju do vključno leta 2020 v MO Velenje. Z izvedenimi srečanji in delavnicami so mladi dobili možnost, prostor in podporo, da lahko z aktivnim vključevanjem in participacijo sodelujejo pri oblikovanju najpomembnejšega strateškega dokumenta za mladino v MO Velenje in tako neposredno vplivajo na odločitve lokalnih odločevalcev. Ob vsem tem pa prispevajo k boljši kakovosti življenja občanov, predvsem mladih v lokalni skupnosti.

Šest delavnic z mladimi se je izvedlo z desetimi lokalnimi mladinskimi trenerji, in sicer s petimi izoblikovanimi skupinami: (1) mladi s posebnimi potrebami, (2) mladi z manj priložnostmi, (3) osnovnošolska mladina, (4) srednješolska mladina, (5) organizirana mladina. Metode dela v okviru srečanj in posvetov so bile prilagojene posameznemu profilu udeležencev.

Lokalna mladinska področja, za katera so mladi podali svoje želje, potrebe in pričakovanja in so podlaga za pripravo vsebine, so bila: mednarodna mobilnost mladih, izobraževanje in usposabljanje, zaposlovanje in podjetništvo, mladi in družba (vključevanje v procese odločanja, stanovanja, informiranje), okolje in varstvo okolja, umetnost, kultura in dediščina, šport in prosti čas, vključevanje mladih s posebnimi potrebami in mladih z manj priložnostmi.

Izvedba novega javnega razpisa je potekala hkrati z razpisom za mladinske projektne aktivnosti in je za proračun MO Velenje (na predlog predlagateljev strategije) predstavljala finančno breme v višini 45.000 € za vsako leto (od leta 2016 do vključno leta 2020).

Sredstva v višini 45.000 € so bila razdeljena v tri dele oz. razpisne sklope, in sicer:

- SKLOP A: sofinanciranje štirih projektov na leto, katerih najvišji možni znesek financiranja ne sme presegati 4.000 €,
- SKLOP B: sofinanciranje sedmih projektov na leto, katerih najvišji možni znesek financiranja ne sme presegati 2.000 €,
- SKLOP C: sofinanciranje petnajstih projektov na leto, katerih najvišji možni znesek financiranja ne sme presegati 1.000 €.

Mladi so na srečanjih in posvetih oblikovali 70 ukrepov in 115 ciljev za MO Velenje. V obdobju med letoma 2016 in 2019 je na razpis za sledenje ciljem lokalnega programa razvoja delovanja mladih prispelo 152 prijav, v financiranje pa je bila sprejeta 101 prijava, od tega na sklop A (4.000 €) 17, na sklop B (2.000 €) 30 in na sklop C (1.000 €) 54 projektov.

3. LOKALNI PROGRAM RAZVOJA DELOVANJA MLADIH V MESTNI OBČINI VELENJE: MLADI ZA VELE'JE SPRET PREMIKAMO MEJE 2021–2025

3. Lokalni program razvoja delovanja mladih v Mestni občini Velenje: Mladi za Vele'je spet premikamo meje 2021–2025 je Svet Mestne občine Velenje sprejel na 14. seji dne 22. 12. 2020.

V proces snovanja ciljev in ukrepov, ki so namenjeni izpolnjevanju potreb, pričakovanj in želja mladih, so bili ponovno vključeni različni profili mladih iz lokalnega okolja, ki so svoje predloge podali s področij okoljevarstva in trajnostne mobilnosti, turizma, športa, zabave in prostega časa, izobraževanja, informiranja in usposabljanja, podjetništva in zaposlovanja, aktivnega državljanstva, umetnosti, kulture in dediščine ter vključevanja z manj priložnostmi in posebnimi potrebami. V delavnice so bile tako zajete naslednje skupine mladih: osnovnošolska mladina, srednješolska mladina, mladi z manj priložnostmi, neorganizirana mladina ter organizirana mladina. Na podlagi njihovih predlogov in pripomb je delovna skupina za pripravo strategije strnila in sistemizirala nabor ciljev in ukrepov, ki so bili zajeti v končnem dokumentu.

Izvedba javnega razpisa je potekala hkrati z razpisom za mladinske projektne aktivnosti in je za proračun MO Velenje (na predlog predlagateljev strategije) predstavljala finančno breme v višini 55.000 € za vsako leto veljavnosti strategije (od 2021 do vključno 2025). Sredstva v višini 55.000 € so bila razdeljena v štiri dele oz. razpisne sklope, in sicer:

- SKLOP A: sofinanciranje petih projektov na leto, katerih najvišji možni znesek financiranja ne sme presegati 4.000 €,
- SKLOP B: sofinanciranje osmih projektov na leto, katerih najvišji možni znesek financiranja ne sme presegati 2.000 €,
- SKLOP C: sofinanciranje sedemnajstih projektov na leto, katerih najvišji možni znesek financiranja ne sme presegati 1.000 €,
- SKLOP D: sofinanciranje štirih projektov na leto, katerih najvišji možni znesek financiranja ne sme presegati 500 €.

Mladi so v sklopu priprave *3. Lokalnega programa razvoja delovanja mladih* definirali 116 ciljev in 72 ukrepov za MO Velenje. V obdobju med letoma 2021 in 2024 (v času priprave nove strategije za leto 2025 poročila še niso bila pripravljena) je na razpis za sledenje ciljem strategije razvoja delovanja mladih prispelo 214 prijav, od katerih je bilo odobrenih 144, od tega 19 v sklopu A (4.000 €), 36 v sklopu B (2000 €), 69 v sklopu C (1.000 €) in 20 v sklopu D (500 €).

PRAVNO-ZAKONODAJNA UREDITEV MLADINSKEGA SEKTORJA V SLOVENIJI IN EVROPSKI UNIJI

Zakonodaja s področja mladinskega sektorja:

- *Zakon o javnem interesu v mladinskem sektorju* (ZJIMS),
- *Pravilnik o izvajanju Zakona o javnem interesu v mladinskem sektorju*,
- *Zakon o mladinskih svetih* (ZMS),
- *Pravilnik o registraciji in vodenju registra mladinskih svetov*.

Zakon o javnem interesu v mladinskem sektorju – ZJIMS (Uradni list RS, št. 42/10, 21/18 - ZNOrg) s *Pravilnikom o izvajanju ZJIMS* (Uradni list RS, št. 47/11) in Z*akon o mladinskih svetih – ZMS* (Uradni list RS, št. 70/00, 42/10 in 45/24). *ZJIMS* opredeljuje mladinski sektor in temeljne pojme, določa javni interes v mladinskem sektorju ter način uresničevanja javnega interesa v mladinskem sektorju. *ZMS* pa ureja položaj, delovanje, dejavnost ter financiranje Mladinskega sveta Slovenije in mladinskih svetov lokalnih skupnosti. Oba zakona med drugim predvidevata tudi pristojnosti lokalnih skupnosti v mladinskem sektorju. Poleg navedenih krovnih zakonov predstavljajo pomembne podlage za izvajanje mladinskih politik tudi ostali nacionalni in evropski dokumenti, med drugim tudi *Bela knjiga* (New Impetus of European Youth – White Paper) iz leta 2001, ki jo je izdala Evropska komisija in s tem prvič sistematično začrtala skupni evropski pristop do mladinskih politik.

Po 4. členu *ZJIMS* se področja mladinskega sektorja nanašajo na:

- avtonomijo mladih,
- neformalno učenje in usposabljanje ter večanje kompetenc mladih,
- dostop mladih do trga delovne sile in razvoj podjetnosti mladih,
- skrb za mlade z manj priložnostmi v družbi,
- prostovoljstvo, solidarnost in medgeneracijsko sodelovanje mladih,
- mobilnost mladih in mednarodno povezovanje,
- zdrav način življenja in preprečevanje različnih oblik odvisnosti mladih,
- dostop mladih do kulturnih dobrin in spodbujanje ustvarjalnosti ter inovativnosti mladih, in
- sodelovanje mladih pri upravljanju javnih zadev v družbi.

OPREDELITEV IZRAZOV

V dokumentu bomo uporabljali posamezne izraze, ki jih pojasnjuje 3. člen *ZJIMS* in imajo naslednji pomen:

- »Mladi« so mladostniki in mlade odrasle osebe obeh spolov, stari od 15. do dopolnjenega 29. leta.
- »Mladinski sektor« so področja, kjer poteka proces oblikovanja in uresničevanja mladinskih politik in mladinsko delo in so opredeljena v 4. členu tega zakona.
- »Mladinsko delo« je organizirana in ciljno usmerjena oblika delovanja mladih in za mlade, v okviru katere mladi na podlagi lastnih prizadevanj prispevajo k lastnemu vključevanju v družbo, krepijo svoje kompetence ter prispevajo k razvoju skupnosti. Izvajanje različnih oblik mladinskega dela temelji na prostovoljnem sodelovanju mladih ne glede na njihove interesne, kulturne, nazorske ali politične usmeritve.
- »Mladinska politika« je usklajen nabor ukrepov različnih sektorskih javnih politik z namenom spodbujanja in lajšanja integracije mladih v ekonomsko, kulturno in politično življenje skupnosti in ustreznih podpornih mehanizmov za razvoj mladinskega dela ter delovanja mladinskih organizacij, ki poteka v sodelovanju z avtonomnimi in demokratičnimi reprezentativnimi predstavniki mladinskih organizacij ter strokovnimi in drugimi organizacijami.
- »Organizacija v mladinskem sektorju« je subjekt, ki deluje v mladinskem sektorju in je organizirana kot mladinska organizacija ali organizacija za mlade ali mladinski svet.
- »Mladinska organizacija« je avtonomno demokratično prostovoljno samostojno združenje mladih, ki s svojim delovanjem mladim omogoča pridobivanje načrtnih učnih izkušenj, oblikovanje in izražanje njihovih stališč ter izvajanje dejavnosti v skladu z njihovo interesno, kulturno, nazorsko ali politično usmeritvijo ter je organizirana kot samostojna

pravna oseba, in sicer kot društvo, zveza društev ali kot sestavni del druge pravne osebe, in sicer društva, zveze društev, sindikata ali politične stranke, s tem da ji je v temeljnem aktu te pravne osebe zagotovljena avtonomija delovanja v mladinskem sektorju.
- »Organizacija za mlade« je pravna oseba, ki izvaja programe za mlade, vendar ni mladinska organizacija, in je organizirana kot zavod, ustanova ali zadruga.
- »Strukturirani dialog« je odprt, pregleden, dolgoročen, nenehen in sistematičen dialog med mladimi in nosilci oblasti na državni in lokalni ravni v mladinskem sektorju.
- »Mladinska infrastruktura« je fizični prostor (zemljišče ali stavba oziroma del stavbe), namenjen predvsem mladim za izvajanje mladinskega dela.
- »Mladinski program« je skupek dejavnosti, ki ga izvaja mladinska organizacija in poteka med vrstniki nepretrgoma skozi večji del leta ter vključuje večje število izvajalcev in aktivnih udeležencev.
- »Program za mlade« je program ukrepov v mladinskem sektorju, ki ga izvajajo organizacije za mlade, z namenom zagotavljanja boljših pogojev za življenje, delovanje in organiziranost mladih ter poteka nepretrgano skozi večji del leta in vključuje večje število aktivnih udeležencev.

NACIONALNI PROGRAM ZA MLADINO

»Temeljni cilj *Nacionalnega programa za mladino* je zagotoviti preglednejši in med posameznimi resorji usklajen pristop do težav, s katerimi se spoprijemajo mladi. Dodana vrednost tega programa je njegova horizontalna narava, saj združuje ukrepe na področjih, ki so v pristojnosti različnih ministrstev.

Na podlagi *Nacionalnega programa za mladino* se sprejemajo letni izvedbeni načrti, ki so usklajeni s proračunskim obdobjem in sredstvi, namenjenimi za posamezne ukrepe. Vloga izvedbenega načrta je operacionalizacija posameznega ukrepa na ravni aktivnosti ministrstev.« (gov.si)

Osnutek Resolucije o nacionalnem programu za mladino 2024–2032 je bil februarja 2024 poslan v medresorsko usklajevanje in še ni bil sprejet.

Predlog določa več ključnih vsebinskih sklopov. Na področju *izobraževanja* predvideva dvig kakovosti izobraževalnega sistema ter okrepljeno povezovanje z gospodarstvom. V okviru *trga dela* usmerja pozornost na ustvarjanje pogojev za kakovostne zaposlitve, zmanjšanje obsega negotovih oblik dela, krepitev štipendijske politike ter spodbujanje podjetniške dejavnosti med mladimi. V segmentu *zdravja in dobrega počutja* so predvideni ukrepi za krepitev duševnega zdravja, spodbujanje zdravega življenjskega sloga, preprečevanje kajenja, tvegane in škodljive rabe alkohola ter prepovedanih drog, kakor tudi zagotavljanje ustrezne skrbi za reproduktivno zdravje.

Bivanjska problematika mladih zajema razvoj ustrezne stanovanjske politike, povečanje ponudbe javnih najemnih stanovanj, izboljšanje položaja mladih na podeželju in v suburbanih območjih, ustrezno ureditev študentskih domov, dostopnost stanovanjskih kreditov ter višjo stopnjo informiranosti in pravne varnosti na stanovanjskem trgu.

Področje *mladih in družbe* vključuje ukrepe za krepitev kakovosti mladinskega dela, razvoj digitalnega mladinskega dela, vzpostavitev ustreznega financiranja programov, povečanje politične in družbene participacije, spodbujanje prostovoljstva ter beleženje pridobljenih kompetenc.

Na *področju kulture, umetnosti in ustvarjalnosti* opredeljuje večjo dostopnost kakovostne kulturne ponudbe, razvoj medijske pismenosti, zagotovitev prostorskih in tehničnih pogojev za umetniško in kulturno izražanje mladih, krepitev njihove udeležbe v kulturi ter spodbujanje ustvarjalnosti.

V okviru *trajnostnega razvoja* so med prednostnimi nalogami izpostavljeni dostopen in učinkovit javni prevoz, decentralizacija ter trajnostni razvoj podeželja.

PRAVNO-ZAKONODAJNA UREDITEV MLADINSKEGA SEKTORJA V MESTNI OBČINI VELENJE

ODLOK O USTANOVITVI JAVNEGA ZAVODA MLADINSKI CENTER VELENJE (URADNI VESTNIK MO VELENJE, ŠT. 11/16 – URADNO PREČIŠČENO BESEDILO UPB1)

Na področju uresničevanja javnega interesa v mladinskem sektorju je MO Velenje z *Odlokom o ustanovitvi javnega zavoda Mladinski center Velenje* (Uradni vestnik MO Velenje, št. 11/16 - uradno prečiščeno besedilo UPB1) zagotovila delovanje javnega zavoda.

ODLOK O MLADINSKEM DELU V MESTNI OBČINI VELENJE (URADNI VESTNIK MO VELENJE, ŠT. 13/07 IN 4/15)

Leta 2007 je Svet MO Velenje soglasno sprejel *Odlok o mladinskem delu v Mestni občini Velenje* (Uradni vestnik MO Velenje, št. 13/07) in je:

- v členih 7, 8, 9 in 10 opredelil sodelovanje mladih pri odločanju v MO Velenje in s tem sestavo in delo Komisije za mladinska vprašanja v MO Velenje;
- v členih 11 in 12 opredelil sofinanciranje mladinskih projektnih aktivnosti v okviru javnega razpisa za sofinanciranje mladinskih projektnih aktivnosti;
- v členih 13, 14 in 15 opredelil financiranje delovanja mladinskega sveta lokalne skupnosti (opredeljeno kontinuirano financiranje prek občinske proračunske postavke);
- v členih 16, 17 in 18 opredelil *Lokalni program razvoja delovanja mladih v Mestni občini Velenje* in »zagotavljanje sredstev za realizacijo lokalnega programa razvoja delovanja mladih«.

25. maja 2015 je Svet MO Velenje sprejel *Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o mladinskem delu* (Uradni vestnik MO Velenje št. 4/15) in s tem že obstoječi *Odlok* iz leta 2007 predvsem terminološko uskladil z veljavno zakonodajo mladinskega sektorja v Republiki Sloveniji.

ODLOK O ŠTIPENDIJSKI SHEMI V MESTNI OBČINI VELENJE (URADNI VESTNIK MO VELENJE, ŠT. 6/25)

Na pobudo mladih in predstavnikov lokalnih mladinskih organizacij je MO Velenje ustanovila štipendijski sklad in s tem zagotovila kontinuirano financiranje razpisa za štipendije MO Velenje. Za njihovo pravno-zakonodajno zagotovitev je Svet MO Velenje sprejel *Odlok o ustanovitvi proračunskega štipendijskega sklada* (Uradni vestnik MO Velenje, št. 06/09) in *Pravilnik o štipendiranju* (Uradni vestnik MO Velenje, št. 06/09). Razpis, ki je bil prvič objavljen leta 2009, je bil do leta 2013 vreden 40.000 €, leta 2014 pa je vrednost narasla na 50.000 €. Od leta 2012 naprej lahko na razpisu kandidirajo tudi študentje, ki so družbeno angažirani.

Leta 2025 je MO Velenje sprejela novi *Odlok o štipendijski shemi v Mestni občini Velenje* (Uradni vestnik MO Velenje, št. 6/25). Poleg štipendij za dijake in študente, ki se izobražujejo v učnih in študijskih programih za deficitarne poklice v gospodarstvu, in štipendije za študente, ki aktivno delujejo v MO Velenje, opredeljuje tudi štipendije za deficitarne poklice v javnih zavodih. Prav tako novi odlok odpravlja nezdružljivost štipendij MOV z drugimi štipendijami (državno ali Zoisovo).

Delež sofinanciranja občine za štipendije deficitarnih poklicev v gospodarstvu znaša do 40 % celotne štipendije, vendar ne več kot 50 € mesečno za dijake in ne več kot 90 € mesečno za študente. Odlok opredeljuje tudi štipendiranje do pet študentov letno, ki s svojim aktivnim delovanjem v občini dvigujejo kakovost življenja ter sodelujejo z MSV, javnimi zavodi, društvi ali zvezami društev. Štipendije podeljuje Mladinski center Velenje, financira pa jih MO Velenje. Štipendije znašajo 120 € na mesec. Višina štipendij za deficitarne poklice v javnih zavodih znaša 150 € za dijake in 300 € za študente.

MLADINSKA INFRASTRUKTURA, ORGANIZACIJE V MLADINSKEM SEKTORJU IN FESTIVALI ZA MLADE V MO VELENJE

MLADINSKA INFRASTRUKTURA V MO VELENJE

V MO Velenje lahko mladi uporabljajo več enot mladinske infrastrukture, med drugim:Mladinski center Velenje na Efenkovi 61a (Središče mladih in otrok – SMO, Moj klub, seminarski prostori, mladinski hotel), Mladinski kulturni klub eMCe plac na Šaleški cesti 3, Nukleus – multimedijski center, ki se nahaja v stavbi Gaudeamus, Letni kino ob Škalskem jezeru, Hišo bendov ter Pekarno idej – hiša perspektivnih kulturno-umetniških vsebin v Starem Velenju. Mladim so namenjeni tudi Vila Rožle v Sončnem parku, taborni prostor na Lilijskem griču v Pesju in Lukova vila v Velenju, Medgeneracijski center Planet generacij, Ljudska univerza Velenje, Urbani park in pumptrack proga. Pod velenjsko mladinsko infrastrukturo spada tudi taborniški prostor Kajuhov tabor v Ribnem pri Bledu.

LETNI KINO OB ŠKALSKEM JEZERU

Letni kino ob Škalskem jezeru je približno 1000 m^2 velik prireditveni prostor, kjer Mladinski center Velenje z mladimi posamezniki ter kulturnimi in športnimi društvi prireja doživetja za domačine in obiskovalce vseh generacij. Pod krošnjami dreves so prostor našli tradicionalni festivali, kot so Festival mladih kultur Kunigunda, Festival nasedlega kita, LakeFest in Neki poletnega, otroški poletni tabor Indicamp, filmski in glasbeni večeri, okrogle mize, gledališke predstave, športni treningi, učilnice v naravi. Brezplačno uporabo in izvajanje aktivnosti za mlade nudi več športnim društvom. Svoje podjetniške dogodke tam organizira SAŠA inkubator, taborniki pa tekmovanje v mnogoboju in zimsko čajanko.

Ima dva 100 m^2 velika večnamenska šotora in manjšo servisno utico. Je ograjen, opremljen z elektriko, priključkom za vodo in kemičnimi stranišči. V času bratstva in enotnosti so ga zgradili velenjski udarniki, potem pa ga je zarasel gozd. Ko je Velenje praznovalo 50 let, so se mladi organizirali in ga odkopali. Ustvarili so edinstveno koncertno, festivalsko, družabno in športno prizorišče na prostem.

PEKARNA IDEJ – HIŠA PERSPEKTIVNIH KULTURNO-UMETNIŠKIH VSEBIN

V sklopu širše revitalizacije starotrškega jedra se je v celoti prenovilo območje Starega Velenja, med njimi tudi Stara Pekarna. Ta je dala prostor Pekarni idej – novemu središču ustvarjalnosti v Starem Velenju. Hiša perspektivnih kulturno-umetniških vsebin ima pet ateljejev, ki so prek razpisa oddani umetnikom in ustvarjalcem, v pritličju z atrijem pa učilnico, ki omogoča izvedbo delavnic in seminarskih aktivnosti, gosti umetniške kolonije, razstave in druge izobraževalne vsebine.

Po prenovi je Stari trg pod grajskim gričem postal prizorišče prireditev in družabno središče. V sodelovanju s krajevno skupnostjo, javnimi zavodi, društvi in drugimi organizacijami, starotrškimi ponudniki in posamezniki za dolgo mizo na vilice navija slastno zgodbo, spreminja mošt v vino, z Miklavžem obdaruje otroke, gosti citrarje in literate, glasbenike in stand up komike ter druge umetniške duše.

HIŠA BENDOV

Leta 2014 je Mladinski center Velenje v sodelovanju z Šaleškim študentskim klubom, Mladinskim kulturnim klubom eMCe plac in mladimi posamezniki pod pokroviteljstvom Mestne občine Velenje prostovoljno preuredil stanovanjsko hišo na Starem trgu 1 v hišo glasbe. Pod njeno streho je deset vadbenih prostorov, namenjenih lokalnim glasbenim ustvarjalkam in ustvarjalcem. Polovica je primernih za večje zasedbe, druga polovica pa za posameznike, kot so kantavtorji, DJ-i, instrumentalisti ...

URBANI PARK

Športni objekt Urbani park je v uporabi od leta 2024 in nudi infrastrukturo za dva mlada olimpijska športa – ulično košarko in skejtanje. Uporabnikom so na voljo objekti za dve disciplini – *street* in *bowl*. Upravlja ga javni zavod Rdeča dvorana ŠRZ. Uporaba skejt parka je brezplačna, igrišči za ulično košarko, dodatno osvetljeni za večerno igro, pa sta plačljivi. Skejt park obsega kar 2.203,47 m^2 in velja za največjega v Sloveniji. Namenjen je tako rolkarjem, kolesarjem BMX, rolerjem kot tudi uporabnikom skirojev.

V sklopu gradnje so uredili tudi dostop za pešce, ki je zdaj prilagojen tudi osebam s posebnimi potrebami, površine okoli parka in brežine. Izvedla se je tudi predpriprava za izgradnjo balvanske dvorane za športno plezanje (druga faza projekta).

PUMPTRACK

Pumptrack poligon ali grbinasti/tlačilni poligon je sestavljen iz zaobljenih grbin in zavojev, ki so med seboj ritmično povezani v krožno celoto. Razgibanost poligona omogoča pestro in zabavno kolesarsko izkušnjo tudi na manjših površinah. Asfaltna proga je na voljo kolesarjem, skirojem, rolerjem, kotalkam in rolkam.

Primeren je za vse kolesarje, ne glede na njihovo predznanje. Omogoča tako učenje vožnje s kolesom kot tudi vadbo vrhunskih kolesarjev, ker je hitro gibanje po poligonu fizično intenzivno. Po pumptracku se ne premikamo z odrivanjem ali vrtenjem pedal, temveč s premikanjem telesa navzgor in navzdol. Prav inovativen način poganjanja pumptrack poligone ločuje od ostalih objektov in stez.

Skupna povozna (asfaltirana površina) poligona je 480 m^2, sestavljata pa ga dve progi – večja je primernejša za uporabnike z več znanja, manjša pa za začetnike.

URBANI FITNES VELEFIT V MESTNEM SREDIŠČU IN DRUGE VADBE NA PROSTEM

Urbani fitnes Velefit v mestnem središču ob reki Paki nudi vadbo za otroke in odrasle ali prijetno popestritev sprehoda ali kolesarjenja skozi mesto. Rekviziti za vadbo na prostem so postavljeni tudi okoli Škalskega jezera in na trim stezi nad Vilo Herberstein.

VISTA PARK Z RAZGLEDOM

Večnamensko prizorišče Vista ob Velenjskem jezeru gosti koncerte, festivale, sejme, srečanja, konference, športne, družabne in druge prireditve. Kot sodobno prizorišče so ga prepoznali tudi mladi – Šaleški študentski klub je tam pripravil večji koncert, drive in kino in paintball dogodek, dijaki so ga oživeli s koncertom v okviru dijaškega festivala Park spet dogaja, manjša društva pa z glasbenimi večeri in drugimi ustvarjalnimi programi. Visto – Park z razgledom upravlja Zavod za turizem Šaleške doline.

TABORNIŠKA INFRASTRUKTURA

V MO Velenje sta tabornikom namenjena dva prostora. To sta Lukova vila in taborni prostor Lilijski grič Pesje. Nekaj sredstev občina namenja tudi za vzdrževanje in delovanje tabornega prostora v Ribnem pri Bledu – Kajuhovega tabora.

LUKOVA VILA

Lukova vila se nahaja ob robu gozda na koncu Kopališke ceste v Velenju. Objekt z okoliškim zemljiščem je v lasti Mestne občine Velenje, od leta 2014 pa ga upravlja Društvo tabornikov Rod Jezerski zmaj Velenje. V vili redno potekajo vodova srečanja, izobraževalni moduli, taborniške akcije ter gostovanja tabornikov iz drugih slovenskih rodov. Za urejanje okolice že vrsto let skrbijo sami. Uredili so amfiteater za srečanja na prostem, ravnino za postavljanje šotorov, posodobili so sadovnjak. Obnovili so tudi krušno peč, ki jo redno uporabljajo pri dogodkih in kuharskih aktivnostih. Leta 2023 so taborniki izvedli obsežnejšo prenovo objekta. S prostovoljnim delom in podporo lokalne skupnosti so prenovili notranje prostore, izboljšali funkcionalnost objekta in dvignili kakovost izvajanja programov.

TABORNI PROSTOR NA LILIJSKEM GRIČU V PESJU

Rod Lilijski grič je bil ustanovljen leta 1996 in je dobil ime po griču v krajevni skupnosti Pesje, na katerem so nekoč cveteli oranžni tulipani. Prav na tem griču so taborniki uredili tudi svoj taborni prostor, kjer sedaj izvajajo večino rodovih akcij. Vsako leto organizirajo več različnih dogodkov, kot so jesenovanja, zimovanja, čajanke, prehodi med vejami, družinske akcije ter izleti in letna taborjenja. Srečujejo se tudi na tedenskih vodovih uricah urjenja veščin preživetja v naravi, orientacije, postavljanja šotorov ter drugih taborniških in vseživljenjskih veščin. Družijo se tudi ob večerih pri tabornem ognju, kjer ob zvokih kitare in dimljenih zakuskah ohranjajo tesne prijateljske vezi.

TABORNI PROSTOR V RIBNEM PRI BLEDU – KAJUHOV TABOR

Šaleška zveza tabornikov ima še do konca leta 2026 podpisano najemno pogodbo za upravljanje Kajuhovega tabora v Ribnem pri Bledu, kjer članski rodovi vsako leto izvajajo letna taborjenja. Tabor je v več kot 50 letih delovanja zrasel iz gozdne jase v pravi taborniški center, ki na letni ravni sprejme več kot 1000 taborečih, večinoma tabornikov, pa tudi članov ostalih šaleških mladinskih organizacij. V glavnem delu tabora stojijo različni tipi šotorov, ki skupaj sprejmejo

okoli 200 ljudi naenkrat. Tabor premore tri postavljene objekte, ki služijo kot kuhinja, sanitarije in t. i. *saloon*. V središču tabora stoji tudi ognjišče s sedišči.

Šaleška dolina je med največjimi in najbolj aktivnimi območji v Sloveniji, za kar ima velik del zaslug prav Kajuhov tabor, ki šaleškim tabornikom omogoča izvedbo taborjenj na višjem nivoju. Trenutna situacija glede ohranitve Kajuhovega tabora je še negotova. Šaleška zveza tabornikov aktivno komunicira z lastnicami parcele, obenem pa raziskuje tudi nove potencialne lokacije, ki bi v prihodnosti služile kot poletni tabor.

ORGANIZACIJE V MLADINSKEM SEKTORJU V MO VELENJE

MLADINSKI CENTER VELENJE – ENOTA EFENKOVA

Mladinski center Velenje je javni zavod, ki ga je ustanovila Mestna občina Velenje. Pri svojem delovanju je avtonomen (programsko in izvedbeno), vendar pri delovanju upošteva nacionalne in lokalne usmeritve, deluje povezovalno in nudi servis partnerskim organizacijam, ki delujejo na področju mladih oziroma v javnem interesu. Mlade iz Velenja in njegove bližnje okolice spodbujajo h kvalitetno-aktivnemu načinu preživljanja prostega časa, jim nudijo mentorsko in strokovno pomoč in jih spremljajo na njihovi poti odraščanja.

Programsko je v osnovi razdeljen na naslednje enote: *Kultura, umetnost in izobraževanje*, *Mladi in družba*, *Multimedijski center Nukleus* in *Mladinski hotel Velenje*. Delo je večinoma projektno, tako pa se tudi programske enote pri svojem delu prepletajo med sabo.

S svojim delom doprinese k naslednjim področjem: izobraževanje, zaposlovanje, socialno varstvo, mladinsko organiziranje, participacija, zdravje in dobrobit mladih, prostovoljstvo in prostočasne aktivnosti. To poskušajo doseči z aktivno udeležbo mladih pri svojem delovanju, da ti prek mladinskega dela pridobivajo pomembne kompetence za nadaljnje predvsem poklicno življenje (»learning-by-doing«).

Svoje prostore ima na Efenkovi 61a, kjer se nahajata programski enoti *Mladi in družba* in *Mladinski hotel*.

Središče mladih in otrok je prijeten in varen prostor za otroke in mladostnike. Skupaj z mladinskimi delavci kreativno in zabavno preživljajo prosti čas, sklepajo nova prijateljstva, se družijo z evropskimi prostovoljci, s katerimi osvajajo in nadgrajujejo znanje angleškega jezika, organizirajo kuharske in umetniške delavnice ter športne turnirje. Popoldne lahko osnovnošolci dobijo pomoč pri učenju in domačih nalogah. Vse naštete aktivnosti so brezplačne. Odprt je od ponedeljka do četrtka med 13. in 20. uro. V mesecu juliju se lahko otroci vključijo v petdnevni indijanski tabor Indicamp, ki poteka v Letnem kinu ob Škalskem jezeru in kjer preživijo počitniške dni v naravi, v mesecu avgustu pa je na voljo organizirano počitniško varstvo, ki ga izvajajo v sodelovanju z MZPM Velenje.

Dnevni center za duševno zdravje Moj klub je varen prostor, namenjen ljudem s težavami v duševnem zdravju, njihovim bližnjim ter vsem, ki jih tovrstna tematika zanima. Uporabnikom zagotavljajo varen in zaupen prostor, kjer spoštujejo posameznikovo zasebnost in nudijo pomoč pri vključevanju v okolje in vzpostavitvi stika z raznimi institucijami. Pod okriljem kluba deluje skupina za samopomoč. Na voljo so tudi razbremenilni pogovori. Odprt je od torka do petka med 8. in 13. uro.

Mladinski center že od leta 2008 izvaja mednarodne projekte in so s strani Evropske komisije akreditirana pošiljajoča in gostujoča organizacija. Vsako leto v sklopu programa ESE – Evropske

solidarnostna enota prihajajo prostovoljci iz tujine. Prek programov in projektov jim predstavijo velenjsko mladinsko sceno, jih aktivno vključujejo v programske enote in programe partnerjev, drugih javnih zavodov in društev, s katerimi sodelujejo. Organizirajo večje mednarodne mladinske izmenjave in so partner v najrazličnejših evropskih projektih, ki se jih udeležujejo tako mladi kot mladinski delavci.

Znotraj Mladinskega centra Velenje deluje Udarnik MC Velenje, prostovoljna skupina, ki na območju Šaleške doline pomaga posameznikom, družinam, starostnikom in drugim, ki sami ne zmorejo premagati vseh izzivov. Pri izvajanju raznih aktivnosti pomagajo tudi zavodom, društvom in drugim organizacijam, ki delujejo v korist ranljivih posameznikov in skupin v naši lokalni skupnosti. Izvajajo tudi projekt Kamerat, ki ga je vzpostavila Mestna občine Velenje. Z uporabo okolju prijaznega električnega vozila in s pomočjo voznikov prostovoljcev podpira mobilnost starejših in gibalno oviranih.

Hostel Velenje ima na voljo 58 ležišč v dvoposteljnih sobah z lastnimi kopalnicami, dvoposteljnih sobah z ločenimi ležišči in večposteljnih sobah s skupnimi sanitarijami. Nosi znak Slovenia Green Accomodation. Vse dni v letu sprejema posameznike in skupine, otroke in odrasle pa tudi hišne ljubljenčke.

Študentski in dijaški dom sprejme 118 oseb – do 92 študentov in do 26 dijakov. V študentskem delu, ki ga upravlja mladinski center, so apartmaji za štiri osebe in garsonjere za dve. Apartmaji imajo kuhinjo, kopalnico in dve sobi z dvema posteljama. Garsonjere imajo kuhinjo, kopalnico in dve postelji. Dijaški del doma upravlja Šolski center Velenje.

ENOTA NUKLEUS – MULTIMEDIJSKI CENTER

Ekipa MMC Nukleus nudi podporo pri organizaciji in izvedbi kulturno-umetniških ali komercialnih projektov, saj imajo širok nabor znanja in tehnologije ter obvladajo storitve s področja multimedije. Delajo s posamezniki, društvi in drugimi organizacijami. Mlade vabijo v kakovostno opremljeno učilnico, kjer jih pospremijo od prvih korakov do samostojnega ustvarjanja, skupaj raziskujejo grafično oblikovanje, fotografijo, video in avdio produkcijo in montažo. Nudijo izobraževanja ali tečaje za posameznike in skupine, dijaki in študenti pa lahko opravijo prakso s področja multimedije. Nudijo oblikovanje in tisk, foto- in videoprodukcijo, avdioprodukcijo, ozvočenje in osvetljevanje dogodkov ter učilnico za usposabljanje začetnikov in prostovoljcev.

MLADINSKI KLUB EMCE PLAC, ZAVOD MLADINE ŠALEŠKE DOLINE

Mladinski kulturni klub eMCe plac je edinstveni produkt tesnega sodelovanja Mladinskega centra Velenje in Šaleškega študentskega kluba. V imenu obeh ga upravlja Zavod mladine Šaleške doline. V širši ekipi kluba so izkušeni mladinski delavci z več kot 60 mladimi – dijaki, študenti, prostovoljci, člani društev različnih subkultur in drugih zunanjih sodelavcev. Prostor sestavljajo kavarna, galerija in večnamenska dvorana za koncertne in uprizoritvene dejavnosti, kjer prirejajo tudi razne delavnice, izobraževalne in družbene aktivnosti, športne turnirje in različne družabne ter klubske večere. Pester in raznolik program poteka redno in daje prostor tudi tistim subkulturam, ki so drugod pogosto prezrte ali nezaželene. Letno izvedejo več kot 40 koncertov, več kot 90 tematskih klubskih večerov in najmanj 10 galerijskih razstav. Že vrsto let je priljubljeno zbirališče mladih in drugih generacij. Skupaj soustvarjajo tako ambient kot program in oboje polnijo z vsebinami po okusu mladih. Je alternativni klub, v katerem klijejo sveže ideje in vznikajo nove kulture, in prostor, v katerem različnost in drugačnost sobivata s strpnostjo in sprejetostjo. Klub ima vso tehnično opremo za izvedbo glasbenih, gledaliških in drugih uprizoritev, okroglih miz, predavanj, filmskih projekcij, jam sessionov in drugih odrskih in dvoranskih prireditev, kot

so družabne in sprostitvene dejavnosti. Večnamenska dvorana z odrom je opremljena z tonsko in lučno tehniko, ki omogoča kakovostno izvedbo raznih prireditev. V prostorih Mladinskega kulturnega kluba eMCe ima prostore Šaleški študentski klub.

MLADINSKI SVET VELENJE

Mladinski svet Velenje je od leta 2003 krovna lokalna mladinska organizacija, ki združuje lokalne mladinske organizacije. MSV je bil ustanovljen z namenom povezovanja in koordiniranja dela organizacij različnih interesov, nazorskih ali političnih usmeritev ter zastopanja njihovih skupnih interesov. Izvaja in koordinira projekte, katerih namen je delovanje v korist mladih v MO Velenje, aktivna integracija mladih v družbo v MO Velenje, spodbujanje pozitivnih vrednot, obveščanje javnosti z izdajo glasil in drugih publikacij MO Velenje, izobraževanje mladih. Usklajuje in navzven predstavlja interese članic, spodbuja vzajemno razumevanje, izmenjavo izkušenj in pripravljenost na sodelovanje. Deluje kot posvetovalno telo za vsa vprašanja, ki zadevajo mlade in mladinske organizacije, vpliva na mladinsko politiko MO Velenje, spodbuja razvoj mladinskih organizacij in aktivno udeležbo mladih v javnem življenju. Spodbuja članice k sodelovanju s sorodnimi organizacijami v Sloveniji in v tujini.

MLADINSKE ORGANIZACIJE IN ORGANIZACIJE ZA MLADE

ŠALEŠKI ŠTUDENTSKI KLUB

Šaleški študentski klub z namenom krepitve študentskega organiziranja deluje od leta 1957. Vodilo delovanja je že od začetka želja po povezanosti študentov in dijakov v Šaleški dolini in tudi iz sosednjih mest. Danes ŠŠK z več kot 500 člani spada med večje klube v Sloveniji in je član Zveze Škis, v kateri so že leta dejavni tudi njegovi aktivisti. Svojim članom, tako študentom kot dijakom, nudi možnost izobraževanja, zabave, rekreacije, priložnosti za kulturno in umetniško udejstvovanje in socialne projekte, s katerimi klub pomaga socialno ogroženim dijakom in študentom ter njihovim družinam. ŠŠK ponuja tudi možnost pridobivanja delovnih izkušenj na področju organizacije projektov, promocije, administracije, grafičnega oblikovanja in vodenja. Z ohranjanjem nekaterih tradicionalnih in uvajanjem novih dogodkov vsaka generacija članov klubu pušča pečat, a ostaja v koraku s časom. Močna podpora ne le drugih mladinskih društev, temveč tudi lokalne skupnosti, potrjujeta kakovost delovanja kluba.

Med odmevnejše dogodke zagotovo sodijo tradicionalni festival Dnevi mladih in kulture, ki je eden največjih in najstarejših mladinskih festivalov v Sloveniji, iniciativa Plays, ki nudi alternativno druženje ob družabnih igrah in udeleževanje na kvizih splošne razgledanosti, taborjenje v Ribnem, razne delavnice in izobraževanja, v zadnjih letih pa organizirajo tudi festival ob jezeru LakeFest. V sklopu Šaleškega študentskega kluba deluje tudi dijaška sekcija, katere aktivisti dejavnost kluba približajo še srednješolcem in jim ponujajo možnost priprave lastnega programa v času šolskih počitnic.

MEDOBČINSKA ZVEZA PRIJATELJEV MLADINE VELENJE

MZPM Velenje je humanitarna, nevladna in prostovoljna organizacija, ki skrbi za kakovost življenja otrok, mladostnikov in družin ter varuje njihove pravice. Združuje 14 društev prijateljev mladine iz Velenja, Šoštanja in Šmartnega ob Paki ter izvaja izobraževalne, preventivne in humanitarne programe v skladu s *Konvencijo o otrokovih pravicah*.

Njihovi programi vključujejo bralne značke, otroški parlament, ustvarjalne kolonije, preventivne aktivnosti, TOM telefon, šolo za starše, letovanja, počitniško varstvo, obdarovanja otrok in

humanitarno pomoč več kot 400 družinam letno. Delujejo s pomočjo več kot 200 prostovoljcev, sedež pa imajo v Vili Rožle, kjer potekajo številne dejavnosti za otroke in družine.

Veliko dela in različnih akcij, ki lepšajo vsakdanjik otrok in družin iz Šaleške doline, v MZPM Velenje izvajajo s pomočjo več kot 200 prostovoljcev. To so ljudje, ki imajo otroke radi, zato jim posvečajo svoj prosti čas, znanje in izkušnje. Na različne načine tudi z njihovo pomočjo celo leto skrbijo, da se imajo otroci lepo, da se družijo, igrajo in so ustvarjalni.

Vila Rožle v Sončnem parku razpolaga s približno 330 m^2 skupne notranje površine, ki je razdeljena v dve etaži z mansardo. Dozidana je bila tudi nadstrešnica, ki v toplejših mesecih leta omogoča izvedbo aktivnosti na prostem. Obnovljene prostore je v uporabo dobila MZPM Velenje.

ROD JEZERSKI ZMAJ

Rod Jezerski zmaj (RJZ) združuje več kot 650 članov, med katerimi je več kot 140 aktivnih prostovoljcev. Ti vsak teden pripravljajo kakovosten program za člane in jim omogočajo številne aktivnosti, prek katerih jih vzgajajo za življenje. Taborjenja, zimovanja, jesenovanja, bivakiranja, izleti, čistilne akcije in taborniška tekmovanja so dogodki, polni nepozabnih doživetij.

RJZ vsako leto organizira številne dogodke, namenjene različnim starostnim skupinam svojih članov. Med najbolj priljubljenimi sta orientacijsko tekmovanje Še Ta Počasnemu Mine (ŠTPM) ter Iskanje zmajčka, zabavno orientacijsko doživetje za naše najmlajše tabornike do 5. razreda. V zadnjih letih so uspešno obudili tudi organizacijo mnogoboja, kjer v pripravi in izvedbi sodelujejo s prijateljskim Rodom Pusti grad Šoštanj. Skupaj ustvarjajo nepozabne izzive in doživetja za mlade tabornike. Prirejajo tudi RJZ čajanko – prazničen, sproščen dogodek, namenjen vsem članom njihovega rodu in njihovim staršem. Čajanka je priložnost za medgeneracijsko druženje, predstavitev taborniškega utripa ter utrjevanje vezi znotraj njihove skupnosti.

Člani RJZ so dejavni tudi na nacionalni ravni: sodelujejo pri organizaciji državnih taborniških akcij, delujejo kot mentorji na tečajih in so člani različnih timov Zveze tabornikov Slovenije.

Pri tabornikih so mladi skozi celotno obdobje odraščanja vključeni v neformalni vzgojno-izobraževalni proces, ki jim pomaga oblikovati lasten vrednostni sistem, temelječ na taborniških načelih. Krepijo pozitiven odnos do sebe, drugih, narave in okolja. Taborniki vzgajajo angažirane, avtonomne, odgovorne in solidarne posameznike, ki bodo aktivni in odgovorni člani družbe ter tako ustvarjali boljši svet.

DRUŠTVO TABORNIKOV ROD LILIJSKI GRIČ PESJE

Rod Lilijski grič je bil ustanovljen leta 1996 in je dobil ime po griču v krajevni skupnosti Pesje, na katerem so nekoč cveteli oranžni tulipani. Prav na tem griču so uredili tudi svoj taborni prostor, kjer sedaj izvajajo večino rodovih akcij. Vsako leto organizirajo več različnih dogodkov kot so jesenovanja, zimovanja, čajanke, prehodi med vejami, družinske akcije ter izleti in letna taborjenja. V varnem okolju majhnih skupin in skozi izkušnje pridobivajo znanje in različne spretnosti.

STEG VELENJE 1 – JEZERSKI GRAŠČAKI

Velenjski skavti so del slovenske prostovoljne organizacije ZSKSS (Združenje slovenskih katoliških skavtinj in skavtov), ki se ukvarja z vzgojo in izobraževanjem mladih. Osnovni namen skavtske vzgoje je prispevati k razvoju otroka, da bo postal trdna osebnost in odgovoren državljan. V Velenju so Steg Velenje 1 ustanovili leta 2005. Od takrat število skavtov narašča in jih

je okrog 80. Družijo se na tedenskih srečanjih, kjer se učijo skavtskih veščin in spoštovanja narave, ob tem pa se med njimi tkejo prijateljske vezi. Otroci in mladostniki se delijo na več starostnih skupin. Vsako od teh skupin vodijo za to predhodno usposobljeni voditelji, ki to nalogo opravljajo prostovoljno. Na leto tako vsak voditelj opravi več kot 500 prostovoljnih ur.

Organizirajo večdnevne izhode, kot so zimovanje, jesenovanje, spomladovanje in bivakiranje, vrhunec skavtskega leta pa je poletni tabor. So tudi organizatorji vsakoletnega projekta Luč miru iz Betlehema. Pri projektu sodelujejo s taborniki iz Rodu Jezerski zmaj Velenje in Rodu Pusti grad Šoštanj. Z zbranimi sredstvi pomagajo pomoči potrebnim, najpogosteje družinam, ki so se znašle v socialni stiski.

DRUŠTVO URBANIH ŠPORTOV DUŠA VELENJE

Društvo urbanih športov DUŠA Velenje deluje na področju promocije in razvoja urbanih športov s poudarkom na skejtanju. Namen društva je približati urbane športe otrokom, mladostnikom in odraslim ter jih spodbuditi k aktivnemu in ustvarjalnemu preživljanju prostega časa. Skozi izvajanje tečajev, delavnic, dogodkov in tekmovanj društvo prispeva k širjenju znanja, povezovanju skupnosti ter ohranjanju in krepitvi urbane subkulture.

DUŠA je ustanovna članica Slovenske rolkarske zveze, ki ima pomembno vlogo pri razvoju skejtanja kot organizirane športne panoge na nacionalni ravni. Zveza si prizadeva za izobraževanje strokovnega kadra in vzpostavitev sistema licenciranih vaditeljev.

Aktivno sodeluje tudi pri prizadevanjih za uvrstitev skejtanja kot uradne discipline na Olimpijskih igrah. Redno izvajajo delavnice Pejt na skejt, namenjene začetnikom in nadaljevalcem.

Pomemben del dejavnosti društva predstavlja večji, tradicionalni dogodek Titov skate session, ki zadnja leta poteka konec avgusta v sodelovanju s Festivalom mladih kultur Kunigunda in ob podpori Mestne občine Velenje.

V zadnjem obdobju je društvo doseglo enega svojih ključnih ciljev – ureditev novega Urbanega parka Velenje, specializiranega poligona za urbane športe. Novi prostor omogoča kakovostnejšo izvedbo aktivnosti ter gostitev večjih dogodkov, kot je državno tekmovanje v skateboardingu.

Sodelujejo tudi s šolo skejtanja Skate Panda, s čimer sistematično predajajo znanja mlajšim generacijam in spodbujajo varno ter odgovorno uporabo infrastrukture. S tem pomembno prispevajo k razvoju urbane kulture in kakovosti življenja mladih v občini.

DRUŠTVO PRODUCENTOV ELEKTRONSKE GLASBE COGO

Društvo skozi več kot petnajstletno delovanje v sodelovanju z zunanjimi partnerji soustvarja podobo velenjske in slovenske subkulture elektronske glasbene scene. V svojih začetkih je bila glavna dejavnost društva organizacija dogodkov z elektronsko glasbo, sedaj pa se v društvu vedno bolj posvečajo tudi izobraževalnim in informativnim vsebinam za razkrivanje tistih vidikov elektronske glasbe, ki niso neposredno opazni. S tem namenom je društvo organiziralo DJ in producentske delavnice, pogovorne večere, projekcije dokumentarnih filmov ipd. Od leta 2020 je prioriteta društva založniška dejavnost. Vizija založniške hiše Cogo Records je izdajati tehnoglasbo, s katero vsak producent pusti svoj osebni pečat z izvirno in kakovostno glasbo, ki ima prednost pred generično serijsko hiperprodukcijo. Založba se bo v prihodnje usmerila tudi v digitalno izdajanje, skozi katero bo spodbujala mlade, še neuveljavljene producente in jim tako odprla prostor za rast. Med bolj prepoznavne projekte društva Cogo štejemo Cogo Records –

glasbena založba; RGB Series – serija elektronskih večerov, Electronic Fortress – elektronski dogodek na najlepše ohranjenem renesančnem gradu v Sloveniji; Insights – serija kulturno-izobraževalnih dogodkov, ki so vključevali okrogle mize in projekcije dokumentarnih filmov. Cogo sodeluje z mladinskimi društvi in zavodi iz Velenja ter tako aktivno prispeva k pestrosti, kakovosti in razvoju kulturno-izobraževalne ponudbe za mlade v Šaleški dolini.

DRUŠTVO UNIVERSE

Društvo Universe se ukvarja z razvojem kulture in organizacijo dogodkov glasbene narave. Primarno udejstvovanje društva temelji na avdio-vizualnih dogodkih, na katerih gostijo tako domače kot tuje glasbenike in umetnike svetovnega merila. Poleg organskih zvokov in tribalističnih ritmov dajejo njihovim dogodkom poseben čar dekoracije, ki jih sestavljajo različne konstrukcije v povezavi z UV-barvami in preslikavami projekcij (angl. *projection mapping*).

Društvo izvaja tudi ritmične bobnarske delavnice in kroge, kjer udeležence učijo igranja na afriške bobne – djembe, ročne bobne in ropotuljice. Cilji delavnic in krogov so uskladitev kot skupina, svobodno izražanje in sproščanje. Na delavnicah se izvajajo vaje za koordinacijo rok, vaje za razvijanje hitrosti in spoznavanje osnovnih elementov ritma. Sledijo znanstveno raziskanemu pristopu meditativno-terapevtske narave, ki jo nudi skupinsko igranje na bobnih in v več aspektih podpre posameznika ter skupnost.

DRUŠTVO ZA RAZVOJ IN PROMOCIJO SUBKULTURE ŽELEZNI AKTIVIZEM

Železni aktivizem je društvo, ki se ukvarja z organizacijo koncertov tako lokalnih kot tudi svetovno znanih metal zasedb, organizirajo pa tudi prevoze na koncerte po Sloveniji. S svojim delovanjem skrbijo za promocijo metal subkulture. V Letnem kinu ob Škalskem jezeru so vrsto let prirejali tradicionalni festival Vratolom, ki se je uveljavil tako v Sloveniji kot v tujini.

DRUŠTVO JUPITER

Društvo se ukvarja z organizacijo koncertov ter prireditev, turnej in glasbenih delavnic. Najbolj prepoznaven projekt je festival Sound Arson, sooblikujejo pa tudi programe festivalov Festival mladih kultur Kunigunda in Dnevi mladih in kulture, letni program Kluba eMCe plac ter drugih projektov. Delujejo tudi kot pravna oseba in zastopništvo za različne glasbene skupine.

KULTURNO DRUŠTVO NASEDLEGA KITA

Enodnevni Festival nasedlega kita je glasbeni festival, posvečen nasedlim kitom. Organizira ga istoimensko Društvo nasedlega kita. Že od leta 2011 poteka v Letnem kinu ob Škalskem jezeru. Namenjen je vsem generacijam, ki se radi družijo v sproščenem vzdušju ob hrani, pijači, gledaliških predstavah, ustvarjalnih delavnicah ter ob kvalitetnem večernem glasbenem programu.

ŠALEŠKO FOLKLORNO DRUŠTVO KOLEDA VELENJE

Šaleško folklorno društvo Koleda iz Velenja že več desetletij predstavlja slovensko ljudsko izročilo doma in po svetu. V tujini so gostovali več kot stokrat, med drugim v ZDA, na Tajvanu in Kitajskem in v Rusiji, prepotovali pa so tudi Evropo. Uveljavili so se kot kakovostna in uspešna

skupina in se predstavili na vseh večjih evropskih folklornih festivalih. So dobitniki občinskih, republiških in mednarodnih nagrad. S folkloro se ukvarjajo ljubiteljsko, predstavljajo ljudske plese, pesmi in običaje, skrbijo za izvirne narodne noše ter glasbila. Šaleško folklorno društvo Koleda sestavljajo člani, ki so polni velikih načrtov za sedanjost in prihodnost, saj se zavedajo, da so pomemben temelj ohranjanja narodne dediščine, kar je velika in pomembna naloga.

KULTURNO PROSVETNO DRUŠTVO VINSKA GORA

Kulturno prosvetno društvo Vinska Gora prireja številne dogodke v Vinski Gori. Med njimi sta tudi dva tradicionalna, in sicer proslava ob Prešernovem dnevu in Veselo popoldne. Prešernovo proslavo pripravlja društvo skupaj z učenci POŠ Vinska Gora, Veselo popoldne pa že vrsto let združuje komedijo in glasbo. Prireditev povezuje hudomušna igra, ki ponazarja kmečko življenje, predstavljajo pa se tudi različni ansambli.

Od leta 2022 so aktivni člani Mladinskega sveta Velenje, ker se je društvo razširilo in pomladilo. Imajo 40 članov, od tega jih je 30 starih med 16 in 28 let. V tem letu so se odločili tudi, da nadaljujejo z nekaterimi tradicionalnimi projekti, ki so jih v preteklosti prirejala druga društva. Eden takšnih je miklavževanje za otroke, kjer izvedejo otroško igro in organizirajo prihod dobrega moža, vključeni pa so tudi v Starem Velenju. Drugi je ogled živih jaslic, kjer poskrbijo za prijeten ambient za vse generacije. Prirejajo tudi kulturno druženje – tabor za osnovnošolske otroke zadnji vikend počitnic, kjer skupaj spoznavajo in odkrivajo kulturo in kulturno dediščino Slovenije, pustovanje za otroke (v sodelovanju s turističnim društvom Vinska Gora), večje in manjše koncerte, filmske večere in podobno.

MLADI FORUM SOCIALNIH DEMOKRATOV

Mladi forum Socialnih demokratov je sodobna socialna demokracija mladih, ki verjamejo, da se z delom vse ustvarja, da iz svobode vse izhaja in da se naj s solidarnostjo v skupnosti tudi vse ureja. Njihova temeljna vrednota je delo, ki pa svoje mesto v svetu najde ob vrednotah svobode sleherne posameznice in posameznika, solidarnosti kot temelja družbene integracije, enakopravnosti vseh ljudi, še posebej enakopravnosti med spoloma, strpnosti do drugačnosti, internacionalizma in pravice do varnosti v vseh njenih oblikah.

Vrednote in ideje Mladi forum uresničuje z uveljavljanjem svojih politik in delovanjem na lokalnih, regionalnih, nacionalnih in mednarodnih ravneh. So slovensko socialno gibanje mladih in uveljavljen člen v družini evropske in svetovne socialne mladine ter ponosni ustanovni in podporni člani Mladinskega sveta Slovenije.

Mladi forum kot organizacija združuje mlade preko vrste aktivnosti, ki jih izvaja in kreira skupaj, da bi ustvarili boljše življenje za vse ljudi v skupnosti. Sistem izobraževanja znotraj Mladega foruma daje znanje in kompetence s področja organizacije in vodenja projektov, mednarodnega sodelovanja, retorike, pridobivanja evropskih sredstev in mnoga druga neformalna znanja, ki pridejo prav vsem posameznicam in posameznikom v vseh življenjskih situacijah. Mladi forum za svoje članice in člane prireja izobraževalne seminarje na lokalni, regijski in državni ravni, kar najširšemu krogu pa omogoča tudi udeležbo na izobraževanjih in usposabljanjih v tujini. Mladi forum je polnopravni član Mednarodne zveze socialistične mladine (IUSY) in Mladi evropski socialisti (YES), v katerih spada med najaktivnejše organizacije članice.

OSTALE ORGANIZACIJE ZA MLADE V MO VELENJE

OSNOVNE ŠOLE V MO VELENJE

V Mestni občini Velenje deluje šest osnovnih šol: OŠ Antona Aškerca Velenje, OŠ Mihe Pintarja Toleda Velenje, OŠ Gorica Velenje, OŠ Šalek Velenje, OŠ Gustava Šiliha Velenje in OŠ Livada Velenje. Poleg matičnih šol v MOV delujejo še podružnične osnovne šole, in sicer POŠ Vinska Gora, POŠ Cirkovce, POŠ Pesje, POŠ Šentilj, POŠ Plešivec in POŠ Cirkovce (začasno zaprta). MOV tako zagotavlja možnost izobraževanja vsem otrokom čim bližje njihovega doma.

CENTER ZA VZGOJO, IZOBRAŽEVANJE IN USPOSABLJANJE VELENJE – CVIU

Namen ustanove je vzgoja, izobraževanje in usposabljanje otrok z motnjo v duševnem razvoju. V prilagojenem izobraževalnem programu z nižjim izobrazbenim standardom je poudarek na pridobivanju in utrjevanju znanj ter spretnosti, ki jih učenci lahko uporabijo v nižjem poklicnem izobraževanju. Ob tem poteka tudi vzgoja za življenje, ki se osredotoča na medosebne odnose – eno ključnih področij za zdravo sobivanje v skupnosti.

Poslanstvo ustanove je skrb za otroke z vsemi kategorijami motnje v duševnem razvoju. Vključujejo otroke z lažjo motnjo, ki obiskujejo prilagojeni osnovnošolski program z nižjim izobrazbenim standardom, ter učence z zmerno, težjo ali težko motnjo, vključene v posebni program vzgoje in izobraževanja (PPVI). Programi so namenjeni otrokom od 5 let in 8 mesecev dalje, saj tudi tukaj velja devetletno šolanje. Učenci v PPVI lahko ostanejo vključeni do 18. leta, nato pa se vključijo v varstveno-delovni center.

Vedno več specialnih pedagoginj iz ustanove izvaja tudi mobilno specialno-pedagoško obravnavo otrok v osnovnih šolah občin Velenje, Šoštanj in Šmartno ob Paki ter v širšem okolju – med drugim v Mislinji, Mozirju, Nazarjah, Šempetru v Savinjski dolini, Preboldu, Dobrni, Rečici ob Savinji, Lučah, Ločah, Ljubnem ob Savinji in Vojniku.

ŠOLSKI CENTER VELENJE

Šolski center Velenje je vzgojno-izobraževalni zavod, ki ga sestavlja pet srednjih šol, Višja strokovna šola, Medpodjetniški izobraževalni center in Skupne službe. To so:

- Šola za strojništvo, geotehniko in okolje,
- Elektro in računalniška šola,
- Šola za storitvene dejavnosti,
- Gimnazija,
- Višja strokovna šola,
- Medpodjetniški izobraževalni center (MIC),
- Skupne službe, v okviru katerih izvajajo tudi dejavnost dijaškega doma.

Znotraj šolskega centra so oblikovane dijaške skupnosti: Dijaška skupnost Gimnazija, Dijaška skupnost – Šolski center Velenje in Skupnost dijakov – Šola za storitvene dejavnosti.

FAKULTETA ZA ENERGETIKO

Na Fakulteti za energetiko Univerze v Mariboru študenti pridobivajo poglobljena znanja s širokega področja energetike, tako s področja učinkovite rabe energije, pretvarjanje različnih oblik energije v električno energijo, prenosa, distribucije in transformacije energije ter drugih povezanih področij. Z individualnim pristopom k študentom ter vrhunsko opremljenimi

laboratoriji ustvarjamo primerne pogoje za kvaliteten študij in pripravljenost diplomantov na izzive, ki jih prinaša prihodnost na področju energetike. Študij na Fakulteti za energetiko se izvaja v regijah, ki so v Sloveniji najbolj povezane z energetiko. Tako v Krškem kot v Velenju so v okolje umeščeni različni energetski sistemi, kar predstavlja veliko dodano vrednost pri študiju.

FAKULTETA ZA VARSTVO OKOLJA

Fakulteta za varstvo okolja je samostojna visokošolska inštitucija, ki interdisciplinarno deluje na področju okoljevarstvenih ved v najširšem pomenu besede, njeno delovanje pa se prepleta s področji naravoslovnih, tehničnih, biotehničnih, družboslovnih in humanističnih ved. Interdisciplinarnost je predpogoj za iskanje in doseganje kompromisov med zahtevami družbenega/gospodarskega razvoja ter okoljevarstva/naravovarstva, hkrati pa fakulteti omogoča fleksibilno delovanje, prilagajanje potrebam gospodarstva in družbenega okolja ter ustrezno učinkovitost študija. Je edini visokošolski zavod v slovenskem prostoru, ki interdisciplinarno deluje na področju okoljevarstvenih ved v najširšem pomenu besede ter ponuja visokošolski študijski program in magistrski študijski program na področju varstva okolja in ekotehnologij.

ANDRAGOŠKI ZAVOD LJUDSKA UNIVERZA VELENJE

Ljudska univerza Velenje je mednarodno uveljavljena, kakovostna in dinamična organizacija za izobraževanje odraslih, ki je iskani partner izobraževalnim izzivom gospodarstva v evropskem okolju. Po obsegu in inovativnosti se uvršča med pet najboljših izobraževalnih ustanov za odrasle v Evropi. Za mlade izvajajo program Projektno učenje mlajših odraslih (PUM-O), imajo pa tudi licenco za organizacijo in izvajanje slovenskega tekmovanja WRO-WORLD ROBOT OLYMPIAD™.

PROJEKTNO UČENJE ZA MLAJŠE ODRASLE – PUM-O

Projektno učenje za mlajše odrasle, stare med 15 in 26 let, je namenjen tistim, ki niso uspeli zaključiti srednjega izobraževanja in so na Zavodu za zaposlovanje prijavljeni kot brezposelne osebe ali iskalci zaposlitve. Namen PUM-o je motivacija in vključevanje udeležencev v čim več aktivnosti in neformalnih izobraževanj, s čimer se jim pomaga pri odločanju za ponovno vključitev v izobraževanje, iskanje novih možnosti zaposlitve ter nove poti v življenju. V času projekta so se vključili v različne družabne, športne aktivnosti, kulturne, socialne in izobraževalne dejavnosti. Vsebina projektov in aktivnosti je odvisna od interesa trenutno nastale skupine in se iz skupine v skupino spreminja.

GLASBENA ŠOLA FRAN KORUN KOŽELJSKI

Glasbena šola Fran Korun Koželjski Velenje je steber kulturno-umetniškega ustvarjanja na glasbenem področju. Skozi glasbeno izobraževanje in vzgojo, ki učencem omogoča pridobitev splošne glasbene in kulturne razgledanosti, oblikujejo družabni, socialni in kulturni čut vsakega posameznega učenca s poslanstvom vzgajanja za življenje. Je ena največjih, najbolj znanih in uspešnih slovenskih glasbenih šol danes z jasno prepoznavnim pomenom za slovenski kulturni prostor. Z najvišjimi mednarodnimi učnimi standardi so inkubator bodočih mednarodno uveljavljenih glasbenikov in kulturnikov.

ZDRAVSTVENI DOM VELENJE

Zdravstveni dom Velenje skupaj s postajama v Šoštanju in Šmartnem ob Paki zagotavlja osnovno zdravstveno varstvo za prebivalce treh občin.

V okviru Centra za krepitev zdravja izvajajo preventivne programe, dejavnosti za krepitev zdravja ter zmanjševanje neenakosti v zdravju, v sodelovanju z društvi, izobraževalnimi ustanovami in lokalnimi skupnostmi. Za mlade izvajajo programe priprave na porod in starševstvo, vzgojo za zdravje v vrtcih in šolah, zobozdravstveno vzgojo, promocijo zdravja v lokalni skupnosti ter sodelujejo v projektu PUM-O. Vsebine vključujejo zdravo prehrano, gibanje, prometno varnost, varno in spolno življenje, nevarnosti dovoljenih drog ter ravnanje v nujnih primerih. Za odrasle od 19. leta dalje je na voljo Program za krepitev zdravja, namenjen kroničnim bolnikom in osebam z dejavniki tveganja, z delavnicami in individualnimi obravnavami na področjih gibanja, prehrane, prenehanja kajenja, obvladovanja stresa, depresije in tesnobe.

CENTER ZA SOCIALNO DELO

Center za socialno delo Savinjsko-Šaleška je ustanovljen s statusom javnega socialno varstvenega zavoda za opravljanje javne službe na področju socialnega varstva. Nudi pomoč in podporo posameznikom, družinam in skupnostim na področju socialnega varstva. Mladi se lahko na center obrnejo tudi po nasvet, pomoč pri osebnih ali družinskih težavah ter podporo pri vključevanju v skupnost. Izvajajo program socialno vključevanje posebej ranljivih skupin, ki obsega storitve za osnovnošolce z učnimi težavami, s primanjkljajem v socialnih stikih ter z blažjimi vedenjskimi in osebnostnimi motnjami.

ZAVOD REPUBLIKE SLOVENIJE ZA ZAPOSLOVANJE – OBMOČNA SLUŽBA VELENJE

Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje (ZRSZ) – Območna služba Velenje je ključna institucija na področju zaposlovanja v savinjsko-šaleški regiji. Deluje kot posrednik med delodajalci in iskalci zaposlitve ter s svojimi storitvami prispeva k večji zaposljivosti prebivalstva in razvoju trga dela. Zavod nudi širok spekter storitev, ki so prilagojene posameznikom in podjetjem. Iskalcem zaposlitve ponuja svetovanje, pomoč pri iskanju dela, vključevanje v izobraževanja in usposabljanja ter informacije o trgu dela. Delodajalcem pa pomaga pri iskanju ustreznih kadrov, svetuje pri urejanju delovnih mest in jih obvešča o aktualnih ponudbah za zaposlovanje.

Zavod se posebej posveča mladim, saj se ti pogosto soočajo z izzivi pri vstopu na trg dela.
Na voljo so jim številni prilagojeni programi in aktivnosti:

- Pomoč pri izbiri kariere in zaposlitve: Mladi se lahko udeležijo kariernega svetovanja, kjer jim strokovnjaki pomagajo pri prepoznavanju njihovih potencialov in usmerjanju v poklice, ki so iskani na trgu dela.
- Aktivni programi za zaposlovanje: Sem spadajo različni programi, kot so Pripravništvo, Usposabljanje na delovnem mestu in Subvencionirane zaposlitve (programi so sofinancirani iz sredstev Evropskega socialnega sklada). Ti programi mladim omogočajo, da si pridobijo prve delovne izkušnje in povečajo svoje možnosti za zaposlitev.
- Delavnice in seminarji: Zavod redno organizira delavnice, kjer mladi spoznajo tehnike učinkovitega pisanja življenjepisa in motivacijskega pisma, se pripravijo na zaposlitvene razgovore in se seznanijo z osnovami podjetništva.
- Informiranje in mreženje: Na voljo so različni dogodki, kot so sejmi zaposlovanja in karierne konference, kjer se mladi lahko neposredno povežejo z delodajalci in pridobijo aktualne informacije o prostih delovnih mestih.

SAVINJSKO-ŠALEŠKA GOSPODARSKA ZBORNICA

Savinjsko-šaleška gospodarska zbornica (SŠGZ) združuje podjetja in druge gospodarske subjekte iz različnih dejavnosti v SAŠA regiji (Savinjski in Šaleški dolini). Njeno poslanstvo je spodbujati povezovanje, sodelovanje in trajnostni razvoj gospodarstva, pri čemer enakovredno podpira tako velika podjetja kot tudi mikro, mala in srednje velika podjetja ter podjetnike začetnike.

SŠGZ deluje kot povezovalni člen med gospodarstvom, lokalnimi skupnostmi, izobraževalnimi in drugimi javnimi zavodi. Aktivno soustvarja okolje, ki spodbuja inovacije, podjetnost in regionalni razvoj ter krepi sodelovanje med ključnimi akterji v regiji.

Zbornica v ospredje postavlja tudi preplet gospodarstva s turizmom, športom, kulturo in izobraževanjem; verjame, da se razvoj regije gradi skozi sodelovanje in iskanje skupnih sinergij. Z različnimi pobudami, dogodki in programi gradi prostor sodelovanja, podpira nove razvojne priložnosti ter krepi družbeno odgovornost in prepoznavnost regije.

Vizija SŠGZ je postati prepoznaven, vpliven in zaupanja vreden gospodarski sogovornik, ki učinkovito zastopa interese svojih članov pri oblikovanju razvojnih politik na lokalni, regionalni in državni ravni. Zbornica stremi k temu, da SAŠA regija postane prostor priložnosti, inovacij in kakovostnega življenja za vse generacije.

KNJIŽNICA VELENJE

Knjižnica Velenje je osrednja splošna knjižnica v Mestni občini Velenje, ki ima še enoti v občinah Šoštanj in Šmartno ob Paki. Knjižnica zbira, obdeluje, hrani, vzdržuje, predstavlja in posreduje knjižnično gradivo in informacije, omogoča uporabo knjižničnega gradiva in zagotavlja vsakomur v lokalni skupnosti dostop do znanja, informacij in storitev, ne glede na starost, spol, versko in politično prepričanje, narodnost, raso, jezik ali socialni status, zaposlitev in stopnjo izobrazbe.

Knjižnica Velenje za mlade izvaja številne projekte, kot so *Rastem s knjigo*, bralni krožek *Cool knjiga*, *Filmska značka*, *Filmoljubci beremo filme*, *Uganka meseca*, kvizi, predstavitve knjig za mlade z oznako zlata hruška – znak kakovosti otroških in mladinskih knjig. S prireditvijo Noč knjige za najstnike obeležujejo svetovni dan knjig za otroke in svetovni dan knjig in avtorskih pravic. Projektni teden izbirnih vsebin za srednješolce načrtujejo skupaj s profesorji Šolskega centra Velenje, dijakom in študentom pa nudijo možnost opravljanja prakse.

Knjižnica je prostor Varne točke – označeni javni prostor, namenjen otrokom in mladostnikom, da se vanj zatečejo v primeru kakršnekoli stiske na mestnih ulicah.

V velenjski enoti knjižnice je urejeno tudi razstavišče Mladinska soba, ki je namenjeno predstavitvi ustvarjalnosti in umetniških izdelkov mladih tako osnovnošolski kot srednješolski populaciji, lokalni skupnosti in posameznikom.

MUZEJ VELENJE

Delovanje Muzeja Velenje na področju aktivnosti za mlade Muzej Velenje že od samega začetka delovanja uspešno izpolnjuje naloge približevanja muzejskih vsebin najširši javnosti – od priprave programov za šole do tistih za družine, odrasle, starejše in ranljive skupine, raznovrstnih prireditev, s pomočjo obveščanja javnosti, priprave digitalnih vsebin, promocije muzeja, sodelovanja z drugimi muzeji in ustanovami v Sloveniji in tujini. V vsakem obdobju v preteklosti

se je muzej odzival na aktualne potrebe, predvsem pa vse do danes beležijo rast in širjenje muzejske pedagoške in andragoške dejavnosti.

Za osnovnošolce in srednješolce ponuja približno 25 pedagoških programov, povezanih s stalnimi zbirkami na različnih muzejskih enotah – na Velenjskem gradu, v Hiši mineralov, v Muzeju usnjarstva na Slovenskem, na Kavčnikovi in Grilovi domačiji in na Spominskem centru 1991. Ti vključujejo vodene oglede, učne ure, ekskurzije, ustvarjalne delavnice in animacije, pogosto v sodelovanju z lokalnimi društvi.

Pripravljajo tudi programe »na ključ« v sodelovanju z učitelji in profesorji ter aktivnosti za mlade v prostem času, kot so počitniški programi in delavnice. Omogočajo opravljanje prakse, prostovoljno delo ter dijaško in študentsko delo, s čimer mladi pridobijo izkušnje v vodenju, pedagoškem delu, organizaciji dogodkov in muzejskem strokovnem delu.

Posebna ponudba za otroke in družine vključuje redna srečanja Mladih muzealcev, natečaje, počitniške tabore, priložnostne delavnice in tradicionalne dogodke na muzejskih enotah.

Za vrtčevske otroke pripravljajo brezplačne oglede in gostujoče programe v vrtcih. Poleg klasičnih vsebin mlade nagovarjajo tudi z digitalnimi oblikami, kot je muzejski *podkast Muzejski odmevi* in objavami na družbenih omrežjih ter spletni strani.

Muzej Velenje na področju priprave aktivnosti za mlade deluje v koraku s časom ter s spoštovanjem do tradicije.

FESTIVAL VELENJE

Festival Velenje je osrednji organizator in povezovalec kulturnega dogajanja v Mestni občini Velenje. Deluje kot javni zavod, ki povezuje javne zavode, društva, zveze in druge kulturne akterje ter skrbi za raznoliko ponudbo kulturnih vsebin – od gledaliških, glasbenih, plesnih, filmskih, galerijskih in vizualnih prireditev do sejmov, kongresov in drugih dogodkov. Upravlja več pomembnih prireditvenih prostorov, med njimi Dom kulture Velenje, Galerijo Velenje in dvorano v Centru Nova, prireditve pa pripravlja tudi v drugih kulturnih ustanovah in na zunanjih prizorišči.

Pomemben del dejavnosti Festivala Velenje je namenjen mladim. Med vidnejšimi programi izstopa organizacija Pikinega festivala, največje otroške prireditve v Sloveniji, ki združuje ustvarjalne, kulturne in zabavne vsebine za otroke in družine. Znotraj zavoda delujeta Lutkovno gledališče Velenje in Plesni teater Velenje, ki vsako leto pripravita lastne predstave in mladinske produkcije.

Poseben poudarek namenjajo tudi abonmajem. Mladinski abonma je oblikovan posebej za srednješolce in študente, otroška abonmaja Mini Pikin in Maksi Pikin pa sta prilagojena različnim starostnim skupinam otrok in vključujeta lutkovne, gledališke ter glasbene predstave. Poleg tega ponujajo še gledališka, glasbena, kombinirana in filmska abonmajska ponudba, pri čemer lahko mladi izberejo program, ki najbolj ustreza njihovim interesom, tudi v obliki prilagodljivega abonmaja *À la carte*. Festival skrbi tudi za kinoprogram, vključuje se v mrežo art kinematografov, prireja sejme in umetniške tržnice ter poletne kulturne dogodke, s čimer mladim in širši skupnosti omogoča dostop do bogate kulturne ponudbe ter priložnosti za ustvarjalno izražanje in aktivno udejstvovanje.

ŠPORTNO-REKREACIJSKI ZAVOD RDEČA DVORANA

Zavod Rdeča dvorana ŠRZ je bil ustanovljen leta 1992 z namenom upravljanja javne športne infrastrukture v Mestni občini Velenje. Danes skrbi za raznoliko ponudbo športnih, rekreativnih in prostočasnih aktivnosti, namenjenih vsem generacijam, še posebej pa mladim.

Zavod upravlja javne športne objekte in aktivno sodeluje pri načrtovanju in razvoju novih športnih površin ter organizira ali soorganizira številne dogodke, tekmovanja in prireditve.

V zadnjih letih se je nabor objektov pod upravljanjem zavoda razširil – poleg Rdeče dvorane, mestnega stadiona, bazena in fitnesa, drsališča, kotalkališča, igrišča za golf, skakalnic, urbanega parka in pumptrack poligona zdaj vključuje tudi teniška igrišča v Beli dvorani, zunanja odbojkarska igrišča, minigolf in prostor za piknik ob Velenjskem jezeru. Zavod upravlja tudi športni park Konovo in vadbišče na prostem Velefit.

Bogata ponudba športne infrastrukture mladim omogoča veliko možnosti za aktivno preživljanje prostega časa v naravi in urbani športni infrastrukturi.

Izvajanje občinskih in nacionalnih športnih programov vodi Športna zveza Velenje, ki povezuje skoraj vse športne klube in društva v občini. Zavod Rdeča dvorana ŠRZ pri tem zagotavlja podporo s prostori, opremo, logistiko, organizacijo in drugimi strokovnimi ter administrativnimi storitvami. Sodelovanje med obema organizacijama je tesno in usklajeno, kar omogoča kakovostno športno dejavnost za mlade na lokalni ravni.

Zavod skrbi tudi za promocijo športa v Velenju, vključuje športne programe v druge aktivnosti mladih ter skrbi za dostopnost informacij o aktualnem dogajanju na športnem področju.

SAŠA INKUBATOR

SAŠA inkubator je stičišče mladih podjetniških talentov, svobodnjakov, startupov, hitro rastočih podjetij, managerjev in korporacij. Skupaj tvorijo start up skupnost SAŠA regije, ki je vedno odprta za ambiciozne posameznike, ekipe ali podjetja.

Poleg brezplačnih podjetniških svetovanj, mentorskih programov, delavnic in pogovorov z uspešnimi podjetniki, so razvili svoj koncept treh ključnih stebrov SAŠA inkubatorja: Startup generator (intenzivni akceleratorski program za razvoj podjetniške ideje, ki poteka od leta 2016), Future konferenca (pomaga pri razvoju prebojnih rešitev in povezovanju startupov s korporacijami) in Aktivnosti za mlade (startup vikendi, podjetniški krožki, tekmovanje podjetniških idej mladih – POPRI).

ROTARY KLUB

Interakt klub (IAC) združuje mlade med 12. in 18. letom ter jih skozi skupinsko in projektno delo uči, kako nastanejo in se izvedejo ideje, pri tem pa razvijajo tudi organizacijske spretnosti. Njihovo delovanje je tesno povezano s socialnimi projekti in dobrodelnostjo.

Rotaract klub Velenje (RAC), ustanovljen leta 2016, sestavlja skupina članov in kandidatov, ki izvajajo projekte za podporo mladim talentom v SAŠA regiji. Med pomembnejšimi dejavnostmi je štipendija Rotakeš, namenjena nadarjenim posameznikom za spodbujanje ustvarjalnosti in razvoja talentov. Klub sodeluje tudi v vseslovenskem projektu *Poletna šola: Pot do uspeha*, petdnevnem izobraževalnem taboru v kampu Menina, kjer dijaki pridobivajo znanja s področij podjetništva, financ, osebne rasti in sorodnih tem.

Poleg večjih projektov organizirajo tudi manjše dogodke – božično stojnico na praznični promenadi z dobrodelno pogostitvijo, kulturne dogodke s predstavitvijo štipendistov ter dobrodelne predstave v sodelovanju z Gimnazije Velenje.

ZAVOD ZA TURIZEM ŠALEŠKE DOLINE

Zavod za turizem Šaleške doline (ZTŠD) v Velenju skrbi za kakovostno, celovito in trajnostno turistično ponudbo v regiji in pri tem aktivno promovira razvoj turizma v Šaleški dolini, tudi z usposabljanjem kadra in sodelovanjem s številnimi deležniki. Mladim nudi priložnosti za počitniško delo na turističnih točkah in prireditvah, poleg tega jih vključuje v Turistični forum Šaleške doline, kjer lahko sodelujejo v razpravah o trajnostnem turizmu, gastronomski dediščini in prihodnjem razvoju destinacije.

ŠAHOVSKI KLUB VELENJE

Ustanovitelje kluba združuje strast do šaha, želja po učenju in skupna vizija: ustvariti živahno šahovsko skupnost v Velenju. Klub je nastal iz pristne želje po oživitvi šahovske kulture v mestu, z jasno zastavljenimi cilji: organizacija šahovskih turnirjev in druženj, spodbujanje šahovskega izobraževanja za mlade in odrasle in dvig prepoznavnosti šahovske igre v lokalnem okolju.

ŠENT – SLOVENSKO ZDRUŽENJE ZA DUŠEVNO ZDRAVJE

Namen društva je varovanje človekovih pravic in dostojanstva oseb s težavami v duševnem zdravju, doseči višjo stopnjo njihove vključitve v družbo in povečati njihovo zaposljivost.

Društvo je ustanovljeno za izvajanje dejavnosti na področjih zagovorništva, psihosocialne in zaposlitvene rehabilitacije ter ustvarjanja novih delovnih mest za osebe s težavami v duševnem zdravju, socialno izključene in druge težje zaposljive osebe ter njihove svojce.

INTEGRA, INŠTITUT ZA RAZVOJ ČLOVEKOVIH POTENCIALOV

Inštitut Integra je neprofitna strokovna ustanova za socialne storitve, izobraževanje, rehabilitacijo in trg dela. S svojim poslanstvom in izvajanjem storitev posredno deluje na širšem področju krepitve socialnega dialoga, aktivnega državljanstva, vključevanja – zlasti na trgu dela, predvsem pa pri razvoju socialnih inovacij in njihovem uvajanju v skupnost.

Z zagotavljanjem strokovnih in drugih specialističnih storitev na področju poklicne rehabilitacije, skupnostnih in socialno-varstvenih programov med drugim izvajamo niz izobraževalnih seminarjev, delavnic, predavanj, posvetovanj za strokovnjake različnih disciplin in splošno usposabljanje kadrov, pri čemer uporabljamo sodobne, inovativne in izobraževalno-sistemske pristope in metode dela s skupinami in posamezniki.

NOVUS – DRUŠTVO ZA RAZVOJ ČLOVEŠKIH VIROV IN SOCIALNIH PROGRAMOV

Društvo za razvoj človeških virov in socialnih programov Novus je neprofitna organizacija, ki z brezplačnimi storitvami podpira ranljive skupine prebivalstva, med njimi tudi mlade. S programi osebne rasti, razvoja kariere, iskanja zaposlitve, IKT-opismenjevanja ter ozaveščanja o zdravju in človekovih pravicah mladim pomaga pri vključevanju v družbo, večji informiranosti o priložnostih in oblikovanju življenjskih ter poklicnih poti. Poseben poudarek namenjajo izobraževalnim projektom, ki spodbujajo vseživljenjsko učenje, krepijo socialne veščine in

prispevajo k enakosti ter družbeni vključenosti. Sodelujejo z javnimi, nevladnimi in drugimi organizacijami na lokalni, nacionalni in mednarodni ravni.

DRUŠTVO HIŠA – DRUŠTVO ZA POMOČ IN SAMOPOMOČ SOCIALNO IZKLJUČENIH SKUPIN

Društvo Hiša je prostovoljno, samostojno, nepridobitno združenje fizičnih oseb, ki delujejo na področju namestitvene podpore in pomoči pri ohranjanju dostojnega življenja ranljivih skupin prebivalstva. Združuje strokovnjakinje in strokovnjake ter druge posameznice in posameznike, ki se ukvarjajo z brezdomstvom ali z ostalimi oblikami socialne izključenosti v lokalni skupnosti oziroma širše. Glavni cilji so približevanje brezdomske kulture in tematik širši javnosti skozi različne oblike dialoga, usposabljanje strokovnjakov in strokovnjakinj ter spremljanje prostovoljcev in prostovoljk na področju dela z ranljivimi skupinami, destigmatizacija in dekriminalizacija brezdomstva v lokalni skupnosti ali širše, vključevanje brezdomnih v družbo ter omogočanje njihove družbene, ekonomske, kulturne emancipacije, spodbujanje oblik samopomoči in samoaktivacije brezdomnih ter drugih ranljivih skupin.

Društvo izvaja dva socialnovarstvena programa, in sicer namestitveni program za brezdomne osebe in namestitveno stanovanjsko podporo – preventivni antideložacijski program. Vključeno je tudi v mrežo Unicefovih varnih točk in predstavlja učno bazo za študente in študentke FUDŠ.

SOŽITJE VELENJE

Društvo Sožitje Velenje je medobčinsko društvo za pomoč osebam z motnjami v duševnem razvoju, ki deluje v javnem interesu in ima status invalidske organizacije. Združuje okoli 250 članov iz Velenja, Šoštanja in Šmartnega ob Paki ter je član Zveze Sožitje Slovenije in Specialne olimpijade Slovenije. Mlajšim članom ponuja različne programe, kot so petdnevni poletni tabori v okviru vseživljenjskega učenja, rekreacijske aktivnosti v bazenih in zdraviliščih ter športni program plavanja v skupini Delfinčki, ki se uspešno udeležuje domačih in mednarodnih tekmovanj. Klub mladih organizira plesna in glasbena srečanja, obiske kinopredstav, športnih, kulturnih in zabavnih prireditev ter piknike, društvo pa pripravlja tudi skupna srečanja vseh članov, kot so ekskurzije, srečanja družin, miklavževanja in ogledi praznično okrašenih mest. Pri svojem delu se povezujejo z VDC Saša in CVIU Velenje.

VARSTVENO DELOVNI CENTER SAŠA

Varstveno delovni center SAŠA (VDC SAŠA) je regijski javni socialnovarstveni zavod s sedežem v Velenju, ki pokriva območje 15 občin, vključno z Velenjem, Žalcem in Mozirjem. S svojim multidisciplinarnim, individualnim pristopom ter možnostjo institucionalnega varstva, zdravstvene in socialne oskrbe deluje kot stabilna točka opore. Poleg oskrbe uporabnikov pa aktivno sodeluje tudi z lokalno skupnostjo in šolskimi institucijami.

TRADICIONALNI DOGODKI, PROJEKTI, MLADINSKI FESTIVALI IN FESTIVALI ZA MLADE V MO VELENJE

MLADINSKI CENTER VELENJE: FESTIVAL MLADIH KULTUR KUNIGUNDA

Festival mladih kultur Kunigunda je devetdnevni mednarodni kulturni festival, ki se v drugi polovici avgusta zgodi na različnih lokacijah po mestu. Njegovo ime izvira iz lokalne legende. Je

lokalni medij za predstavitev nekonvencionalnih in bolj ali manj neodvisnih kulturno-umetniških praks, njegovi začetki pa segajo v leto 1998. V teh letih je Kunigunda postala simbol mladih, alternativnih kultur v Velenju. Njen program vsakoletno odraža subkulturni mozaik, ki se skozi leto sestavi na lokalni kulturni sceni. Njegovih ustvarjalcev ne bi napak poimenovali kot skupino ljudi, ki predstavlja produkt prenosa znanja med generacijami mladih, zagnanih, družbenokritičnih posameznikov, ki jim je mar za dogajanje v Šaleški dolini in širše.

ŠALEŠKI ŠTUDENTSKI KLUB: DNEVI MLADIH IN KULTURE

Začetki festivala segajo v leto 1991, ko so se nadobudni šaleški študentje odločili, da bodo počeli stvari, ki jih drugi ne upajo ali jih ne znajo. Z nič finančnimi sredstvi, z le nekaj povratnimi denarnimi sredstvi, a z izjemno voljo, odličnimi idejami, kreativnostjo, drugačnostjo in delovnim elanom jim je uspelo – festival DMK je zagledal luč sveta in še danes, po treh desetletjih po prvem »špilu« na Velenjskem gradu, ostaja eden najboljših in najbolj kakovostnih festivalov za mlade, po katerem so začeli nastajati številni drugi. DMK je študentski festival, ki je nastal v samostojni Sloveniji. Razvijal se je, rastel, se širil in krčil. Predvsem pa se je obdržal skozi vsa leta in še danes predstavlja eno najpomembnejših aktivnosti Šaleškega študentskega kluba.

ŠALEŠKI ŠTUDENTSKI KLUB: LAKEFEST V LETNEM KINU

LakeFest v mesto prinaša komercialno glasbo, ki je običajno del programa večjih festivalov, s tem pa prispeva k bogatitvi lokalnega kulturnega dogajanja. Nastopajo tako priznani kot mladi prodorni glasbeniki, s tem pa poskušajo zadovoljiti in se približati vsem generacijam in okusom.

ŠALEŠKI ŠTUDENTSKI KLUB: PARK S5 DOGAJA – DIJAŠKI FESTIVAL

Festival Park s5 dogaja je tradicionalni festival, ki ga vsako leto organizira dijaška sekcija ŠŠK-ja. Začne se ob koncu šolskega leta, aktivni dijaki pa z njim poskrbijo za udaren začetek poletnih počitnic. Festival ponuja priložnosti mladim neuveljavljenim glasbenikom, kulturnikom in športnikom, organizirajo pa tudi zanimive delavnice in tematsko obarvane dneve.

DRUŠTVO NASEDLEGA KITA: FESTIVAL NASEDLEGA KITA

V Letnem kinu ob Škalskem jezeru vsako zadnjo soboto v juliju poteka tradicionalni ekološki Festival nasedlega kita za vse generacije. Združuje posameznike in skupine, ki s svojimi idejami in prostovoljnim delom omogočajo, da obiskovalcu na Kitu zabavno poplesujejo, se igrajo in ustvarjajo. V svoji zgodovini je gostil že več kot 40 umetnikov, tako domačih kot mednarodnih. Poleg glasbe festival ponuja tudi umetniške in ekološke delavnice, predstave, intervencije in podobno.

FESTIVAL VELENJE: PIKIN FESTIVAL

Festival za otroke in družine, ki poteka od leta 1990 in je postal največji otroški festival v Sloveniji. Namen Pikinega festivala je združevati otroke in odrasle, jim omogočiti brezskrbno igro, zabavo in ustvarjalnost in jih skozi to učiti življenja in strpnega sobivanja. Pikin festival poteka na več prizoriščih v središču mesta. Ponuja več kot 80 dogodkov: predstave, ustvarjalne delavnice, igre, razstave, predstavitve, šport, glasba, dobrodelnost.

DAYS OF THUNDER NA VISTI

Spektakularni dogodek American Vehicle Meeting – Days of Thunder že leta razveseljuje ljubitelje ameriške kulture iz Slovenije in tujine. V središču je razstava avtomobilov, na kateri lastniki stvaritev ameriških legend razkazujejo svoje vozne dragulje – od elegantnih klasik do terenskih vozil. Prizorišče zapolnijo tudi druge atrakcije iz ameriške kulture, kot so vozila s hrano, stojnice z zanimivo ponudbo raznih oblačil in dodatkov ter presenečenja.

Na koncertih v večernih urah odmevajo razni glasbeni žanri, ki jih povezujemo z bogato ameriško kulturo. Dvodnevni dogodek organizirajo Avto-moto klub Filand, Mladinski center Velenje in Zavod za turizem Šaleške doline ob podpori Mestne občine Velenje.

OVERLOAD: OVERLAKE

Overlake Festival je elektronski glasbeni večdnevni dogodek, ki poteka na VISTA Park z razgledom ob Velenjskem jezeru, s tem pa odpira novo poglavje za tovrstne festivale v regiji. Prepoznaven je po nastopih priznanih slovenskih in tujih DJ-ev, nastope pa ponuja tudi mladim, perspektivnim izvajalcem.

SOUNDGARDEN, FESTIVAL OSEBNE IN POSLOVNE RASTI

Festival poteka ob Velenjskem jezeru in tam združuje navdihujoče govore, panele, izkustvene delavnice in sproščeno druženje z vrhunskimi strokovnjaki. Program povezuje področja osebne rasti, podjetništva, novih tehnologij, kreativnosti in skupnostnega povezovanja.

NATEČAJ IN PRIREDITEV NAJ PROSTOVOLJEC V MO VELENJE

V sodelovanju z Mestno občino Velenje in Mladinskim svetom Velenje ter pod častnim pokroviteljstvom župana MO Velenje Mladinski center Velenje vsako leto pripravlja razpis za Naj prostovoljca in Naj prostovoljsko organizacijo v Mestni občini Velenje. Naziv *Naj prostovoljec* ali *Naj prostovoljka* se podeljuje v različnih starostnih kategorijah, kjer se izpostavi tudi mlade, ki pomagajo sooblikovati boljšo skupnost in so pripravljeni pomagati drugim. S tem projekt nagradi izjemne posameznike, hkrati pa promovira prostovoljstvo kot pomembno vrednoto in navdihuje druge, da se vključijo v tovrstne koristne aktivnosti.

KREATIVNA JAZZ KLINIKA VELENJE

Kreativna jazz klinika Velenje gostuje in hkrati predstavlja izjemne jazz glasbenike in pedagoge. Mladi se lahko vključijo s prijavo na delavnice, kjer ob individualnem pouku, igranju v ansamblih in skupnih nastopih pridobijo neposredno izkušnjo sodelovanja z vrhunskimi jazz glasbeniki. Vsak dan festivala se odvijajo predavanja, masterklasi in vaje v zasedbah ter koncerti mentorjev in jam sessioni vseh sodelujočih. Organizatorji so KD Jazz Velenje ob podpori Mestne občine Velenje, Glasbene šole Fran Korun Koželjski in Max Kluba, ustanovil pa jo je slovenski glasbenik, učitelj in prejemnik Prešernovega sklada Jure Pukl.

MEDGENERACIJSKI FESTIVAL

Medgeneracijski festival Velenje je prireditev, ki povezuje ljudi vseh starosti – od otrok do starejših – in jim ponuja prostor za druženje, ustvarjalnost in zabavo. Vsako leto festival izbere posebno temo, okoli katere se zvrstijo številni dogodki, kot so glasbeni in plesni nastopi, razstave, ustvarjalne delavnice, igre ter družabni program. Namen festivala je spodbujati sodelovanje med generacijami in graditi skupnost, kjer si mladi in starejši med seboj izmenjujejo izkušnje ter znanja. Organizator Medgeneracijskega festivala Velenje je AZ Ljudska univerza Velenje v

sodelovanju z lokalnimi partnerji, kot so Mestna občina Velenje, Dom za varstvo odraslih Velenje, Festival Velenje, Univerza za III. življenjsko obdobje Velenje, Mladinski center Velenje in Zavod za turizem Šaleške doline.

PRILOŽNOSTI SAŠA REGIJE: SPOZNAJTE POKLICE PRIHODNOSTI

Namen dogodka je mladim in širši javnosti približati poklice, ki bodo v prihodnosti v regiji vse bolj iskani, ter pokazati, katere veščine bodo pri tem odločilne. Dopoldanski del programa je namenjen predvsem učencem zadnjih razredov osnovnih šol, ki se lahko udeležijo interaktivnih delavnic, spoznajo delo strokovnjakov in se sami preizkusijo v različnih nalogah. Popoldanski del pa je odprt za starše, skrbnike in vse, ki jih zanima, kako se bo razvijala poklicna prihodnost SAŠA regije. Pripravljata ga Andragoški zavod Ljudska univerza Velenje in Razvojna agencija Savinjsko-šaleške regije s podporo soorganizatorjev.

LIRIKONFEST VELENJE

Lirikonfest Velenje je mednarodni literarni festival z bogato tradicijo, ki ustvarja prostor za poezijo, potopise in literarne debate. Poteka pod okriljem Ustanove Velenjska knjižna fundacija. Festival bogati bralno kulturo skozi pogovore, literarno nagrajevanje in bralne programe za vse starosti, mladim pa daje možnost, da spoznavajo svet knjig in okrepijo svoj odnos do literature.

MLADI V SLOVENIJI

POVZETEK RAZISKAVE MLADINA 2020 – POLOŽAJ MLADIH V SLOVENIJI

Na podlagi raziskave *Mladina 2020 – Položaj mladih v Sloveniji* ugotavljamo, da se delež mladih v populaciji Republike Slovenije ustaljuje. Povprečna starost mladih ob odseljevanju od staršev se je med letoma 2010 in 2019 znižala za dve leti ter se približala evropskemu povprečju, ki znaša 26,2 leta. To kaže na hitrejše osamosvajanje slovenske mladine. Trend kasnejše sklenitve zakonske zveze se v Republiki Sloveniji nadaljuje, enako pa velja tudi kasnejše oblikovanje družine in delež starševstva brez predhodne poroke. Najpomembnejši vir za materialno, finančno in socialno podporo so za mlade v Sloveniji še vedno starši.

Republika Slovenija ima med državami Evropske unije enega izmed najvišjih deležev mladih, vključenih v terciarno izobraževanje, kar kaže na velik delež visoko izobraženega kadra med mladimi in mladimi odraslimi. Počutje mladih v šoli je v povprečju pozitivno in se med letoma 2010 in 2020 ni bistveno spremenilo. Raziskave OECD kažejo, da slovenski učenci dosegajo nadpovprečno visoke dosežke na področjih bralne, naravoslovne in matematične pismenosti. Višanje udeležbe na različnih tečajih, usposabljanjih in delavnicah kaže na naraščanje pomembnosti neformalnega izobraževanja in vse večji pomen vseživljenjskega učenja. Dejavniki, kot sta izobrazba staršev, vzgojni stil ipd., kažejo na vedno večji pomen socialnoekonomskega ozadja mladih pri uspešnosti v izobraževalnem procesu ter narekujejo višanje pomena vloge javnega šolanja pri zagotavljanju enakih izobraževalnih možnosti.

Pretežno mladi na trgu dela sodelujejo v okviru fleksibilnih oblik zaposlovanja, torej v obliki začasnih zaposlitev, zaposlitev za skrajšan čas ter dela v atipičnem času. Slovenija ostaja visoko nad evropskim povprečjem v deležu mladih, ki so zaposleni v okviru fleksibilnih zaposlitev. Čeprav uradne statistike kažejo na upad brezposelnosti med mladimi, se glede na samoocene mladih v Sloveniji pojavlja t. i. pojav »nevidne brezposelnosti«, saj mladi zaznavajo skoraj trikratno od uradno zabeležene stopnje brezposelnosti med svojo populacijo. Glede na rezultate

anket lahko zaključimo, da se povečuje privlačnost zaposlitve v zasebnem sektorju, mladim pa so pri zaposlitvi pomembni avtonomnost, jasni cilji in varnost zaposlitve. Povečuje se delež mladih, ki poročajo o prenizkem plačilu za opravljeno delo, dolgočasnosti dela, in delež mladih, ki ocenjujejo, da je delovna klima na njihovem delovnem mestu slaba. Med delovno aktivnim prebivalstvom med mladimi je povprečna tedenska obremenitev med letoma 2010 in 2020 znašala 36,4 ure na teden, kar je blizu polni delovni tedenski obremenitvi. Zanimiv je podatek, da je povprečna tedenska obremenitev med mladimi brezposelnimi in študenti znašala 33,3 ure na teden, kar kaže na povečevanje problematik dela na črno in zlorabljanja študentskega dela, ki bi naj zajemala polovično tedensko obremenitev.

Kot vedno večji problem mladi navajajo stanovanjsko problematiko, pri čemer se poudarja finančna plat nakupa ali najema stanovanja. Stanje sledi širšemu problemu stanovanjske problematike v Republiki Sloveniji, ki se zaradi pomanjkanja stanovanj na trgu poglablja. Mladim lastno stanovanje ali hiša predstavlja izjemno močno orientacijsko vrednoto, kar se navezuje na dolgoročne bivanjske vzorce v kontekstu Slovenije, torej razpršenem poselitvenem vzorcu, nizkem deležu najemniških stanovanj in izraziti lokalno-teritorialni organiziranosti. Pripravljenost na selitve med mladimi upadajo z višanjem starosti, torej so starejši mladi manj mobilni kot mlajši mladi.

Delež mladih, ki so zadovoljni s svojim zdravjem, je med letoma 2010 in 2019 upadel za okoli 10 %; s približno 80 % na približno 70 %. Podobno velja za delež mladih, ki so v splošnem zadovoljni s svojim življenjem. Med mladimi, starimi med 25 in 29 let, je skoraj desetina takšnih, ki imajo izrazito previsok indeks telesne mase. Delež mladih z ITM nad 30 se je od leta 2010 povečal za kar 50 %, delež podhranjenih glede na ITM pa za 46 %, kar kaže na nižanje deleža mladih z »normalno težo«. Delež mladih, ki čuti osamljenost kot problem, je med letoma 2010 in 2020 narasel za 76 %, delež mladih, ki čuti stres nekaj oziroma večino dni v tednu, pa za 110 %. Oba podatka v povezavi s poslabšanjem stanja na področju telesne teže kaže na generalno slabšanje psihofizičnega stanja mladih. Kot glavni dejavniki višje stopnje stresa so navedeni ženski spol, slabi odnosi s starši, količina časa, ki ga mladi preživijo pred zasloni, negativna klima v šoli oziroma na delovnem mestu ter slabši materialni položaj družine. Kar 14 % mladih, ki so izkazali težave z duševnim zdravjem, se zaradi teh zateka k uporabi drog ali alkohola.

Statistično gledano je med mladimi manj kot 25 % oseb, ki se spozna na politično sliko v državi, kar sledi dejstvu, da mladi poročajo o nerazumevanju in slabi politični participaciji. Le 6,7 % mladih trdi, da jih politika zelo zanima, le tretjina pa jih izkazuje pozitivne okoliščine, ki ustvarjajo dobre predpogoje za višanje politične participacije. Kot negativen vpliv na njihovo politično participacijo mladi navajajo mnenje, da se politiki na splošno ne ukvarjajo s potrebami družbe, mnenje posameznika in posledično odsotnost vpliva posameznika na dejanja oblasti. Zaupanje mladih do različnih političnih institucij je generalno gledano zelo nizko, tako v primeru ključnih nosilcev politične oblasti, kot tudi v primeru običajnih politikov. Še nižja je stopnja zaupanja v politične stranke. Vse omenjeno vpliva na izrazito nizko udeležbo med mladimi na različnih volitvah, predvsem ko gre za volitve v Evropski parlament. Enako velja za kandidiranje za politične funkcije, sodelovanje v aktivnostih strank ipd. Več kot polovica mladih poroča, da bi se oziroma so se že udeležili nenasilnih demonstracij ali protestov, podobno visoka pa je pripravljenost za sodelovanje v aktivnostih protestnih gibanjih.

Delež mladih, ki izkazujejo zanimanje za umetnost in kulturo, se je med letoma 2010 in 2020 povečal s 23 % na 43 %. Bistveno se je povečala tudi udeležba mladih na tečajih s področij kulture in umetnosti, enako pa velja tudi za ukvarjanje z dejavnostmi, kot so glasba, ples ali likovna umetnost. Prav tako se povečuje vključevanje v kulturne organizacije. Čeprav je vključenost mladih v mladinske centre glede na evropsko povprečje visoka (21 %), pa velik delež mladih (45 %) meni, da je v mladinskih centrih premalo možnosti za kulturno udejstvovanje.

Mobilnost mladih se v zadnjih letih vztrajno povečuje, moč je opaziti pojav bega možganov, tako v okviru notranjih kot zunanjih selitev. Delež mladih, ki se želi odseliti za več kot šest mesecev, je tako leta 2020 znašal že 75 %. Zanimanje za učno mobilnost je med mladimi visoko (54,1 %), za dejansko opravljanje učnih procesov v tujini pa se odloči nižji delež mladih (23 %). Slabi dve tretjini odhodov v tujino trajata do enega meseca, pri čemer prevladujejo dopustovanje in potovanja.

Nakupovanje in potrošnja med mladimi se vse bolj seli na splet. Le 11,5 % mladih ne opravlja spletnih nakupov ali se informira o izdelkih, ki jih želijo kupiti. Glavni faktor pri izdelkih, ki jih mladi kupujejo, je cena. Faktor trajnosti je pri pojavu precej nepomemben – le 8 % mladih ga navaja kot ključnega. Zunanji videz postaja vedno pomembnejši dejavnik, kar kaže na prilagajanje mladih na mentaliteto s podobami nasičene družbe, ki daje obliki prednost pred vsebino.

Le desetina mladih meni, da je okolje v Sloveniji v slabem ali zelo slabem stanju. Kljub temu so mladi zelo usmerjeni k varovanju narave in življenju v čistem in neokrnjenem okolju in obojemu pripisujejo velik pomen.

Med mladimi na področju vrednot prevladuje zasebna sfera, manj pomembne so jim širše družbene teme in vrednote materializma in moči. Skladno s tem se povečuje trend individualizacije in upada splošno zaupanje v druge ljudi, kar narekuje dvig ksenofobije in vedno več strahov mladih glede denarja, kariere in stanovanjske problematike. Obenem je treba poudariti liberalizacijo življenjskih nazorov, saj mladi bistveno bolj kot pred desetletjem zavračajo ubogljivost kot vrednoto v okviru vzgoje ter v večji meri sprejemajo istospolno starševstvo. Več kot 40 % mladih svoje spolne usmerjenosti ne opredeljuje kot popolnoma heteroseksualne, slabih 5 % mladih pa se opredeljuje kot popolnoma homoseksualno usmerjene. Večina istospolno usmerjenih mladih (51 %) poroča, da so se že počutili kot žrtve diskriminacije. Socialna distanca do drugih družbenih skupin se zmanjšuje, izjema so Romi in begunci. Med mladimi se krepi mnenje, da ima priseljevanje iz tujine na življenje v Sloveniji negativen vpliv. 70 % mladih meni, da je v slovenski družbi preveč sovražnega govora, dobrih 80 % pa je večkrat mesečno priča sovražnemu govoru po spletu. Politično levo usmerjena mladina zaznava več sovražnega govora kot politično sredinsko ali desno usmerjena mladina. Le še 44 % mladih se identificira s katolištvom, kar kaže na pospešen odmik od Katoliške cerkve.

STATISTIČNI PREGLED NA PODROČJU MLADIH V MO VELENJE

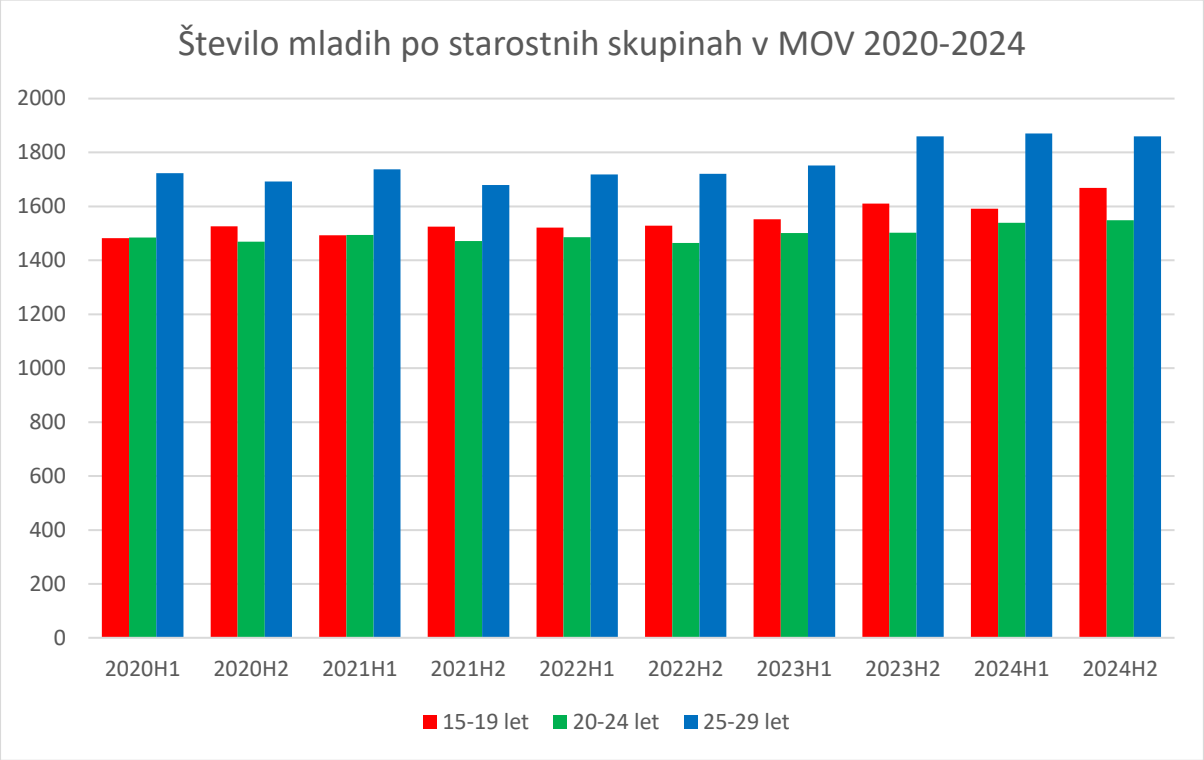
Preglednica 1: Število mladih v MO Velenje 2020–2024

	2020 H1	**2020 H2**	**2021 H1**	**2021 H2**	**2022 H1**	**2022 H2**	**2023 H1**	**2023 H2**	**2024 H1**	**2024 H2**
15–19 let	1482	1526	1493	1525	1521	1529	1552	1610	1592	1669
20–24 let	1485	1469	1494	1472	1486	1464	1501	1503	1539	1549
25–29 let	1723	1692	1738	1679	1718	1721	1752	1860	1871	1860
SKUPAJ	**4690**	**4687**	**4725**	**4676**	**4725**	**4714**	**4805**	**4973**	**5002**	**5078**
SKUPAJ MOV	33656	33638	33715	33558	33548	33575	33474	33675	33775	34020
% MLADIH V MOV	**13,94**	**13,93**	**14,01**	**13,93**	**14,08**	**14,04**	**14,35**	**14,77**	**14,81**	**14,93**

Vir: SURS (citirano: 15. 5. 2025)

Iz preglednice je razvidno, da se delež mladih v Mestni občini Velenje v obdobju med letoma 2020 in 2024 giblje med okoli 14 % in 15 %. Opazimo lahko zmeren, a vztrajen dvig absolutnega števila prebivalcev med 15 in 29 let starosti, kar odraža tudi spodnji graf.

Graf 1: Število mladih po starostnih skupinah v MO Velenje 2020–2024

Preglednica 2: Statistični pregled mladih v Velenju glede na študijske programe

Fakulteta	Delež [%]
Filozofska fakulteta	10
Višja strokovna šola	9,09
Medicinska fakulteta	7,27
Ekonomsko poslovna fakulteta	5,45
Fakulteta za strojništvo	5,45
Pedagoška fakulteta	5,45
Biotehniška fakulteta	3,64
Fakulteta za elektrotehniko, računalništvo in informatiko	3,64
Fakulteta za farmacijo	3,64
Akademija za glasbo	2,73
Ekonomska fakulteta	2,73
Fakulteta za arhitekturo	2,73
Fakulteta za energetiko	2,73
Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo	2,73
Fakulteta za računalništvo in informatiko	2,73
MDPŠ	2,73
Pravna fakulteta	2,73

Akademija za likovno umetnost in oblikovanje	1,82
Fakulteta za družbene vede	1,82
Fakulteta za gradbeništvo, prometno inženirstvo in arhitekturo	1,82
Fakulteta za kemijo in kemijsko tehnologijo	1,82
Fakulteta za šport	1,82
Naravoslovnotehniška fakulteta	1,82
Veterinarska fakulteta	1,82
Alma mater	0,91
Fakulteta za dizajn	0,91
Fakulteta za logistiko	0,91
Fakulteta za matematiko, naravoslovje in informacijske tehnologije	0,91
Fakulteta za naravoslovje in matematiko	0,91
Fakulteta za uporabne družbene vede	0,91
Fakulteta za varstvo okolja	0,91
Fakulteta za vede o zdravju	0,91
Fakulteta za zdravstvene in socialne vede Slovenj Gradec	0,91
Fakulteta za zdravstvene vede v Celju	0,91
Izobraževalni center GEOSS	0,91
Ljudska univerza v Velenju	0,91
Zdravstvena fakulteta	0,91

Iz zgornje preglednice je razvidno, da največji delež velenjskih študentov obiskuje Filozofsko fakulteto v Ljubljani (10 %). Po deležu sledijo Višja strokovna šola v Velenju, Medicinska fakulteta v Ljubljani, Ekonomsko poslovna fakulteta v Mariboru, Fakulteta za strojništvo v Ljubljani ter Pedagoška fakulteta v Ljubljani, na katerih udeležba velenjskih študentov presega 5 %, delež na ostalih fakultetah pa je nižji od 5 %. Treba je poudariti, da so pri navajanju podatkov mišljeni študenti, ki so včlanjeni v Šaleški študentski klub, od katerega smo pridobili podatke.

Preglednica 3: Brezposelnost med mladimi v Velenju glede na stopnjo izobrazbe

Po ravneh izobrazbe					
	dec 20	dec 21	dec 22	dec 23	dec 24
11 nepopolna osnovnošolska	5	3	4	4	5
12 osnovnošolska	80	60	50	56	43
13 nižja poklicna	13	12	9	14	9
14 srednja poklicna	38	34	27	35	36
15 srednja strokovna, srednja splošna	97	71	61	49	53
16 visokošolska 1. stopnje ipd.	48	28	24	25	26
17 visokošolska 2. stopnje ipd.	11	3	6	6	9
18 visokošolska 3. stopnje ipd.				1	
Skupaj	292	211	181	190	181

Pri pregledu stanja brezposelnosti med mladimi (do vključno 29. leta) v Velenju smo uporabili podatke območne enote Zavoda za zaposlovanje Republike Slovenije za obdobje med letoma 2020 in 2024. Pri metriki brezposelnosti glede na stopnjo izobrazbe lahko opazimo, da je največ brezposelnih med mladimi z osnovnošolsko ali srednjo strokovno in srednjo splošno izobrazbo.

Za razliko je moč opaziti, da je najmanj mladih brezposelnih med tistimi z izobrazbo 2. visokošolske stopnje ter z nižjo poklicno izobrazbo. Slednje pripisujemo dejstvu, da so mladi z nižjo poklicno izobrazbo v Velenju vseeno visoko zaposljivi, in sicer zaradi industrijskega značaja občine. Podobno sklepamo tudi za mlade z 2. stopnjo visokošolske izobrazbe. Pri slednjih lahko sklepamo, da na število brezposelnih vpliva tudi odseljevanje mladega izobraženega kadra. Podatek za brezposelnost med mladimi s 3. stopnjo visokošolske izobrazbe smo iz komentarja izvzeli, saj so študenti doktorskih programov številčno manj pogosti, obenem pa med trajanjem doktorskega študija presežejo mejo mladosti, ki je v slovenski zakonodaji definirana pri 30. letih.

Preglednica 4: Brezposelnost med mladimi v Velenju glede na spol in stopnjo izobrazbe

	dec 20	dec 21	dec 22	dec 23	dec 24
Moški	144	102	84	111	109
Ženske	148	109	97	79	72
Skupaj mladi	292	211	181	190	181
Vse brezposelne osebe v MO Velenje	1.537	1.180	989	901	773
% mladih med BO v MO Velenje	19,0	17,9	18,3	21,1	23,4
Število delovno aktivnega prebivalstva	13.918	14.398	14.663	14.591	14.648
% brezposelnosti	11	8,2	6,7	6,2	5,3

Iz preglednice splošne statistike brezposelnosti med mladimi lahko opazimo, da je bila med letoma 2020 in 2022 spolna struktura brezposelnosti med mladimi v Velenju enakomerna, v letih 2023 in 2024 pa lahko opazimo, da moški del analizirane populacije prevladuje nad ženskim. Skupno lahko opazimo zmerni upad števila brezposelnih med mladimi, kar ustreza splošnemu upadu brezposelnosti v Mestni občini Velenje. Čeprav absolutne vrednosti brezposelnosti med mladimi v Velenju padajo, pa se delež brezposelnih, ki ga predstavljajo mladi v primerjavi s celotno brezposelnostjo povečuje, kar je obratni trend od upada deleža splošne brezposelnosti v občini.

DUŠEVNO ZDRAVJE MLADIH V SLOVENIJI

Duševno zdravje mladih v Sloveniji predstavlja pomemben javnozdravstveni in družbeni izziv, saj podatki kažejo na naraščanje pojavnosti depresije, anksioznosti, osamljenosti ter psihosomatskih težav. Na stanje vplivajo kompleksni preplet osebnih, socialnih, gospodarskih in okoljskih dejavnikov, kar zahteva usklajene, strokovno podprte in sistemske ukrepe za ohranjanje in krepitev duševnega zdravja mladih.

Podatki raziskave *HBSC Slovenija 2022–2023,* ki jo je izvedel Nacionalni inštitut za javno zdravje, kažejo, da se je delež mladostnikov s povišano verjetnostjo depresije povečal s 13 % v letu 2018 na 22 % v letu 2022. Več kot tretjina mladih (35,7 %) redno doživlja vsaj dva psihosomatska simptoma, kot so nespečnost, nervoza ali razdražljivost, 16,6 % pa se počuti osamljene. Visoko stopnjo simptomov anksioznosti doživlja skoraj 7 % mladih, pri čemer so te težave pogostejše pri starejših in pri dekletih.

Med glavnimi vzroki raziskava izpostavlja posledice pandemije COVID-19, ki je pri mladih povzročila poslabšanje kazalnikov duševnega zdravja, neenakosti v družbenoekonomskem položaju družin ter pomanjkanje ustreznih pogojev za učenje doma. Pomemben dejavnik tveganja je tudi povečana in problematična uporaba digitalnih tehnologij – 11 % mladih kaže kompulzivno uporabo družbenih omrežij, 12 % pa tvegano igranje spletnih iger.

Raziskava Mladina 2020 ugotavlja, da se je delež mladih, ki čuti osamljenost kot problem v desetih letih, povečal za 76 %, delež mladih, ki čuti stres nekaj oziroma večino dni v tednu, pa za 110 %. To skupaj s poslabšanjem stanja na področju telesne mase kaže na generalno slabšanje psihofizičnega zdravja mladih, ki ga ne nevtralizira krepitev zdravega življenjskega stila. Med glavne napovednike višje stopnje stresa sodijo slabši odnosi s starši, količina časa, ki ga mladi preživijo pred zasloni pametnih naprav in računalnikov, negativna klima v šoli oziroma na delovnem mestu ter slabši materialni položaj družine.

Mednarodna raziskava o zdravju in vedenju mladostnikov *HBSC* (Health Behaviour in School-aged Children) kaže, da je uporaba družbenih medijev, spletnega igranja iger in uporabe platform za komunikacijo mladim omogočila nove izzive in težave, ki pomembno vplivajo na več področij, kot so duševno zdravje, telesna aktivnost, socialna izključenost, pojavnost medvrstniškega nasilja.

Iz publikacije *Duševno zdravje otrok in mladostnikov*, ki jo je izdal Nacionalni inštitut za javno zdravje, pa je razvidno, da so mladostnikom od 15 do 19 let leta 2015 predpisali 73 % več zdravil za zdravljenje duševnih motenj kot leta 2008.

Statistika samomorov med mladimi po podatkih Statističnega urada v Sloveniji v starostni skupini od 10 in 29 let:

- 2021: 33 samomorov,
- 2022: 46 samomorov,
- 2023: 29 samomorov,
- 2024: 24 samomorov.

Ukrepi za izboljšanje stanja so opredeljeni v *Resoluciji o nacionalnem programu duševnega zdravja 2018–2028* ter *Akcijskem načrtu za duševno zdravje 2025–2028*. Med ključnimi so vzpostavitev in širitev mreže centrov za duševno zdravje otrok in mladostnikov (do leta 2028 predvidenih 25 centrov), krepitev zgodnjega prepoznavanja in obravnave težav v vrtcih in šolah, povečanje števila strokovnjakov s področja pedopsihiatrije, klinične psihologije in svetovalnih delavcev, razvoj spletnih oblik svetovanja ter izvajanje preventivnih in destigmatizacijskih programov. Pomembno vlogo imajo tudi medresorsko sodelovanje, vključevanje mladinskih organizacij ter lokalnih skupnosti pri zagotavljanju dostopne in pravočasne pomoči mladim v stiski.

CENTER ZA DUŠEVNO ZDRAVJE OTROK IN MLADOSTNIKOV VELENJE

V Centru za duševno zdravje otrok in mladostnikov (CDZOM) lahko strokovno podporo in pomoč dobijo otroci, mladostniki in njihovi starši, ki potrebujejo podporo ali pomoč pri reševanju stisk ali ohranjanju in krepitvi duševnega zdravja. CDZOM si prizadeva za preprečevanje, pravočasno ukrepanje, učinkovito zdravljenje duševnih težav in motenj ter preprečevanje njihovih posledic. CDZOM deluje v zdravstvenem domu Velenje, in sicer na primarni zdravstveni ravni.

Na centru so zaposleni klinične psihologinje, psihologi, logopedinje, delovna terapevtka in socialna delavka. Za podporo in delovanje v timu sodelujeta tudi medicinski sestri.

CENTER ZA PSIHOLOŠKO SVETOVANJE POSVET – ENOTA VELENJE

Svetovalnica je namenjena posameznikom, parom in družinam v psihični stiski. Poseben poudarek je namenjen mladim, saj jim svetovalnica nudi brezplačno, anonimno in hitro dostopno psihološko podporo brez napotnice ali zdravstvene izkaznice. Program je prilagojen tudi

mladostnikom, starim od 14 do 18 let, ki se znajdejo v čustveni stiski, in jim omogoča varno okolje za zaupne pogovore, usmerjanje ter krepitev osebnih strategij spoprijemanja.

Velenjska je le ena od mrež svetovalnic, ki delujejo v različnih krajih v vseh slovenskih regijah pod okriljem Centra za psihološko svetovanje Posvet Slovenskega združenja za preprečevanje samomora. Program svetovalnic podpirajo Ministrstvo za zdravje Republike Slovenije, Fiho fundacija, občine in lokalna akcijska skupina (LAS).

PRESTRUKTURIRANJE REGIJE

Prestrukturiranje Savinjsko-šaleške (SAŠA) regije, kamor spada tudi Velenje, je usmerjeno v pravičen in trajnostni prehod od tradicionalnih premogovnih dejavnosti h gospodarstvu, ki temelji na obnovljivih virih energije, inovacijah in krepitvi lokalnih skupnosti.

Prestrukturiranje SAŠA regije bo na mlade vplivalo tako z izzivi kot priložnostmi.

Ker se Premogovnik Velenje postopoma zapira, bodo izginila tradicionalna delovna mesta, kar prinaša potrebo po novih znanjih, prekvalifikacijah in večji usmerjenosti v poklice prihodnosti.

Sklad za pravični prehod pa mladim odpira tudi številne priložnosti. V regiji se razvijajo novi projekti v podjetništvu, obnovljivih virih energije, digitalnih in zelenih tehnologijah, ki bodo potrebovali mlade kadre z ustreznimi kompetencami.

Ministrstvo za infrastrukturo je v *Nacionalni strategiji za izstop iz premoga in prestrukturiranje premogovnih regij* v skladu z načeli pravičnega prehoda definirala naslednje cilje:

- izstop iz premoga najpozneje do leta 2033,
- podnebna nevtralnost do leta 2050, skladno z evropskimi in svetovnimi zavezami,
- pravičen prehod, ki zajema vključujoč, družbeno sprejemljiv proces z zaščito najbolj prizadetih regij, skupnosti in delavcev.

Ukrepi, ki jih ministrstvo v sklopu *Nacionalne strategije za premogovne regije* predlaga, so sledeči:

- prekvalifikacije in socialna varnost za zaposlene, ki trenutno delujejo v premogovnem sektorju,
- diverzifikacija gospodarstva, spodbude za podjetništvo in vzpostavitev startup okolja,
- sanacija degradiranih območij ter razvoj novih rab,
- nadomestitev premoga z obnovljivimi viri in razvoj daljinskega ogrevanja iz OVE ter povišanje energetske učinkovitosti.

Kljub sprejeti *Nacionalni strategiji* Republika Slovenija v času pisanja dokumenta še ni sprejela nobene zakonske podlage za izvajanje aktivnosti, ki bi zadostile navedenim ciljem. V javni obravnavi je njegov predlog.

Ukrepi razvojnega prestrukturiranja, ki so navedeni v predlogu so:

- priprava programa razvojnega prestrukturiranja SAŠA premogovne regije na področju gospodarstva, energetike, okolja in socialne kohezivnosti,
- strateški projekti trajnostnega razvoja,
- ohranitev delovanja Muzeja premogovništva Slovenije ter razvoj kulturnega in kreativnega sektorja,
- odkup strateško-razvojnih nepremičnin v last lokalnih skupnosti.

Ker je poleg Zasavja med premogovne regije v Sloveniji uvrščena tudi Šaleška dolina v okviru SAŠA regije, je Center za pravični prehod Razvojne agencije SAŠA v sodelovanju z Mladinskim centrom Velenje izvedel delavnice za srednješolce. Namen delavnic je bil mladim predstaviti pomen pravičnega prehoda in izstopa iz premogovnih regij ter skupaj z njimi opredeliti glavne priložnosti in nevarnosti razvoja Velenja po prenehanju rabe premoga.

Delavnice so potekale v treh sklopih – karierna prihodnost, kakovost življenja in zdravo okolje. Mladi so krožili med posameznimi temami, razpravljali o izpostavljenih vprašanjih ter delili svoja mnenja in predloge.

Zbrana razmišljanja in sklepi so bili po zaključku delavnic strnjeni ter ob odobritvi Centra za pravični prehod Razvojne agencije SAŠA regije vključeni v ta dokument.

KARIERNA PRIHODNOST

Z mladimi je potekala razprava o poklicih, ki bodo po njihovem mnenju zaradi zelenega prehoda izginili, ter o tistih, ki se bodo v prihodnosti na novo pojavljali:

- Opazimo lahko izginjanje rokodelskih poklicev, občuti se pomanjkanje kadra v zdravstvu in šolstvu.
- Zaradi avtomatizacije in robotizacije so mnenja, da bo v prihodnje vedno manj povpraševanja za delovna mesta v proizvodnih dejavnostih.
- Zaradi razvoja umetne inteligence mladi pričakujejo upad povpraševanja za poklice v kreativnih industrijah, kot je grafično oblikovanje, ter upad povpraševanja za prevajalstvo in knjižničarstvo.
- Po mnenju mladih bo porast spletnih trgovin povzročil upad povpraševanja za poklice v klasičnem trgovstvu in porast delovnih mest za skladiščnike in logistike.

Mladi so definirali tradicionalne poklice in poklice prihodnosti.

Za tradicionalne poklice mladi prepoznavajo:

- poklice v zdravstvu,
- poklice v izobraževanju,
- poklice v gradbeništvu,
- poklice v logistiki,
- rokodelske poklice,
- poklice v storitvenih dejavnostih,
- poklice v prehranski industriji,
- kmetijstvo in čebelarstvo,
- poklice v javnih storitvah.

Kot poklice prihodnosti mladi prepoznavajo:

- poklice, povezani z razvojem in vzdrževanjem mehanskih, električnih in elektronskih naprav ter programske opreme,
- razvijalce umetne inteligence, informacijskih tehnologij in novih visokih tehnologij,
- poklice v okoljevarstvu in naravovarstvu,
- bioinženiring,
- farmacevtske poklice,
- poklice v vesoljskih znanostih,
- poklice v energetiki,
- spletne vplivneže (t. i. *influencerji*),

- ustvarjalce spletnih vsebin (angl. *content creators*).

KAKOVOST ŽIVLJENJA

Pri tej tematiki je z mladimi potekala razprava o elementih kakovostnega življenja, s posebnim poudarkom na trenutnem stanju v lokalnem okolju in zaznanih potrebah. V nadaljevanju so izpostavljene spremembe, za katere menijo, da bi pozitivno vplivale na kakovost življenja v Velenju:

- višje plače,
- krajši delovnik,
- nižji življenjski stroški,
- stanovanjska varnost,
- varnost na ulicah,
- urejena infrastruktura,
- večja čistoča v mestu,
- ozelenjevanje mesta,
- lokalno pridelana hrana,
- renoviranje obstoječih objektov in revitalizacija zapuščenih objektov s preureditvijo v stanovanja,
- več raznolikih športnih površin,
- več zabavnih vsebin,
- več družabnih prostorov za mlade,
- več trgovin z blagovnimi znamkami, več trgovinskih centrov z večjo raznolikostjo trgovin,
- večja gastronomska ponudba,
- večja ponudba bolje plačanih počitniških del,
- bolj kakovostna in bolj pestra ter cenejša šolska malica,
- večja izbira srednješolskih programov,
- izgradnja bolnišnice v Velenju,
- boljša povezanost podeželskih okolij z javnim prometom.

ZDRAVO OKOLJE

V sklopu te tematike je z mladimi potekala razprava o merilih zdravega okolja in obstoječem stanju v lokalnem okolju, pri čemer so bili opredeljeni ukrepi za ohranjanje narave in okolja. Mladi so izpostavili naslednje:

- Med merila zdravega okolja uvrščajo: čisti zrak brez neprijetnega vonja, pitno vodo, čiste reke in jezera, zelene površine v mestu, ohranjanje gozdov, biotske raznovrstnosti in zaščito drugih naravnih bogastev.
- Od odločevalcev pričakujejo ukrepe za omejevanje onesnaževalcev zaradi industrije in kmetijstva.
- Želijo si izboljšanja na področju javnega prometa zaradi zagotavljanja alternativnih oblik mobilnosti.
- Želijo prehod na obnovljive vire energije.
- Predlagajo subvencije za lokalno hrano in storitve.
- Izražajo potrebo po celovitejšem in ciljnem obveščanju mladih o zdravih navadah in prispevkih posameznika in družbe k bolj zdravemu okolju.
- Kljub zavedanju vpliva potrošniške družbe na okolju so v manjši meri pripravljeni spremeniti svoje potrošniške navade.

Poleg delavnic smo udeležence med potekom posveta povprašali tudi o njihovem mnenju o trenutnem stanju Šaleške doline. Glede na odgovore lahko zaključimo,

- da si večina obiskovalcev svoje prihodnosti trenutno ne predstavlja v Šaleški dolini,
- da prepoznavajo podnebne spremembe kot resen družbeni problem,
- da so optimistični glede svoje prihodnosti in imajo visoke cilje,
- da kažejo malo zanimanja za gospodarsko prihodnost SAŠA regije, kar je v skladu s prvo alinejo tega odstavka,
- da nimajo trdega zaupanja v uspeh pravičnega prehoda,
- da izražajo nezaupanje v politične odločitve in procese ter upravljanje s sredstvi iz sklada za pravični prehod.

Povzetek ugotovitev kaže, da je proces prestrukturiranja SAŠA regije kljub njegovi nujnosti v veliki meri še vedno nedefiniran. Tovrstno oceno so podali tudi mladi udeleženci delavnic, ki so izpostavili številne smiselne in konkretne smernice za izvedbo izstopa iz premogovne regije. Njihovi predlogi poudarjajo potrebo po zagotavljanju višje kakovosti življenjskega okolja, varnejše karierne prihodnosti ter trajnemu ohranjanju narave in okolja v korist lokalnega prebivalstva.

RAZVOJNA AGENCIJA SAVINJSKO-ŠALEŠKE REGIJE

Je osrednja razvojna institucija regije SAŠA, ki deluje kot povezovalni člen med lokalnimi skupnostmi, gospodarstvom, izobraževalnimi ustanovami, civilno družbo in državnimi institucijami. S pripravo in izvajanjem strateških dokumentov, razvojnih projektov in ciljno usmerjenimi ukrepi RA SAŠA krepi trajnostni, vključujoč in pameten razvoj regije.

Posebno vlogo ima Center za pravični prehod SAŠA, ki deluje v okviru agencije kot informacijska in podporna točka za prestrukturiranje regije ob opuščanju rabe premoga. Center izvaja številne aktivnosti ozaveščanja in izobraževanja, med katerimi so posebej pomembni programi, namenjeni mladim. Ti vključujejo informativne dogodke, delavnice in interaktivna predavanja o podnebnih spremembah, energetskem prehodu, prihodnosti dela in zelenih poklicih. Center mladim ponuja prostor za sodelovanje pri oblikovanju regijskih vizij in odločitvah, povezanih z razvojem lokalnega okolja.

RA SAŠA tako s svojo vlogo in aktivnostmi spodbuja razvoj kompetenc prihodnosti ter krepi povezave med mladimi in razvojnimi procesi, ki bodo oblikovali SAŠA regijo.

UČINKI 3. LOKALNEGA PROGRAMA RAZVOJA DELOVANJA MLADIH V MO VELENJE 2021–2025

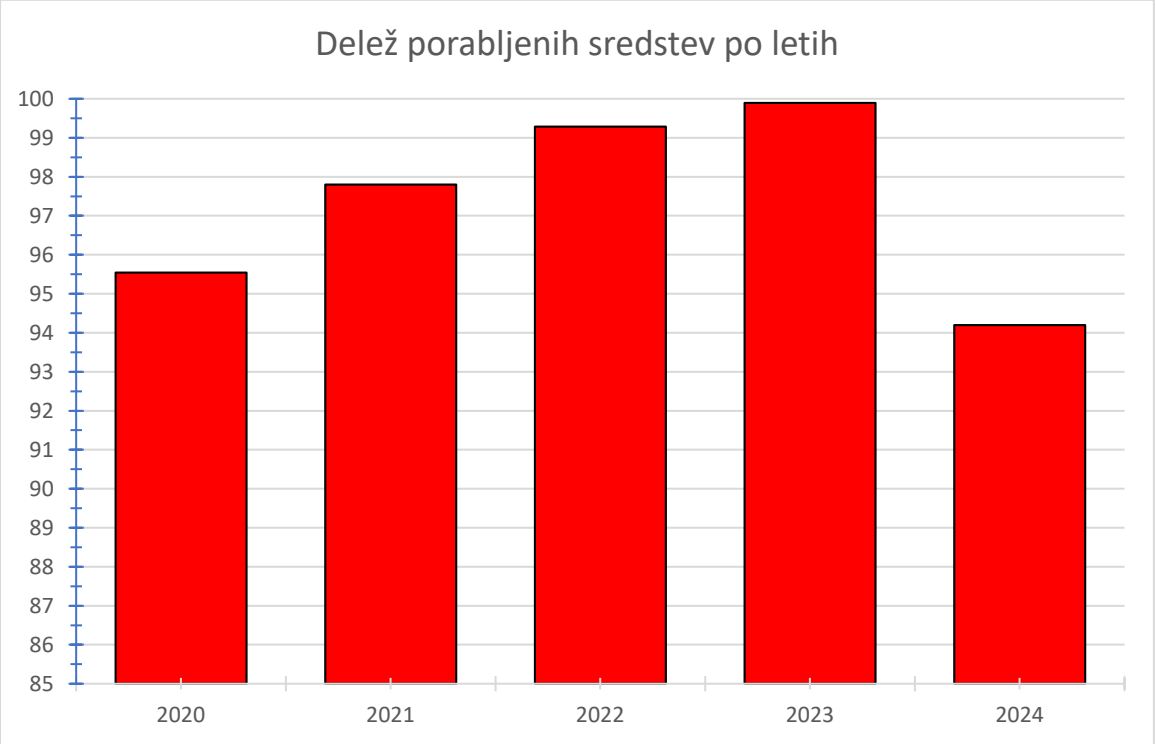
STATISTIČNI PREGLED UČINKOV 3. LOKALNEGA PROGRAMA RAZVOJA DELOVANJA MLADIH V MO VELENJE 2021–2025

Preglednica 5: Delež porabljenih sredstev v okviru 3. *Lokalnega programa razvoja delovanja mladih v MO Velenje*

Leto	Razpoložljiva sredstva [€]	Porabljena sredstva [€]	Delež [%]
2020	45.000 €	42.993,80 €	95,54

2021	55.000 €	53.788 €	97,8
2022	55.000 €	54.610 €	99,29
2023	55.000 €	54.937,60 €	99,89
2024	55.000 €	51.810 €	94,2

Graf 2: Delež porabljenih sredstev po letih

Glede na zgornjo preglednico lahko zaključimo, da se je vsako leto porabilo več kot 90 % zagotovljenih sredstev za realizacijo *3. Lokalnega programa razvoja delovanja mladih v MO Velenje 2020–2025*. Najvišji delež porabljenih sredstev je bil v letu 2023, ko je bilo porabljenega kar 99,89 %, najnižji pa v letu 2024, ko je bilo porabljenega 94,20 %. Ocenjujemo, da je nižji delež porabljenih sredstev posledica organizacij, ki so ob prijavi v finančni konstrukciji predvidele manj sredstev, kakor jih je bilo na voljo. V prihodnje predlagamo, da komisija nerazporejena sredstva prerazporedi med ostale prijavitelje, če je to mogoče.

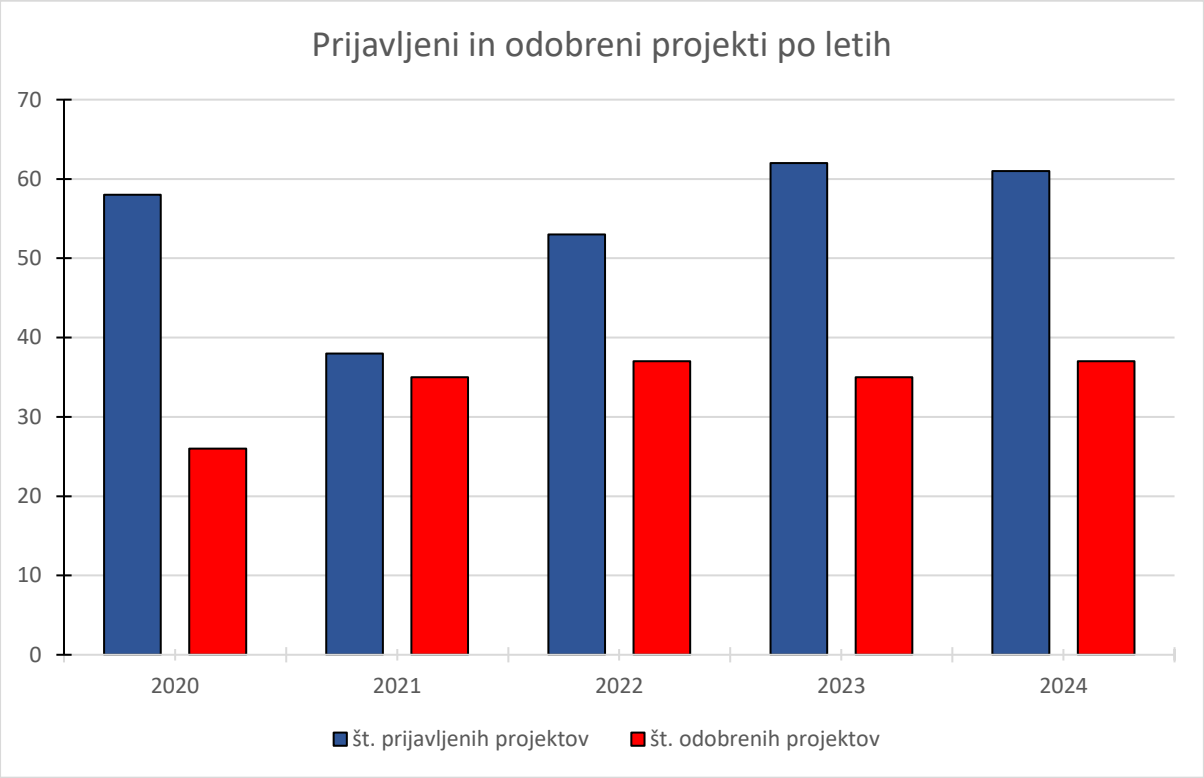
Preglednica 6: Prijavljeni in odobreni projekti po sklopih 2020–2024

Leto	št. prijavljenih projektov	št. odobrenih projektov	Sklop A (4.000 €)	Sklop B (2.000 €)	Sklop C (1.000 €)	Sklop D (500 €)	Delež [%]
2020	58	26	4	7	15	/	44,83
2021	38	35	4	12	14	5	92,11
2022	53	37	5	8	18	6	69,81

2023	62	35	5	8	17	5	56,45
2024	61	37	5	8	20	4	60,66

Iz zgornje preglednice je razvidna statistika prijavljenih in odobrenih projektov ter število odobrenih projektov po sklopih. Sklop D (500 €) leta 2020 še ni bil razpisan, zato to leto ni bil odobren noben projekt v omenjenem sklopu.

Graf 3: Prijavljeni in odobreni projekti 2020–2024

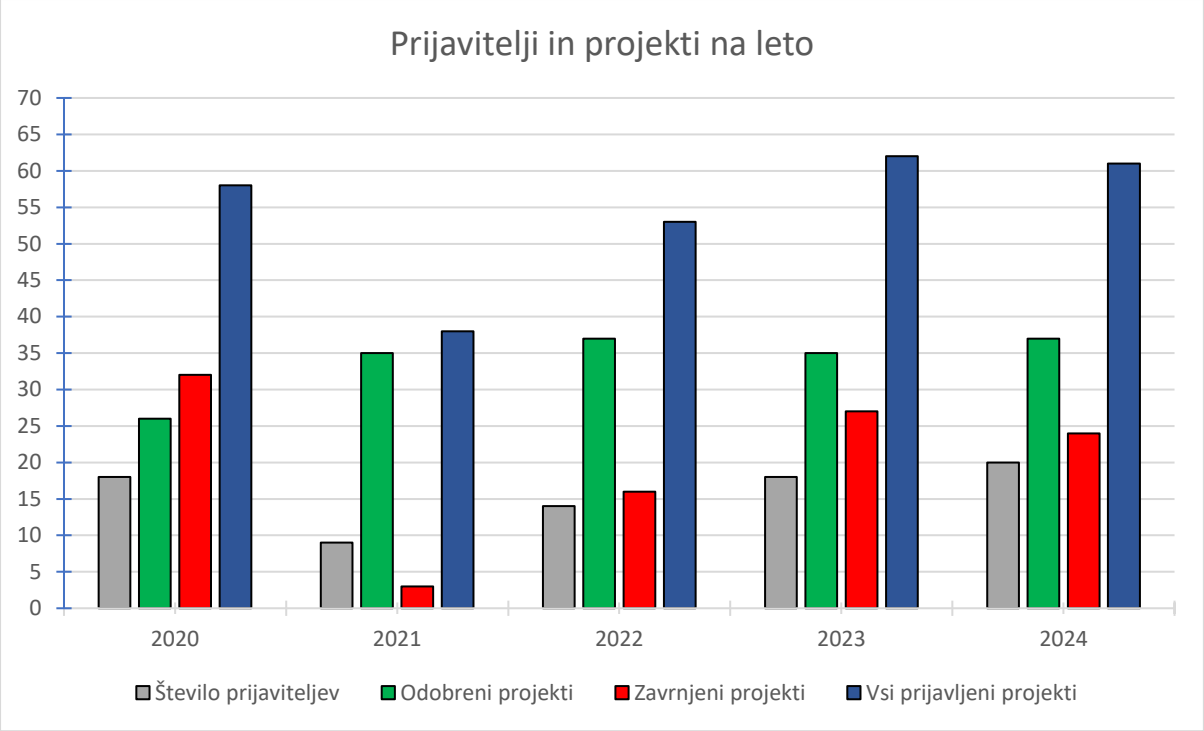

Preglednica 7: Prijavitelji in projekti 2020–2024

Leto	Število prijaviteljev	Odobreni projekti	Zavrnjeni projekti	Vsi prijavljeni projekti
2020	18	26	32	58
2021	9	35	3	38
2022	14	37	16	53
2023	18	35	27	62
2024	20	37	24	61

Iz zgornje preglednice je razvidna statistika števila prijaviteljev in odobrenih ter zavrnjenih projektov ter vseh projektov na leto. Najnižje število tako prijavljenih projektov kot prijaviteljev je bilo leta 2021, kar je posledica epidemije koronavirusa. Najvišje število prijavljenih projektov je bilo leta 2023, najvišje število prijaviteljev pa leta 2024.

Graf 4: Prijavitelji in projekti 2020–2024

Preglednica 8: Odobreni in zavrnjeni projekti ter delež uspešnosti glede na posameznega prijavitelja

Prijavitelj	Odobreni projekti	Zavrnjeni projekti	Skupne prijave	% uspešnosti
Šaleški študentski klub	28	22	50	56
Zavod eMCe plac	40	10	50	80
Društvo tabornikov Rod Lilijski grič Pesje	10	11	21	47,62
Društvo urbanih športov DUŠA Velenje	12	9	21	57,14
Činela d. o. o.	7	11	18	38,89
Zavod za izobraževanje in usposabljanje USPEŠEN.SI	10	7	17	58,82
Društvo za razvoj človeških virov in socialnih programov NOVUS	11	5	16	68,75
Društvo tabornikov Rod Jezerski zmaj Velenje	10	4	14	71,43
Center za vzgojo, izobraževanje in usposabljanje Velenje	5	5	10	50
Albansko kulturno društvo Lirija Velenje	3	4	7	42,86
Kulturno izobraževalno društvo Comadres	6	0	6	100
Župnija sv. Martin Velenje	5	0	5	100
Društvo za razvoj in promocijo subkulture Železni aktivizem	1	2	3	33,33
GAIA MAIA, turistična agencija d. o. o.	3	0	3	100
Soulate in zdravo, Sanela Jeličić s. p.	3	0	3	100
Šaleški lokostrelski klub Perun	3	0	3	100
Alja Krofl – samozaposlena v kulturi	2	1	3	66,67
Darjan Jeličić – samozaposlen v kulturi	2	0	2	100

Društvo za promocijo in razvoj elektronike Universe	1	1	2	50
Kulturno društvo nasedlega kita	2	0	2	100
Društvo velenjski raziskovalni studio Venera	2	0	2	100
Društvo za ljubitelje in promocijo elektronske glasbe Tehnologika	0	1	1	0
Društvo za razvoj in promocijo kulture Jupiter	2	0	2	100
Glasbeno društvo Overload	1	0	1	100
Mihael Hrustelj	1	0	1	100
OŠ Gorica Velenje	0	1	1	0
OŠ Mihe Pintarja Toleda	0	1	1	0
Počitniško društvo Kažipot Velenje	0	1	1	0
Raziskava trga in javnega mnenja, Primož Tratnik s. p.	0	1	1	0
Rotaract klub Velenje	0	1	1	0
Šolski center Velenje	0	1	1	0
Športno izobraževalno kulturno društvo Pipoca	1	0	1	100
Viktorija Razdevšek	1	0	1	100
Združenje slovenskih katoliških skavtinj in skavtov – podružnica Velenje 1	0	1	1	0

Glede na zgornjo tabelo lahko zaključimo, da sta največ projektov med letoma 2020 in 2024 prijavila Šaleški študentski klub in Zavod eMCe plac. Njuna uspešnost je precej različna, ŠŠK je bil uspešen pri 56 % vseh prijav, Zavod eMCe plac pa kar pri 80 %. Pri ostalih prijaviteljih lahko opazimo velik razpon deleža uspešnosti, od 0 % (pri prijaviteljih z le eno prijavo v celotnem obdobju) do 100 % (pri prijaviteljih z do maksimalno šest prijav).

Glede na vse prikazane statistike ocenjujemo, da je bil *3. Lokalni program razvoja delovanja mladih v Mestni občini Velenje 2020–2025* uspešen, saj je skozi vse obdobje (z izjemo leta 2021 zaradi epidemije koronavirusa) moč opaziti dvig tako pri številu prijavljenih projektov kakor tudi pri številu posameznih prijaviteljev. Oboje, sploh ob primerjavi z rezultati *2. Lokalnega programa razvoja delovanja mladih v Mestni občini Velenje 2015–2019*, kaže na večje udejstvovanje mladih in mladinskih organizacij v Mestni občini Velenje. Glede na izpostavljeni trend rasti predpostavljamo, da se bo obseg delovanja mladinskih organizacij povečeval tudi v prihodnje. Prav tako na uspešnost *3. Lokalnega programa* kaže dejstvo, da je v vseh letih bilo porabljenih več kot 90 % zagotovljenih sredstev za sofinanciranje projektov.

REALIZIRANI CILJI 3. LOKALNEGA PROGRAMA RAZVOJA DELOVANJA MLADIH V MO VELENJE 2021–2025

V spodnji tabeli je prikazano, katere cilje iz strategije so prijavitelji uresničili med letoma 2021 in 2024.

Z modro barvo so označeni realizirani projekti iz leta 2024.
Z rdečo barvo so označeni realizirani projekti iz leta 2023.
Z zeleno barvo so označeni realizirani projekti iz leta 2022.
Z vijolično barvo so označeni realizirani projekti iz leta 2021.

Preglednica 9: Realizirani cilji *3. Lokalnega programa razvoja delovanja mladih v MO Velenje*

OKOLJEVARSTVO IN TRAJNOSTNA MOBILNOST

ZAPOREDNA ŠT. CILJA / SKLOP:	CILJ/VIŠINA FINANCIRANJA:
A	**4.000 €**
1.	Platforma ali aplikacija za prevoze po Šaleški dolini
2.	Ekološki festival
B	**2.000 €**
3.	Medgeneracijski projekti na temo okoljevarstva in trajnostne mobilnosti (npr. mladi ozaveščajo odrasle, odrasli predajajo znanje mladim, vrtnarjenje, botanika) – **Soulate in zdravo, Sanela Jeličić s. p.: HRANA JE FAJNA** – DRUŠTVO TABORNIKOV RODU 'LILIJSKI GRIČ' PESJE: Simon pravi ... poznaš to igro?
C	**1.000 €**
4.	Izobraževanja na temo okoljevarstva in trajnostne mobilnosti (npr. predelava ekohrane, zeliščarstvo)
5.	Ozaveščanje in informiranje na temo okoljevarstva in trajnostne mobilnosti (npr. Šaleška energetika) – **KULTURNO IZOBRAŽEVALNO DRUŠTVO COMADRES: Potopljena krajina – okrogla miza o degradaciji in revitalizaciji premogovniškega območja v Šaleški dolini** – **DRUŠTVO TABORNIKOV RODU 'LILIJSKI GRIČ' PESJE: Drevo zate, gozd za nas!** – **DRUŠTVO TABORNIKOV RODU 'LILIJSKI GRIČ' PESJE: Zeleni Dih** – Zavod eMCe plac, Zavod mladine Šaleške doline: Ekotrip: ponovno uporabi, recikliraj, trajnostno življenje promoviraj!
6.	Inovativna izvedba dogodkov po principu zero waste (npr. brez plastičnih kozarcev) – Činela, d. o. o.: »Zero Waste« Dogodki
7.	Sklop organiziranih čistilnih akcij
8.	Ustvarjalno recikliranje (npr. ponovna uporaba, ekointervencije) – **ZAVOD EMCE PLAC, ZAVOD MLADINE ŠALEŠKE DOLINE: (Re)use: ne kupuj, izdeluj!** – **ZAVOD EMCE PLAC, ZAVOD MLADINE ŠALEŠKE DOLINE: (Re)use: ne kupuj, izdeluj!** – **ZAVOD EMCE PLAC, ZAVOD MLADINE ŠALEŠKE DOLINE: (Re)use: ne kupuj, izdeluj!**
D	**500 €**
9.	Prodaja iz druge roke (npr. knjig in učbenikov), organizirana izmenjava predmetov (npr. orodja) – **DRUŠTVO TABORNIKOV RODU 'LILIJSKI GRIČ' PESJE: Rabiš – Ne rabiš, sejem rabljene opreme** – ŠALEŠKI ŠTUDENTSKI KLUB: Spomladanska čistka
10.	Eko točka na dogodkih

AKTIVNO DRŽAVLJANSTVO	
ZAPOREDNA ŠT. CILJA / SKLOP:	**CILJ/VIŠINA FINANCIRANJA:**
A	**4.000 €**
11.	Mladinski parlament
C	**1.000 €**

12.	Predstavitev mladinskih politik na izobraževalnih ustanovah (npr. osnovne in srednje šole, fakultete, zavodi)
13.	Organizirana predvolilna soočenja kandidatov za vodilne in predstavniške funkcije (npr. župan, svetniki, kandidati za državni zbor, predsednik države, kandidati za evropski parlament) – **ZAVOD EMCE PLAC, ZAVOD MLADINE ŠALEŠKE DOLINE: Aktiviraj se! – sklop dogodkov o aktivnem državljanstvu**
14.	Izobraževanja na temo aktivnega državljanstva (npr. politični in sodni sistemi, delovanje države, lokalna samouprava, volitve, prijava na razne EU, državne in lokalne razpise) – Zavod eMCe plac, Zavod mladine Šaleške doline: Evropske volitve 24: Obkrožit bo treba!

UMETNOST, KULTURA IN DEDIŠČINA	
ZAPOREDNA ŠT. CILJA / SKLOP:	**CILJ/VIŠINA FINANCIRANJA:**
A	**4.000 €**
15.	Mapping na zgradbe
B	**2.000 €**
16.	Sklop delavnic na temo umetnosti, kulture in dediščine (npr. grafitiranje, street art, agrikultura, land art) – **DARJAN JELIČIĆ – SAMOZAPOSLENI V KULTURI, PEVEC, PRODUCENT IN AVTOR RADIJSKIH ODDAJ: Hip Hop delavnica (DJ, breakdance, rap, grafiti) v Sončnem parku Velenje** – **ALJA KROFL – SAMOZAPOSLENA V KULTURI, SLIKARKA, PEDAGOGINJA IN SCENOGRAFINJA: DELAVNICA LAND ART, SOUSTVARJANJE NARAVNE SKULPTURE MAMA NARAVA** – **DARJAN JELIČIĆ – SAMOZAPOSLENI V KULTURI, PEVEC, PRODUCENT IN AVTOR RADIJSKIH ODDAJ: Hip Hop delavnica (DJ, breakdance, rap, grafiti) na različnih lokacijah po Velenju**
17.	Strokovne in izobraževalne ekskurzije za mlade na temo umetnosti, kulture in dediščine
18.	Obuditev kotalkališča v Sončnem parku z dogodkom
19.	Projekti na lokacijah kulture dediščine (gradovi, domačije, razvaline)
20.	Koncertni cikli
C	**1.000 €**
21.	Razstavišče za mlade neuveljavljene umetnike – razstave mladih umetnikov – **ZAVOD EMCE PLAC, ZAVOD MLADINE ŠALEŠKE DOLINE: RUM – Razstave umetnikov mlajše generacije** – **ZAVOD EMCE PLAC, ZAVOD MLADINE ŠALEŠKE DOLINE: RUM – Razstave umetnikov mlajše generacije** – **Soulate in zdravo, Sanela Jeličić s.p.: Mala pala = razstava in delavnica na temo ženske** – **ZAVOD EMCE PLAC, ZAVOD MLADINE ŠALEŠKE DOLINE: RUM – Razstave umetnikov mlajše generacije** – **ZAVOD EMCE PLAC, ZAVOD MLADINE ŠALEŠKE DOLINE: RUM – Razstave umetnikov mlajše generacije**
22.	Promocija starih obrti (npr. kovaštvo, pletilstvo, šiviljstvo, panjske končnice)
23.	Snemanje albuma ali vinilne plošče mladih glasbenih ustvarjalcev
24.	Grafitiranje – **ZAVOD EMCE PLAC, ZAVOD MLADINE ŠALEŠKE DOLINE: Avenija grafitov**

	– **ZAVOD EMCE PLAC, ZAVOD MLADINE ŠALEŠKE DOLINE: Avenija grafitov** – Zavod eMCe plac, Zavod mladine Šaleške doline: Stenske poslikave Mladinskega kulturnega kluba eMCe plac

ŠPORT, ZABAVA IN PROSTI ČAS	
ZAPOREDNA ŠT. CILJA / SKLOP:	**CILJ/VIŠINA FINANCIRANJA:**
A	**4.000 €**
25.	Športni izzivi in tekmovanja za mlade (npr. urbani, vodni) – **GAIA MAIA, turistična agencija, d. o. o.: VELENJE TRAIL 2022** – **DRUŠTVO URBANIH ŠPORTOV DUŠA VELENJE: Finale državnega prvenstva v rolkanju**
26.	Glasbeni festivali – **ŠALEŠKI ŠTUDENTSKI KLUB: Park s5 dogaja** – **DRUŠTVO ZA RAZVOJ IN PROMOCIJO SUBKULTURE ŽELEZNI AKTIVIZEM VRATOLOM24**
27.	Zimski festivali
28.	Večji koncert v Letnem kinu – **ZAVOD EMCE PLAC, ZAVOD MLADINE ŠALEŠKE DOLINE: Koncert na Letnem kinu** – **ZAVOD EMCE PLAC, ZAVOD MLADINE ŠALEŠKE DOLINE: Koncert na Letnem kinu** – **ZAVOD EMCE PLAC, ZAVOD MLADINE ŠALEŠKE DOLINE: Koncert na Letnem kinu ob Škalskem jezeru** – **ZAVOD EMCE PLAC, ZAVOD MLADINE ŠALEŠKE DOLINE: Veliki koncert na Letnem kinu** – **ŠALEŠKI ŠTUDENTSKI KLUB: LakeFest 2021 – Special HipHop Edition**
29.	Koncert v Rdeči dvorani – **Činela, d. o. o.: Koncert v rdeči dvorani: BAJAGA i INSTRUKTORI** – **Albansko kulturno društvo Lirija Velenje: MULTIKULTURNI KONCERT V RDEČI DVORANI: Srečanje različnih kultur skozi umetnost**
30.	Dogodki na novem prireditvenem odru in prostoru ob Jezeru – **GLASBENO DRUŠTVO OVERLOAD: OVERLAKE Festival 2024** – **GAIA MAIA, turistična agencija, d. o. o.: VELENJE TRAIL 2023**
31.	Tabori v naravi za mlade – **DRUŠTVO TABORNIKOV ROD JEZERSKI ZMAJ VELENJE: Nazaj v naravo s taborjenji RJZ v Ribnem** – **DRUŠTVO TABORNIKOV RODU 'LILIJSKI GRIČ' PESJE: Taborjenje: Kamena doba; UGA UGA!** – **DRUŠTVO TABORNIKOV ROD JEZERSKI ZMAJ VELENJE: Nazaj v naravo s taborjenji RJZ v Ribnem** – **DRUŠTVO TABORNIKOV RODU 'LILIJSKI GRIČ' PESJE: Taborjenje Civilizacij – potovanje skozi čas** – **DRUŠTVO TABORNIKOV ROD JEZERSKI ZMAJ VELENJE: Nazaj v naravo s taborjenji RJZ v Ribnem** – **ŠALEŠKI ŠTUDENTSKI KLUB: ŠŠK Ribno**
B	**2.000 €**
32.	Tematski izleti in ekskurzije za mlade
33.	Sklop openmic in/ali stand up dogodkov

	– **ŠALEŠKI ŠTUDENTSKI KLUB: ŠŠK stand-up**
34.	Uprizoritveni gledališko umetniški projekti
35.	Game in anime festivali (npr. lan party, konvencije)
36.	Vodeni tematski kvizi, uganke, miselne igre – **ŠALEŠKI ŠTUDENTSKI KLUB: PLAYS: Cikel Pub kvizov**
37.	Tematski celodnevni dogodek v Letnem kinu – **ZAVOD EMCE PLAC, ZAVOD MLADINE ŠALEŠKE DOLINE: Neki dolgega – sklop dogodkov v Letnem kinu**
38.	Dogodki na temo kulinarike (npr. odprta kuhinja, predstavitev hrane sveta, kuharski dvoboji, street food)
39.	Prireditve v središču mesta (npr. ulično gledališče, glasbeni dogodki, performansi)
40.	Escape room
41.	Jezikovni tečaji za mlade – **ŠALEŠKI ŠTUDENTSKI KLUB: Cikel jezikovnih tečajev** – **Društvo za razvoj človeških virov in socialnih programov NOVUS: Jezikovni tečaji angleščine in nemščine za mlade** – **ŠALEŠKI ŠTUDENTSKI KLUB: Jezikovni tečaji**
42.	Mladinski festivali – **KULTURNO DRUŠTVO NASEDLEGA KITA: 12. FESTIVAL NASEDLEGA KITA** – **ŠALEŠKI ŠTUDENTSKI KLUB: Park s5 dogaja** – **ŠALEŠKI ŠTUDENTSKI KLUB: LakeFest 2022**
43.	Glasbeni dogodek nekomercialne narave – **Mihael Hrustelj: Koncert Mihael Hrustelj in mešana mladinska pevska zbora Šolski Center Velenje ter Gimnazije Novo mesto pod taktirko dirigentke Alenke Podpečan v atriju Velenjskega gradu in v primeru zasedenosti gradu – glasbena šola ali kulturni dom**
44.	Športna tekmovanja – **DRUŠTVO TABORNIKOV ROD JEZERSKI ZMAJ VELENJE: Orientacijsko tekmovanje ŠTPM** – **DRUŠTVO URBANIH ŠPORTOV DUŠA VELENJE: 8. Titov skate session** – **DRUŠTVO TABORNIKOV ROD JEZERSKI ZMAJ VELENJE: Orientacijsko tekmovanje ŠTPM** – **DRUŠTVO URBANIH ŠPORTOV DUŠA VELENJE: 7. Titov skate session** – **DRUŠTVO TABORNIKOV RODU 'LILIJSKI GRIČ' PESJE: Naj živi prostovoljstvo!** – **DRUŠTVO URBANIH ŠPORTOV DUŠA VELENJE: 6. Titov skate session** – **DRUŠTVO TABORNIKOV ROD JEZERSKI ZMAJ VELENJE: Orientacijsko tekmovanje ŠTPM** – **DRUŠTVO URBANIH ŠPORTOV DUŠA VELENJE: 9. Titov skate session** – **GAIA MAIA, turistična agencija, d. o. o.: VELENJE TRAIL**
C	**1.000 €**
45.	Okrogle mize na raznolike družbeno – socialne teme – **ZAVOD EMCE PLAC, ZAVOD MLADINE ŠALEŠKE DOLINE: Mladi in družbeno aktualne teme** – **ZAVOD EMCE PLAC, ZAVOD MLADINE ŠALEŠKE DOLINE: Mladi in družbeno aktualne teme** – KULTURNO IZOBRAŽEVALNO DRUŠTVO COMADRES: Potopljena krajina – okrogle mize o degradaciji in revitalizaciji premogovniškega območja v Šaleški dolini
46.	Bralna značka za mlade

	– KULTURNO IZOBRAŽEVALNO DRUŠTVO COMADRES: Bralna razpravljalnica – bralna značka za mlade s spremljevalnim programom
47.	Sklop delavnic na temo glasbe, kulture in umetnostnega področja (npr. glasbene, gledališke, fotografske, filmske, likovne umetnosti) – **Činela, d. o. o.: Delavnica koncertne fotografije**
48.	Sklop delavnic na različnih novodobnih področjih (npr. nove tehnologije, digitalni marketing, programiranje, montaža, grafično oblikovanje, animacija, spletne strani, avdiovizualni programi) – **Zavod za izobraževanje in usposabljanje USPEŠEN.SI: Nove e-tehnologije (MS Teams, ZOOM, Google orodja** – **Zavod za izobraževanje in usposabljanje USPEŠEN.SI: Nove e-tehnologije (MS Teams, ZOOM, Google orodja** – **ZAVOD EMCE PLAC, ZAVOD MLADINE ŠALEŠKE DOLINE: Cikel izobraževanj: Sodobna znanja in tehnološki izzivi**
49.	Sklop športnih delavnic – **DRUŠTVO URBANIH ŠPORTOV DUŠA VELENJE: Slack line je fajn** – **DRUŠTVO URBANIH ŠPORTOV DUŠA VELENJE: Slack line je fajn** – **ŠALEŠKI ŠTUDENTSKI KLUB: Športajmo s ŠŠK-jem** – **DRUŠTVO URBANIH ŠPORTOV DUŠA VELENJE: Slack line je fajn**
50.	Športni turnirji in športne lige – **Šaleški lokostrelski klub Perun: Lokostrelsko poletje na Letnem kinu** – **ŠALEŠKI ŠTUDENTSKI KLUB: ŠŠK Šah liga** – **Šaleški lokostrelski klub Perun: Lokostrelsko poletje na Letnem kinu** – **Šaleški lokostrelski klub Perun: Lokostrelsko poletje ob Škalskem jezeru** – **ŠALEŠKI ŠTUDENTSKI KLUB: ŠŠK Basket liga**
51.	Sklop tematskih večerov (npr. karaoke, tombola, jam session, dresscode, disco) – **ZAVOD EMCE PLAC, ZAVOD MLADINE ŠALEŠKE DOLINE**: Tematski večeri – da nam dolgčas ni, eMCe poskrbi – **ŠALEŠKI ŠTUDENTSKI KLUB: ŠŠK Oktoberfestič** – **Činela, d. o. o.: Disco Karaoke: Večer Zabave, Glasbe in Plesa**
52.	Organizirano igranje namiznih iger – **ŠALEŠKI ŠTUDENTSKI KLUB: PLAYS: PLAYS: Cikel večerov organiziranega igranja družabnih iger & kvizov splošne razgledanosti** – **ŠALEŠKI ŠTUDENTSKI KLUB: PLAYS: Crokinole turnir**
53.	Plesni dogodki (npr. tečaji, predstavitve, predstave, večeri)
54.	Gledališke ali filmske predstave v Letnem kinu – **ŠALEŠKI ŠTUDENTSKI KLUB: Letni Kino pod zvezdam** – Zavod eMCe plac, Zavod mladine Šaleške doline: Predstava na jasi
D	**500 €**
55.	Podcasti na različne teme
56.	Inovativne promocije dogodkov
57.	Filmske projekcije na prostem – **DRUŠTVO TABORNIKOV RODU 'LILIJSKI GRIČ' PESJE: Kino pod zvezdami**
58.	Dnevi odprtih vrat mladinske in druge infrastrukture, predstavitev mladinskih organizacij
59.	Dogodek v učilnici/čitalnici na prostem – **ŠALEŠKI ŠTUDENTSKI KLUB: Kužkovanje**
60.	Aktivnosti na trim stezi (npr. vodena telovadba, spoznavanje gozdne učne poti)

61.	Športne lige (npr. ročni nogomet, biljard, pikado, igralni avtomati) – **ZAVOD EMCE PLAC, ZAVOD MLADINE ŠALEŠKE DOLINE: eMCe izziv** – **ZAVOD EMCE PLAC, ZAVOD MLADINE ŠALEŠKE DOLINE: eMCe športni turnirji** – Zavod eMCe plac, Zavod mladine Šaleške doline: eMCe športni maraton

TURIZEM	
ZAPOREDNA ŠT. CILJA / SKLOP:	**CILJ/VIŠINA FINANCIRANJA:**
A	**4.000 €**
62.	Mladinski turistični katalog ali aplikacija
B	**2.000 €**
63.	Organizirani tematski izleti (npr. spoznavanje turistične ponudbe drugih krajev) – **ZAVOD EMCE PLAC, ZAVOD MLADINE ŠALEŠKE DOLINE: eMCe ekskurzija: v iskanju dobrih praks**
64.	Organizirani prevozi na koncerte in druge kulturne dogodke s turističnim aranžmajem
65.	Ogled dobrih praks v tujini
66.	Eno ali večdnevni festival v sodelovanju z lokalnimi ponudniki turističnih storitev
67.	Dogodki na plaži in/ali na vodi v namen spodbujanja turizma
68.	Podvodni turizem (npr. ogled potopljene vasi)
69.	Nadgradnja Geocachinga Velenje
C	**1.000 €**
70.	Alternativna tematska vodenja po Šaleški dolini
71.	Učne vodene poti po Šaleški dolini
72.	Organizirani pohodi za mlade v gore po Sloveniji – **ŠALEŠKI ŠTUDENTSKI KLUB: eMCe izziv**
73.	Filmska projekcija pod zemljo v Muzeju Premogovništva
D	**500 €**
74.	Vodenje po spomenikih
75.	Mladinski pohodi po Šaleški dolini – **CENTER ZA VZGOJO, IZOBRAŽEVANJE IN USPOSABLJANJE VELENJE: Družabništvo in športne aktivnosti za otroke s posebnimi potrebami – Podporna skupina za starše** – **ZAVOD EMCE PLAC, ZAVOD MLADINE ŠALEŠKE DOLINE: eMCe izziv**

IZOBRAŽEVANJE, INFORMIRANJE IN USPOSABLJANJE	
ZAPOREDNA ŠT. CILJA / SKLOP:	**CILJ/VIŠINA FINANCIRANJA:**
B	**2.000 €**
76.	Mladinska revija ali časopis
77.	Poletni izobraževalni tabori – **ŽUPNIJA SV. MARTIN VELENJE: Animiranje otrok na poletnem oratoriju 2023** – **ŽUPNIJA SV. MARTIN VELENJE: Animiranje otrok na poletnem oratoriju 2022** – **DRUŠTVO TABORNIKOV ROD JEZERSKI ZMAJ VELENJE: Vodniška šola: s taborniškim pristopom do izobrazbe za življenje** – **ŽUPNIJA SV. MARTIN VELENJE: Animiranje otrok na poletnem oratoriju 2021** – **ŽUPNIJA SV. MARTIN VELENJE: Animiranje otrok na poletnem oratoriju 2024**

	– **ŠPORTNO IZOBRAŽEVALNO KULTURNO DRUŠTVO PIPOCA: Poletni plesni oddih – poletni tabor za mlade in mladostnike** – **DRUŠTVO TABORNIKOV ROD JEZERSKI ZMAJ VELENJE: Gozdna šola in Vodniška šola: dvoletni izobraževalni sistem**
78.	Interaktivne table za oglaševanje dogodkov za mlade
79.	Večdnevno izobraževanje usposabljanje mladih za organizacijo dogodkov
80.	Preventivno izobraževalni programi za mlade (več dejavnosti) – **DRUŠTVO TABORNIKOV ROD JEZERSKI ZMAJ VELENJE: Vodniška šola: s taborniškim pristopom do izobrazbe za življenje** – **ZAVOD EMCE PLAC, ZAVOD MLADINE ŠALEŠKE DOLINE: eMCe plac ozavešča** – **ZAVOD EMCE PLAC, ZAVOD MLADINE ŠALEŠKE DOLINE: eMCe plac ozavešča**
C	**1.000 €**
81.	Priprave na sprejemne izpite (npr. Fakulteta za arhitekturo, Akademija za likovno umetnost in oblikovanje)
82.	Informativni dnevi (npr. mladi predstavijo srednješolske programe in fakultete mladim)
83.	Organiziranje in sofinanciranje učne pomoči za mlade – **Društvo za razvoj človeških virov in socialnih programov NOVUS: Učna pomoč za mlade** – **ŠALEŠKI ŠTUDENTSKI KLUB: Razturi na maturi** – **Društvo za razvoj človeških virov in socialnih programov NOVUS: Učna pomoč za mlade** – **Društvo za razvoj človeških virov in socialnih programov NOVUS: Učna pomoč za mlade** – **Društvo za razvoj človeških virov in socialnih programov NOVUS: Učna pomoč za mlade** – **ŠALEŠKI ŠTUDENTSKI KLUB: Razturi na maturi**
84.	Cikel uporabnih znanj za mlade (npr. zaposlitvena pismenost, zavarovalniški sistemi, davki, družinski proračun, domača popravila) – **ŠALEŠKI ŠTUDENTSKI KLUB: Cikel uporabnih znanj** – **KULTURNO IZOBRAŽEVALNO DRUŠTVO COMADRES: Sedma sila - brezplačne izobraževalne delavnice za krepitev medijske pismenosti starejših osnovnošolcev** – **ŠALEŠKI ŠTUDENTSKI KLUB: How to adult** – **KULTURNO IZOBRAŽEVALNO DRUŠTVO COMADRES: Sedma sila – brezplačne izobraževalne delavnice za krepitev medijske pismenosti starejših osnovnošolcev** – **KULTURNO IZOBRAŽEVALNO DRUŠTVO COMADRES: Sedma sila – brezplačne izobraževalne delavnice za krepitev medijske pismenosti mladostnikov**
85.	Tečaji iz različnih področij (npr. kuharski, tečaj za barista, sommelierja, prva pomoč) – **ZAVOD EMCE PLAC, ZAVOD MLADINE ŠALEŠKE DOLINE: Cikel izobraževanj za mlade gostince in eMCe »šank« ekipo**
86.	Informiranje mladih o družbeno socialnih temah (npr. Unicefove varne točke, varne hiše, stanovanjske skupnosti za mladostnike in o drugih socialnih programih za mlade)
87.	Podjetniški večeri
88.	Programi za mlade starše
89.	Tehnični dnevi v glasbeni industriji (npr. spoznavanje osnov trženja glasbene industrije, tonska in lučna tehnika) – **ŠALEŠKI ŠTUDENTSKI KLUB: Kako postati lučkar? – uvod v tehniko oblikovanja svetlobe**
90.	Sklop pogovorov, okroglih miz in izobraževanj

	– **Zavod eMCe plac, Zavod mladine Šaleške doline: Cikel okroglih miz: Mladi in družbeno aktualna vprašanja** – **Soulate in zdravo, Sanela Jeličić s. p.: PRIDNA SI** – **Zavod eMCe plac, Zavod mladine Šaleške doline: Cikel okroglih miz: Mladi in družbeno aktualna vprašanja**
D	**500 €**
91.	Enodnevno usposabljanje mladih – **Društvo za razvoj človeških virov in socialnih programov NOVUS: Poslovni bonton za mlade** – **Zavod za izobraževanje in usposabljanje USPEŠEN.SI: Obvladaj Excel!**
92.	Predstavitev poklicev – **Društvo za razvoj človeških virov in socialnih programov NOVUS: Predstavitev poklicev**

PODJETNIŠTVO IN ZAPOSLOVANJE	
ZAPOREDNA ŠT. CILJA / SKLOP:	**CILJ/VIŠINA FINANCIRANJA:**
B	**2.000 €**
93.	Predstavitveni sejem služb oziroma delodajalcev
C	**1.000 €**
94.	Obisk podjetniških seminarjev doma in v tujini
95.	Podjetniški dnevi (npr. druženje s podjetniki)
96.	Delavnice retorike in javnega nastopanja – **Zavod za izobraževanje in usposabljanje USPEŠEN.SI: Delavnice retorike in javnega nastopanja** – **DRUŠTVO TABORNIKOV RODU 'LILIJSKI GRIČ' PESJE: "JANAS, povej!" – sklop delavnic o javnem nastopanju** – **Zavod za izobraževanje in usposabljanje USPEŠEN.SI: Delavnice retorike in javnega nastopanja**
97.	Odprti razpisi za grafično oblikovanje za mladinske projekte
D	**500 €**
98.	Hitri zmenki s podjetniki – **Zavod za izobraževanje in usposabljanje USPEŠEN.SI: Hitri zmenki s podjetniki** – **Zavod za izobraževanje in usposabljanje USPEŠEN.SI: Hitri zmenki s podjetniki** – **Zavod za izobraževanje in usposabljanje USPEŠEN.SI: Hitri zmenki s podjetnik** – **Zavod za izobraževanje in usposabljanje USPEŠEN.SI: Hitri zmenki s podjetniki**

VKLJUČEVANJE MLADIH Z MANJ PRILOŽNOSTMI IN POSEBNIMI POTREBAMI	
ZAPOREDNA ŠT. CILJA / SKLOP:	**CILJ/VIŠINA FINANCIRANJA:**
B	**2.000 €**
99.	Organiziran izlet za mlade s posebnimi potrebami in/ali mlade z manj priložnostmi

	– **CENTER ZA VZGOJO, IZOBRAŽEVANJE IN USPOSABLJANJE VELENJE: Podpora staršem in otrokom s posebnimi potrebami – Spoznavanje lokalnih znamenitosti SA-ŠA regije za starše in otroke s posebnimi potrebami**
100.	Organiziran ogled dobrih praks na področju vključevanja mladih z manj priložnosti in/ali posebnimi potrebami
101.	Vodene vadbe za gibalno ovirane
C	**1.000 €**
102.	Multikulturni tematski večeri za albansko govoreče – Albansko kulturno društvo Lirija Velenje: Multikulturna tematska druženja: Mostovi kultur in spajanje raznolikosti
103.	Aktivno vključevanje tujcev (npr. informiranje tujcev o naši kulturi, pomoč priseljencem, razbijanje stereotipov) – **Društvo za razvoj človeških virov in socialnih programov NOVUS: Aktivno vključevanje tujcev** – **Društvo za razvoj človeških virov in socialnih programov NOVUS: Aktivno vključevanje tujcev**
104.	Organizacija dobrodelnih dogodkov in zbiralnih akcij za ranljive skupine – **Činela, d. o. o.: Koncert za pomoč dobrodelnemu društvu** – **Činela, d. o. o.: Koncert Morje za vse** – **DRUŠTVO TABORNIKOV RODU 'LILIJSKI GRIČ' PESJE: Korak za prijaznost**
105.	Sejem izdelkov (npr. izdelki oseb s posebnimi potrebami)
106.	Delavnice za uporabna znanja prilagojene za osebe s posebnimi potrebami (npr. zaposlitvena pismenost, zavarovalniški sistemi, davki, družinski proračun, domača popravila) – **CENTER ZA VZGOJO, IZOBRAŽEVANJE IN USPOSABLJANJE VELENJE: KREPITEV SAMOSTOJNOSTI IN DVIG SAMOPODOBE OSEBAM Z MOTNJO V DUŠEVNEM RAZVOJU PREKO RAZLIČNIH AKTIVNOSTI**
107.	Delavnice znakovnega jezika
108.	Bralna značka za mlade s posebnimi potrebami
109.	Nove informacijske table za slepe in slabovidne
D	**500 €**
110.	Spremstvo in fizična pomoč za slepe in slabovidne na dogodkih
111.	Vključevanje oseb z manj priložnostmi in posebnimi potrebami v organizacijo in izvedbo dogodkov – **CENTER ZA VZGOJO, IZOBRAŽEVANJE IN USPOSABLJANJE VELENJE: Sproščanje za mladostnike in odrasle osebe s posebnimi potrebami**
112.	Druženje s terapevtskimi živalmi
113.	Pohodi z mladimi s posebnimi potrebami
114.	Ozaveščanje preko različnih dogodkov o mladih z manj priložnostmi in posebnimi potrebami – **CENTER ZA VZGOJO, IZOBRAŽEVANJE IN USPOSABLJANJE VELENJE: Družabništvo za otroke s posebnimi potrebami – Podporna skupina za starše** – **CENTER ZA VZGOJO, IZOBRAŽEVANJE IN USPOSABLJANJE VELENJE: Delavnice za starše in otroke s posebnimi potrebami – podpora staršem in otrokom s posebnimi potrebami**
115.	Organizirana celodnevna druženja s tuje govorečimi mladimi
116.	Zabavno učenje slovenščine za albansko govoreče (npr. kvizi) – Albansko kulturno društvo Lirija Velenje: Učenje skozi igro

S projekti iz zgornje preglednice so prijavitelji realizirali 55 od 116 zastavljenih ciljev, kar predstavlja 47, 41 % vseh ciljev. Poudarjamo, da je se nekaj ciljev realiziralo izven okvirja Javnega razpisa za (so)financiranje projektov in programov za sledenje ciljem iz *3. Lokalnega programa razvoja delovanja mladih v Mestni občini Velenje 2021–2025*, saj so bili izvedeni s strani organizacij, ki do razpisa niso upravičene (npr. javni zavodi MO Velenje), ali pa projektov, ki so realizirali dotične cilje, na razpis niso prijavljali.

ANALIZA UKREPOV 3. LOKALNEGA PROGRAMA RAZVOJA DELOVANJA MLADIH V MO VELENJE 2021–2025

Podatke glede realizacije ukrepov, ki so bili predlagani v sklopu *3. Lokalnega programa razvoja delovanja mladih v MO Velenje 2020–2025*, smo pridobili s strani Urada za družbene dejavnosti Mestne občine Velenje.

Preglednica 10: Analiza ukrepov *3. Lokalnega programa razvoja delovanja mladih v MO Velenje*

OKOLJEVARSTVO IN TRAJNOSTNA MOBILNOST		
Ukrepi za MO Velenje in ostale subjekte	Realizacija (DA / NE / DELNO)	V kakšni obliki?
Posodobitev aplikacije Bicy, postavitev več postaj in povečanje števila koles (tudi električnih), ki naj bodo ažurneje razporejena po postajah.	DA	Od 1. marca 2020 dalje je bila v sistemu Bicy možna izposoja 57 klasičnih in 9 električnih koles na 14 izposojevalnih postajah. Leta 2024 v Velenju sistem izposoje koles obsega 17 postaj ter vozni park s 100 kolesi, od tega je 65 električnih in 35 klasičnih koles (od tega 20 klasičnih koles pripada občini Šoštanj). Uporaba storitev sistema Bicy je še vedno brezplačna. Za uporabo sistema Bicy je potrebna registracija, ki jo lahko občani uredijo osebno na Komunalnem podjetju Velenje, v prostorih Občine Šoštanj, od leta 2024 pa tudi prek mobilne aplikacije MICycle. Aplikacija omogoča pregled prostih koles in prostih stojal v sistemu Bicy. Z njeno pomočjo je izposoja koles še enostavnejša. Tretjina registracij novih uporabnikov je bila izvedena prav s pomočjo aplikacije, prek katere je bilo opravljenih tudi 816 izposoj. V MOV si ves čas prizadevamo za nadgradnjo sistema Bicy. V prihodnje načrtujemo posodobitev voznega parka z novimi in sodobnejšimi kolesi ter širitev omrežja postaj v mestnem središču in primestnih krajevnih skupnostih. Širitev sistema Bicy bo omogočila enostaven dostop do koles za vse občane in obiskovalce ter olajšala premagovanje krajših razdalj po mestu.
Sofinanciranje prevozov študentov iz študijskih središč.	DA	Republika Slovenija je 9. 9. 2022 ustanovila Družbo za upravljanje javnega potniškega prometa, d. o. o (DUJPP), ki je v letu 2024 nadgradila projekt Integriranega javnega potniškega prometa (IJPP), s katerim je

		omogočen nakup subvencionirane vozovnice, če je prebivališče oddaljeno najmanj 2 km od kraja šolanja. Za dijake in udeležence izobraževanja odraslih so subvencionirani prevozi v obdobju od 1. septembra do 30. junija tekočega šolskega leta, za študente pa od 1. oktobra do 30. junija tekočega študijskega leta. Upravičenec s statusom študenta ima v obdobjih od 1. septembra do 30. septembra in od 1. julija do 31. julija tekočega šolskega leta pravico do nakupa subvencionirane mesečne vozovnice za deset voženj.
Avtobus Lokalc opremiti z sledilnikom GPS, ki bo prek aplikacije sporočal čas prihoda na postajo.	DA	Brezplačno storitev javnega prevoza z avtobusi smo uvedli leta 2008. Do leta 2024 je bil sistem nadgrajen. V letu 2023 smo vsa nova avtobusna postajališča po mestu opremili s prikazovalniki prihoda avtobusa na posamezna avtobusna postajališča. Avtobusi storitve Lokalc svoj položaj na cesti javljajo v centralo, ta pa vsakemu postajališču posebej javlja, kdaj ga bo avtobus obiskal in v katero smer pelje.
Cenejši nakup letnih parkirnih abonmajev za dijake, študente in druge socialno ogrožene skupine, predvsem v okolici ŠCV.	NE	Nihče nima popusta ali subvencije za nakup kart, je pa možno brezplačno parkiranje do 30 minut oz. do dve uri v različnih območjih. Od leta 2023 je cena letne karte za parkiranje v garažni hiši Mercator in/ali Avtobusna postaja nižja od cene abonmaja v coni A. Zato se vsem dnevnim migrantov v MOV bolj izplača parkiranje v garažnih hišah, s čimer se razbremenjuje vožnja v mestno središče.
Elektro polnilnice za prevozna sredstva, predvsem za e-kolesa in e-skiroje.	DA	V MOV je za voznike električnih avtomobilov na voljo 22 javnih polnilnih mest tipa AC in 2 javni polnilni mesti tipa DC (Avtohiša Praprotnik in Avtohiša Strašek).
Celoletno študentsko delo v projektu *Čisto moje Velenje*.	NE	V tem projektu sodelujejo dijaki, ne študentje.
Spodbujanje trgovin brez embalaže.	NE	
Nadkrita parkirišča za motorje in kolesa.	DA	Pokrite kolesarnice so bile postavljene po različnih lokacijah po mestu.
Najem vrtičkov za mlade po simbolični ceni.	DELNO	Cena za letni najem vrtička je za vse občane, tudi za mlade, zelo nizka (30 €).
Zelene strehe na novogradnjah.	NE	
Boljša železniška infrastruktura in pogostejše povezave iz Velenja in v Velenje.	/	To ni v pristojnosti občine. Predstavniki MOV so večkrat opozorili na slabo infrastrukturo in slabe železniške povezave Velenja ter na to opomnili pristojne na ministrstvih in družbi Slovenske železnice.
Čim hitrejša izgradnja 3. razvojne osi.	/	To ni v pristojnosti občine. Predstavniki MOV so večkrat opozorili na slabo infrastrukturo in

		slabe cestne povezave Velenja in na toopomnili pristojne na ministrstvih in DARS-u ter spodbujali k hitrejši izgradnji 3. razvoje osi.
Vetrne in sončne elektrarne.	DA	V letu 2024 je MOV pristopila k prijavi na razpis za postavitev več sončnih elektrarn na javne objekte. Rezultat pričakujemo v letu 2025.
Zasajevanje rastlin po mestu.	DA	V MOV se zavedamo, da zelene površine pomembno vplivajo na kakovost življenja v našem mestu in da je nujno vključevanje stroke in naših občanov v procese načrtovanja ter odločanja. V Velenju so merila za oblikovanje in urejanje zelenih površin zapisana v *Ureditvenem načrtu za centralne predele mesta Velenje*, od leta 2021 imamo tudi Komisijo za urejanje drevnine, zelenic in nasadov, ki si zelo prizadeva za ohranitev vsakega drevesa in se za odstranitev odloči le takrat, ko je to nujno potrebno. V letu 2024 smo posodobiti kataster urbanega drevja, ki smo ga izdelali leta 2009, izdelali smo tudi načrt upravljanja z mestno drevnino. V letu 2023 smo zasadili več kot 170 dreves, v letu 2024 pa smo zasadili vsaj toliko dreves, kot jih je padlo v vetrolomu 2023, torej okoli 200 dreves. V prihodnje bomo izvajali večjo kontrolo nad izvajanjem nalog koncesionarja, da bi preprečili nepravilnosti pri ravnanju z drevnino in tudi na drugih področjih, bolj želimo sodelovati tudi z lastniki zasebnih zelenih površin, jih ozaveščati in za njih organizirati izobraževanja. Resnično si želimo odgovornega ravnanja z drevjem v vseh fazah od načrtovanja do razvoja, sajenja, vzdrževanja. Drevesni fond, ki ga imamo, želimo ohranjati in nadgrajevati.

AKTIVNO DRŽAVLJANSTVO		
Ukrepi za MO Velenje in ostale subjekte	Realizacija (DA / NE / DELNO)	V kakšni obliki?
Več povezovanja in sodelovanja institucij z društvi in nevladnimi organizacijami.	DA	MOV daje velik pomen delovanju nevladnih organizacij in ustvarjalnih posameznikov, ki delujejo na področju raznoterih ustvarjalnih praks. Programom in projektom, ki izkazujejo kakovost in predstavljajo javni interes, nudi podporo z izvajanjem rednih letnih razpisov, javni zavodi pa pri pripravi in izvedbi programskih vsebin v največji možni meri vključujejo ustvarjalce nevladnega sektorja.
Soodločanje mladih o pomembnih projektih MO Velenje.	DA	MOV omogoča mladim aktivno udeležbo in vplivanje na odločitve, ki zadevajo življenje in delo mladih prek ustanovitve Komisije za mladinska vprašanja (KMV). KMV opravlja naloge, ki so določene v *Odloku o mladinskem*

		delu v MOV. Tako kot KMV tudi MOV k obravnavi in podajanju mnenj ter predlogov poziva Mladinski svet Velenje (MSV). Tako MOV MSV redno pošilja gradivo za seje sveta MOV. MSV gradivo preuči in poda predloge oz. pripombe na komisijo ali pa neposredno na sejo sveta MOV. V MOV imamo tudi druge formalne organe, v katerih so aktivni mladi, in sicer Komisijo za ocenjevanje vlog za dodelitev štipendij za aktivno delovanje v MOV, Komisijo za ocenjevanje vlog prispelih na javni natečaj *Naj prostovoljec MOV*, na osnovi spremembe odloka o ustanovitvi JZ Festival Velenje je v strokovni svet zavoda imenovan predstavnik MSV. Predstavnika mladih sta bila imenovana tudi v skupino za pripravo načrta reševanja stanovanjskih problemov mladih. Konec leta 2020 je bil organiziran generacijski forum – srečanje z mladimi, na katerem so sodelovali mladi med 18 in 25 letom, ki živijo in delujejo v MOV. Poseben poudarek foruma je bil namenjen priložnostim za mlade do leta 2025 – zaposlitvene možnosti, podjetniške priložnosti, družabni dogodki. Rezultati generacijskega foruma: – komunalni prispevek za mlade znižan za 50 %, – sprejetje pravilnika o subvencioniranju stroškov kreditov za nakup ali gradnjo stanovanjske nepremičnine za mlade v MOV, – oblikovanje stanovanjske komisije, v katero so bili vključeni tudi predstavniki mladih, – sprejetje pravilnika o dodeljevanju najemnih stanovanj mladim, mlajšim od 30 let, ki je pravna podlaga za izvedbo javnega razpisa za dodelitev stanovanj mladim, – na voljo pet stanovanj letno za mlade občane, – mlade družine dobijo dodatnih 150 točk pri stanovanjskem razpisu, – zgrajen URBANI PARK.
Participativni proračun.	DELNO	V MOV nimamo participativnega proračuna, kljub temu pri pripravi proračuna vključujemo predloge občanov preko krajevnih skupnosti in mestnih četrti, ki so ustanovljene zaradi zadovoljevanja skupnih potreb občanov na območju posameznih naselij. S KS in MČ se redno srečujemo, sestanke z njimi pa imamo vedno tudi v času priprave proračuna. Predloge na pobudo predsednikov KS in MČ umeščamo v naš proračun, ki je vsako leto zelo investicijsko naravnan. V poslovniku MOV je določeno, da lahko občani sodelujejo pri pripravi aktov

		sveta. Gradivo se objavi na spletni strani občine, hkrati z objavo gradiva pa se občane pozove, da podajo pripombe in predloge. Praksa tistih občin, ki so uvedle t. i. participativni proračun, ni tako spodbudna, da bi kazalo spremeniti način dela naše občine. Financiranje prek javnega razpisa za zasledovanje ciljev iz lokalnega programa razvoja delovanja mladih je nekakšna oblika participativnega proračuna, saj mladi sami določijo cilje, ki jih lahko nato tudi prek tega razpisa realizirajo.
Volilna pravica pri 16. letih.	/	To ni v pristojnosti občine. V Sloveniji imajo volilno pravico državljani, ki dopolnijo 18 let (polnoletnost).
Več stanovanj za mlade in mlade družine.	DA	MOV z ukrepi na področju stanovanjske politike mladim omogoča lažji dostop do prvega stanovanja in posledično hitrejše in lažje osamosvajanje ter prevzemanje odgovornosti. MOV razpisuje javne razpise za neprofitna stanovanja, na osnovi katerih imajo prednost mlade družine in mladi. Z namenom delne nadomestitve najemnine najemnikov je MOV subvencionirala najemnino mladim in s tem namenom v proračunu zagotovila sredstva. Leta 2022 smo prvič objavili namenski razpis za stanovanja samo za mlade. Tako smo še v istem letu dodelili pet neprofitnih stanovanj zgolj mladim aktivnim, starim do 30 let. Leta 2022 smo tudi prvič objavili razpis za subvencije stroškov kreditov pri reševanju prvega stanovanjskega problema za mlade – stare do 35 let. Ta razpis od tedaj poteka vsako leto.
Stanovanjska zadruga mladih.	NE	MOV izvaja številne druge ukrepe na področju stanovanjske politike.

UMETNOST, KULTURA IN DEDIŠČINA		
Ukrepi za MO Velenje in ostale subjekte	Realizacija (DA / NE / DELNO)	V kakšni obliki?
Novi prostori za ustvarjanje in razstavljanje umetniških del mladih umetnikov.	DA	Leta 2021 je bila v okviru projekta CTN *Revitalizacija starotrškega jedra* zgrajena stavba, poimenovana Kreativni center Čuk, ki je namenjena novim podjetjem in obrtnikom za izvajanje različnih storitvenih in obrtnih dejavnosti, ki spodbujajo razvoj drobnega gospodarstva in obrti v starem mestnem jedru. V pritličju stavbe je večji *coworking* prostor, galerija in manjši lokal, v višjem nadstropju, namenjenem umetniškemu ustvarjanju, je

		skupna delavnica in pet ateljejev, v mansardi pa dve manjši stanovanji.
Odkup zemljišča in ureditev dokumentacije lastništva Kajuhovega tabora v Ribnem pri Bledu.	DELNO	V letih 2021 in do 2024 je MOV *Načrtu nakupa zemljišč* v vsakem koledarskem letu dodala tudi parcelo v Ribnem, kjer se nahaja Kajuhov tabor Ribno. Ker gre v tem primeru za kmetijsko in gozdno zemljišče, MOV ni v tem času imela niti možnosti pristopiti k nakupu, saj za nakup takšnih zemljišč veljajo posebna pravila. MOV ima od leta 2023 delujočo strokovno skupino, ki se ukvarja s to tematiko.
Površina za legalno risanje grafitov.	DA	Na objektu Rdeče dvorane pri eMCe placu je prostor za grafitiranje.
Glasbena in knjižna založba za mlade.	DA	UVKF ima izdajateljsko-založniško vzpostavljenih več knjižnih zbirk/edicij, v okviru katerih lahko izdajajo knjige tudi mladi. Ustanova izvaja knjižnozaložniški program tudi izven svojih osrednjih zbirk, sozaložniško oz. partnersko, s priložnostnimi oz. občasnimi izdajami. Glasbena založba Cogo je bila ustanovljena leta 2020 po več kot desetletje dolgem delovanju istoimenske organizacije za promocijo elektronske glasbe in organizacijo dogodkov. Mladi imajo možnost snemanja tudi v Multimedijskem centru Nukleus.
Več nadzora in varovanja urbanih elementov in infrastrukture.	DA	V MOV veliko pozornosti namenjamo urejanju okolja in spodbujamo odgovornost občank in občanov, da ohranjamo naše okolje čim lepše. Žal trud vedno znova izničijo posamezniki z neprimernim in nespoštljivim odnosom. Proti storilcem vedno ukrepamo, k sodelovanju pa pozivamo tudi občanke in občane. Vsak primer vandalizma prijavimo policiji, proti storilcem takšnih dejanj pa se intenzivno zoperstavljamo s pomočjo mestnega redarstva, varnostne službe in policije. Premoženje ohranjamo in varujemo tudi s pametnimi digitalnimi rešitvami.
Ureditev javnih površin, obnova klopi, košev po mestu in parkih.	DA	MOV vseskozi obnavlja, menjuje in posodablja urbano opremo.
Revitalizacija Stare elektrarne 80.	DA	V strategijo prestrukturiranja premogovne regije je MOV prijavila Center prihodnosti – objekt Stare elektrarne želimo čimprej revitalizirati in spremeniti v industrijsko izobraževalni park, za katerega želimo, da bo postal generator odličnih izobraženih človeških virov, zelo uspešnih inovacij na področju gospodarstva in varovanja okolja. Z investicijo bomo predvidoma zaključili do konca leta 2027.
Skrb in obnova zapuščenih spomenikov.	DA	MOV skrbi za kulturne spomenike in v proračunu zagotavlja sredstva za njihovo

		obnovo. Poleg javnih spomenikov občina obnavlja tudi spomenike, ki so malce bolj oddaljeni javnosti, npr. spomeniki NOB, ki smo jih očistili in obnovili napise na njih.

ŠPORT, ZABAVA IN PROSTI ČAS		
Ukrepi za MO Velenje in ostale subjekte	Realizacija (DA / NE / DELNO)	V kakšni obliki?
Nov skate park.	DA	Leta 2024 smo otvorili nov športni objekt – Urbani park, ki uporabnikom nudi skejt objekte v dveh disciplinah (*street* in *bowl*).
Igrišče za ulično košarko.	DA	Leta 2024 smo odprli Urbani park, v katerem sta poleg skate parka tudi dve igrišči za ulično košarko.
Več zunanjih fitnesov.	DA	V MOV že imamo več zunanjih fitnesov (v parku pred gimnazijo, na otroških igriščih ...), nastajajo pa še novi, saj intenzivno obnavljamo in urejamo zunanjo rekreacijsko infrastrukturo, ki bo nudila še boljše pogoje za preživljanje prostega časa na prostem za različne generacije ter spodbujala medgeneracijsko druženje in krepitev medsosedskih odnosov. Na Gorici v Velenju bo predvidoma leta 2025 zgrajen večgeneracijski športni park za vse generacije, ki bo vključeval igrišča za košarko, odbojko, pumptrack progo, prostor za namizni tenis in šah, otroško igrišče, zunanji fitnes ter zasaditev več kot 70 dreves.
Adrenalinski park.	NE	
Koncertna dvorana za do 800 oseb.	DELNO	Z izvedbo projektov Tech hub in Stara elektrarna bosta oba objekta imela večnamenski dvorani, ki se bosta lahko namenila tudi za pripravo in izvedbo koncertov.
Postavitev objekta v Letnem kinu (gostinstvo, sanitarije, skladišče).	DELNO	Letni kino se nahaja na območju, ki ima sedanjo namensko rabo kot gozdno zemljišče. Gradnja objektov posledično ni mogoča, je pa MOV pristopila k spremembi namembnosti v postopku sprememb in dopolnitev *Občinskega prostorskega načrta* (OPN), v katerega je podan predlog za to spremembo. Odločitev pričakujemo v letu 2025, nato pa lahko pristopimo k pripravi dokumentacije za postavitev novega objekta na tem mestu.
Oživitev smučišča Šalek.	NE	Zemljišče je v zasebni lasti.
Legalne motokros proge.	DELNO	V Šoštanju na meji z občino Velenje že več let poteka motokros dirka, ki je leta 2024 štela že za točke državnega prvenstva.
Zunanja plezalna stena.	DELNO	V Vinski Gori je naravno plezališče.
Notranji plezalni park.	DELNO	Projekt Urbanega parka v drugi fazi predvideva izgradnjo balvanske dvorane.
Urejen gozdni kotiček za druženje.	NE	MOV nima primernega zemljišča, na katerem bi projekt lahko bil uresničen.

Objekt s trampolini.	DELNO	Na otroškem igrišču so postavljeni trije talni trampolini.
Pasji park.	DELNO	V prihodnosti želijo na travniku v bližini Vile Herberstein postaviti ograjen pasji park, kjer je že sedaj priljubljeno sprehajališče psov. Ograja bo s svojo polprosojnostjo v prostoru le rahlo vidna, dodatno jo bo v prostor umestila vegetacija. Tudi urbana oprema, ki bo izdelana iz naravnih materialov (les, beton, kovina), in dodana vegetacija v prostoru ne bodo izstopali – nov objekt bosta povezovali z obstoječim prostorom. Pasji park bo psom omogočal gibanje brez povodca in različne načine igre, lastnikom pa nudil možnost posedanja v senci, kjer bodo imeli pregled nad igro svojih psov. Gradbeno dovoljenje za projekt že imajo, k izvedbi oz. izgradnji bo MOV pristopila takoj, ko bo imela za to zagotovljena proračunska sredstva.

TURIZEM		
Ukrepi za MO Velenje in ostale subjekte	Realizacija (DA / NE / DELNO)	V kakšni obliki?
Posodobitev muzejev z interaktivnimi vsebinami.	DA	Na stalnih in občasnih razstavah v muzeju uporabljajo predmete za tipanje, glasbo, avdiovizualno gradivo, ponujajo pedagoške programe namenjene osnovnošolcem in srednješolcem, na katerih se lahko, po vodenem ogledu izbranih stalnih in občasnih razstav ter predstavitvi specifičnih tem, preizkusijo v muzejskem delu in veščinah, ki so danes redkejše oziroma že pozabljene – konservatorstvo, izdelava fresk, razvijanje fotografij v temnici. Izdelana je bila igra Spoznaj skrivnosti Velenjskega gradu, namenjena interaktivnemu spoznavanju gradu, odzivajo se na potrebe in pobude njihovih uporabnikov in skupaj z njimi razvijajo programe, iz katerih nastanejo tudi razstave in publikacije. V muzeju dajejo velik poudarek na osebnem pristopu, na vključevanju, izobraževanju in približevanju muzeja, muzejskega dela in muzejskih vsebin mladim na interaktiven način.
Digitalno opremljene turistične točke.	DA	MOV vlaga sredstva v vzpostavitev digitalne platforme in razvoj mestne kartice. S tem ciljajo na izboljšanje uporabniških in upravljavskih izkušenj, pa tudi na povezovanje in dostopnost obstoječih sistemov. Prilagamo nekaj povezav: Vista: https://velenje360.si/ Velenjsko jezero: https://www.visitsaleska.si/sl/saleska-valley/plovba-po-velenjskem-jezeru-z-izkusnjo-virtualnega-potopa/

		V Velenju je zaživela nova interaktivna aplikacija TRIPPSTORY Velenje. Trippstory je mobilna aplikacija, ki prek pripovedovanja zgodb destinacij aktivno vključi obiskovalca in ga popelje na pustolovščino raziskovanja in odkrivanja. Razvita je bila z namenom, da uporabnik izkusi nekaj posebnega in drugačnega, hkrati pa spoznava in doživlja zgodbo destinacije. Z željo, da se obiskovalec v Velenju zadrži čim dlje, smo aplikacijo nadgradili z gamifikacijo, ki aktivno vključuje obiskovalca, drži napetost in motivira igralce, da spoznajo edinstvene točke v Velenju in zaključijo igro.
Preureditev in obnova avtokampa Jezero.	DA	Kamp Velenje je bil v letu 2022 prenovljen ter ponovno odprt in obratuje skozi vse leto. V prenovljenem kampu Velenje je vzdolž jezera urejenih pribl. 120 kamping parcel, povsem nov je sanitarni objekt, ki je prilagojen otrokom in invalidnim osebam, ob kampu je odprta tudi prenovljena restavracija. Kamping parcele so urejene na travniku, kjer je na posameznih mestih tudi nekaj več sence. Kamp je tudi prijazen do kužkov, saj so pri sanitarijah uredili tuš za pse, pri jezeru pa je že urejen prostor, kjer je dovoljeno kopanje psov. V sklopu kampa je tudi športni center – ZOO station, kjer omogočajo najem supov in tečaje surfanja na Velenjskem jezeru.
Letni bazen ob jezeru.	NE	
Legalne lokacije za kampiranje.	DA	Kamp Velenje
Okrepitev brezžičnega omrežja – WiFi Velenje.	DA	Že od leta 2008 uporabnikom brezplačnega brezžičnega omrežja WiFi Velenje zagotavljamo varen ter zanesljiv dostop do interneta na prostem. Ves čas omrežje nadgrajujemo z novimi dostopnimi točkami. V letu 2022 smo povečali pokritost brezžičnega interneta na območju Starega Velenja in Velenjske plaže, ki bo obiskovalcem omogočil še boljšo izkušnjo. Delno pokrite lokacije z WiFi pa so Sončni park, Velenjski grad, skakalnica, Vila Bianca, Rdeča dvorana, upravna občinska stavba in Titov trg, dom kulture, promenada, dvorišče šolskega centra in zdravstvenega doma, avtobusna postaja, mladinski hotel in Cankarjeva ulica.
Vključevanje mladinskih društev in njihovih projektov v turistično ponudbo.	DA	Turistična društva v Velenju imajo svoje podmladke, ki se aktivno vključujejo v Turistično ponudbo: – TD Šalek (O kresi se dan obesi, interaktivna vodenja, Na Šaleškem gradu straši …) – TD Vinska Gora (vodenja, Učna pot škrata Bisera)

		– Društvo Revivas Škale (Noč knjige, poletne aktivnosti za mlade …) – TD Šentilj (Tilnova učna pot).
Skakalnica kot razgledna točka.	NE	

IZOBRAŽEVANJE, INFORMIRANJE IN USPOSABLJANJE		
Ukrepi za MO Velenje in ostale subjekte	Realizacija (DA / NE / DELNO)	V kakšni obliki?
Več brezplačnih oglaševalskih mest za mlade in mladinske organizacije.	DELNO	Festival Velenje ima v upravljanju oglaševalske površine. Mladinski center Velenje redno, Šaleški študentski klub pa občasno uporabljata možnost oglaševanja na mestnih oglaševalskih površinah ob večjih projektih (Kunigunda, DMK, drsališče …). V MOV je precej možnosti za oglaševanje: avtobusne postaje, jumbo plakati, obcestne table, nadcestni napisi, občinski zasloni. Uporaba ni povsem brezplačna – vsakdo pokrije vsaj stroške izdelave in namestitev plakatov.
Brezplačno pravno svetovanje za mlade.	DA	V MOV že od leta 2009 izvajamo brezplačno pravno svetovanje za vse občane, tudi za mlade.
Mladinsko delo priznano kot obvezna izbirna vsebina.	DA	Mladi, ki so vključeni v mladinske organizacije, v katerih opravljajo prostovoljno delo, lahko s potrdilom odgovorne osebe organizacije svoje delo uveljavljajo kot obvezne izbirne vsebine.

PODJETNIŠTVO IN ZAPOSLOVANJE		
Ukrepi za MO Velenje in ostale subjekte	Realizacija (DA / NE / DELNO)	V kakšni obliki?
Ugodnejši najem prostorov za mlade podjetnike.	DA	V MOV je vzpostavljen podjetniški inkubator. Saša inkubator ima za sabo že osem izjemno uspešnih let delovanja in v svet podjetništva uspešno spremlja startupe na različnih nivojih. Mlade vzpodbuja k podjetništvu, jim pomaga z dostopom do brezplačnih mentorjev in nudi ugoden najem pisarn v Podjetniškem centru Standard ali miz v coworkingu. Saša inkubator nadaljuje z uspešno zasnovanimi podjetniškimi delavnicami v osnovnih in tudi srednjih šolah. Gre za podjetno, inovativno in spodbudno okolje za mlade, kjer lahko pod okriljem strokovnih svetovalcev uspešno ustvarjajo svojo prihodnost. Zagotovljeni so odlični infrastrukturni pogoji za delo (ugodni najemi opremljenih poslovnih prostorov) ter priložnosti za razvoj in realizacijo inovativnih podjetniških idej.
Štipendije za nadpovprečno nadarjene.	DA	Celotno področje štipendiranja v MOV ureja odlok o štipendijski shemi v MOV, ki opredeljuje dve vrsti štipendij: štipendije za dijake in študente, ki se izobražujejo v učnih in študijskih programih za deficitarne poklice, in

		štipendije za študente, ki aktivno delujejo v MOV. Za šolsko/študijsko leto 2025/2026 načrtujemo spremembo štipendijske sheme. Poleg obstoječih se uvaja še tretja štipendija – štipendija za dijake in študente, ki se izobražujejo v učnih in študijskih programih za deficitarne poklice v javnih zavodih. Z novim odlokom se spreminja tudi združljivost štipendij MOV z drugimi štipendijami, in sicer lahko dijak ali študent prejema poleg štipendije po novem odloku tudi državno in/ali Zoisovo štipendijo.
Enkratna denarna pomoč mladim za zagon podjetja.	DA	Mestna občina Velenje objavlja javne razpise za spodbujanje podjetništva v občini. Upravičenci so samostojni podjetniki in mikro, mala in srednje velika podjetja. V okviru razpisov za dodelitev sredstev za spodbujanje podjetništva je ukrep Sofinanciranje stroškov zagona inkubiranih podjetij, starih do treh let. V okviru drugih ukrepov (spodbujanje naložb, promocijskih aktivnosti podjetij, itd.) nismo preverjali starosti podjetnikov, tako da so mladi podjetniki lahko pridobili nepovratna finančna sredstva tudi za ostale namene.
Subvencionirana praksa v lokalnih podjetjih.	/	Izvajanje prakse je del izobraževalnega procesa dijaka ali študenta. Izplačevanje nagrad je del tega procesa. Občine nimajo pristojnosti na področju izobraževanja dijakov in/ali študentov.
Spodbujanje k zaposlovanju preko programa javnih del v mladinskih organizacij.	DA	V dogovoru z MOV lahko tudi mladinske organizacije prijavijo zaposlitev prek javnih del, vendar te možnosti niso koristile.

VKLJUČEVANJE MLADIH Z MANJ PRILOŽNOSTMI IN POSEBNIMI POTREBAMI		
Ukrepi za MO Velenje in ostale subjekte	Realizacija (DA / NE / DELNO)	V kakšni obliki?
Stalno spremljanje in prilagajanje javnih površin invalidom.	DA	Spletni servis Sooblikujmo Velenje je interaktivna, javno dostopna storitev MO Velenje, s katero želimo občankam in občanom omogočiti lažjo komunikacijo z upravo ter jih spodbuditi k sodelovanju pri ustvarjanju še boljše in še lepše podobe našega mesta. S pomočjo spletne aplikacije lahko podajo pobudo, pritožbo, pohvalo oziroma upravo opozorijo na morebitne pomanjkljivosti z različnih področij (javna razsvetljava, ceste, mestne zelenice, parkirišča ipd.). Moderni pristop omogoča namestitev natančne lokacije, na katero se pobuda nanaša. To lahko občani določijo s klikom na zemljevid ali vnosom želene ulice oz. naslova. Aplikacija prav tako omogoča izbiro vsebinskega področja pobude, opis in dodajanje fotografij.

Prilagajanje prireditvenih prostorov za invalide.	DA	V sklopu gradnje Urbanega parka so uredili dostop za pešce, ki je prilagojen tudi osebam s posebnimi potrebami. Vsi prostori v Domu kulture Velenje so dostopni za invalide in gibalno ovirane (klančine v mali in veliki dvorani, dvigalo v veliki avli). Imamo dvigalo za dostop do dvorane Centra Nova, klančino v Kinu Velenje, tudi Galerija Velenje ima klančino in dvigalo, ki zagotavljata dostop invalidom.
Bar ali gostišče, v katerem bi bile zaposlene osebe s posebnimi potrebami.	NE	
Več povezovanj med društvi in organizacijami, ki delujejo na tem področju.	DA	MOV spodbuja povezovanje z organizacijo okroglih miz
Dvigalo za invalide v občinski stavbi MO Velenje.	DA	V stavbi MOV je nameščeno dvigalo za invalide, varnostnik pa invalidnim osebam nudi pomoč pri uporabi.
Več varnih točk in stanovanjskih skupin za mladostnike.	DA	MOV se je leta 2007 pridružila projektu Otrokom prijazno Unicefovo mesto, v sklopu katerega že od takrat delujejo tudi Varne točke. Sprva je bilo 15 Varnih točk, danes jih je že 21. Varne točke so vidno (z modro nalepko) označen dostopen javni prostor, namenjen otrokom (6–18 let), da se vanj zatečejo v primeru stiske, kjer jih prisotno osebje zaščiti, svetuje, nudi osnovne informacije ali pomoč. Prostovoljci, ki so zavezani vedno pomagati otrokom, se nenehno izobražujejo na posebnem usposabljanju, ki ga pripravlja strokovna skupina na UNICEF Slovenija.
Gradnja skupnostnih bivalnih enot za osebe s težavami v duševnem zdravju, osebe z avtističnim spektrom motenj in osebami z motnjami v duševnem razvoju.	DA	V Velenju je bila leta 2023 namenu predana nova bivalna enota Varstveno delovnega centra Saša Živa. Ima kapaciteto 12 uporabnikov. Namenjena je osebam z motnjo v duševnem razvoju, ki so že vključeni v delovanje VDC Ježek Velenje, in uporabnikom ostalih dveh enot.
Več igral na vodi, namenjenih tudi mladim s posebnimi potrebami.	DELNO	Na območju ob Velenjski plaži poteka obsežna prenova, ki bo izboljšala infrastrukturo in dostopnost za vse obiskovalce, še posebej za funkcionalno ovirane osebe. Prenova bo zajemala ureditev nove urbane opreme, dodatne ozelenitve, nadgradnjo dostopov za gibalno in senzorno ovirane osebe, utrditev roba brežine, obnovo dela pomola in nadgradnjo dostopne poti za čolne. Preučili bomo tudi možnosti za postavitev igral na vodi za mlade s posebnimi potrebami.
Več različnih kulturnih, športnih in zabavnih dogodkov, ki bi bili	DA	Javni zavodi izvajajo dogodke in prireditve prijazne mladim s posebnimi potrebami, enako vključujoč je Pikin festival. Izveden je bil koncert v Galeriji Velenje ob mednarodnem

prilagojeni mladim s posebnimi potrebami.		dnevu bele palice, namenjen podpori slepim in slabovidnim: nastop kantavtorja Aleksandra Novaka. Sem spadata tudi vključevanje CVIU v programe ter podpora pri njihovih prireditvah.
Možnost opravljanja lažjih del za simbolično denarno nagrado v sodelovanju z MO Velenje in javnimi zavodi.	DA	Prek javnih del.
Prilagojena športna rekreacija v obstoječih športnih društvih in plesnih šolah.	DA	Društva nudijo prilagojeno športno rekreacijo, npr. karate, plavanje, capoeira …
Prilagojene že obstoječe gledališke in pevske skupine.	DA	V okviru zavodov so na voljo prostori za vaje in nastope.
Predstavnik v občinskem svetu in komisiji za mladinska vprašanja.	DA	Predstavnik v svetu MOV.
Prevodi obrazcev na upravnih enotah, občinski upravi, bankah, zdravstvenih domovih in ostalih institucijah v lahko razumljiv jezik.	DA	V javnih institucijah se trudimo vsakemu posamezniku prilagoditi in olajšati izpolnjevanje obrazcev, in sicer tako, da smo uslužbenci vedno na voljo za pomoč pri izpolnjevanju.
Fitnes vodene vadbe ali naprave za ljudi s posebnimi potrebami.	DA	Na bazenu v Velenju se izvajajo individualne vodene vadbe za ljudi s posebnimi potrebami, prav tako je zagotovljen prostor, dostop in prilagojene naprave za fitnes vadbo.

4. LOKALNI PROGRAM RAZVOJA DELOVANJA MLADIH V MO VELENJE 2026–2030

VIZIJA

Vizija, ki je bila začrtana že ob sprejemu prve strategije, ostaja nespremenjena: mladim posameznikom, velenjskim mladinskim organizacijam ter vsem, ki delujejo v interesu mladih, omogočiti podporno okolje za uresničevanje zastavljenih ciljev. S tem želimo dolgoročno prispevati h kakovosti življenja mladih v Velenju.

Mladinska strategija spodbuja aktivno participacijo mladih in jim odpira prostor za soustvarjanje vsebin na področjih, ki jih zanimajo in zadevajo. S kakovostno pripravo projektov v okviru razpisnih postopkov na različnih ravneh se zagotavljata tako ciljno usmerjen kot trajnostni razvoj.

Mladi pa ne sodelujejo le kot izvajalci, temveč tudi kot sogovorniki – skozi delavnice in druge participativne oblike izražajo svoje potrebe, želje, predloge za izboljšave ter prepoznavajo tisto, kar ni več relevantno.

Mestna občina Velenje na podlagi teh izraženih prioritet nameni ustrezna finančna sredstva, kar mladim omogoča neposreden vpliv na oblikovanje mladinske politike.

Na ta način skupaj gradimo vključujočo, odzivno, napredno in razvojno usmerjeno skupnost, ki je odprta za izzive prihodnosti in v kateri imajo mladi pomembno vlogo.

CILJ

Cilj mladinske strategije je s pomočjo neposrednega poizvedovanja med različnimi starostnimi in interesnimi skupinami mladih prepoznati njihove prioritete na ključnih družbenih področjih lokalnega okolja. Na podlagi teh spoznanj želimo z usmerjeno finančno podporo projektom, ki nagovarjajo izpostavljene potrebe, mladim omogočiti uresničevanje njihovih idej in soustvarjanje skupnosti po njihovi meri.

Mladi s svojim aktivnim sodelovanjem spodbujajo lokalne odločevalce, da po zmožnostih izpolnjujejo definirane ukrepe.

Četrto lokalno mladinsko strategijo je zastavilo 309 predstavnikov generacije. Definirali so 204 ciljev, ki bodo služili kot osnova za pripravo vsakoletnih razpisov za sledenje ciljev lokalnega programa razvoja delovanja mladih v MO Velenje, ter lokalnim odločevalcem predlagali 101 ukrep, s katerimi lahko izboljšajo kakovost življenja mladih in drugih prebivalcev v MO Velenje.

NAČELA URESNIČEVANJA LOKALNEGA PROGRAMA RAZVOJA DELOVANJA MLADIH

Lokalni program razvoja delovanja mladih je v javnem interesu. To opredeljuje 17. člen *Odloka o mladinskem delu v Mestni občini Velenje* (Uradni vestnik Velenje, št. 13/07 in 4/15).

Na podlagi *Odloka o mladinskem delu v Mestni občini Velenje* (med 16. in 18. členom) lokalni program razvoja delovanja mladih v MOV skladno s 16. členom pripravita MC Velenje in MSLS (Mladinski svet lokalne skupnosti, v danem primeru MSV), k sodelovanju pa so povabljene tudi druge organizacije mladih.

MC Velenje in MSV sta v preteklosti pripravila tri lokalne programe razvoja delovanja mladih v MO Velenje, prvega za obdobje 2011–2015, drugega za obdobje 2016–2020 in tretjega za obdobje 2021–2025. Pri tem sta aktivno sodelovala z MO Velenje, natančneje z Uradom za družbene dejavnosti in Komisijo za mladinska vprašanja MO Velenje.

Lokalni program razvoja delovanja mladih je nastal v sodelovanju s skupinami mladih, ki so na delavnicah aktivno izražali potrebe svojih vrstnikov ter skupaj oblikovali prednostne cilje in ukrepe, ki so postali temelj tega dokumenta. Pri njegovi pripravi smo sledili vrednotam, določenim v *Resoluciji o strategiji EU za mlade* (2019–2027), in jih dosledno upoštevali skozi celoten proces. Posebno pozornost smo namenili enakosti in nediskriminaciji, saj smo v pripravo vključili vse mlade, pri čemer smo še posebej skrbeli za vključevanje tistih z manj priložnostmi in mladih s posebnimi potrebami, hkrati pa spodbujali tudi enakost spolov.

Zavedamo se, da mladi niso homogena skupina – prihajajo iz različnih okolij, z raznolikimi izkušnjami, interesi in življenjskimi zgodbami. Zato je bilo ključno, da oblikujemo politike in dejavnosti, ki so vključujoče in odprte za vse, še posebej za tiste, katerih glasovi pogosto ostajajo preslišani. V ospredje smo postavili participacijo mladih, saj verjamemo, da morajo imeti mladi možnost soodločanja pri oblikovanju politik, ki vplivajo na njihova življenja. Zato jim moramo zagotoviti prostor in podporo, da se lahko aktivno vključijo v pripravo, izvajanje in spremljanje ukrepov ter s tem pustijo svoj pečat v lokalnem okolju.

Ključen je tudi dvojni pristop: politike, namenjene izboljšanju življenja mladih, ne smejo biti omejene le na področje mladih, zato je dvojni pristop nepogrešljivo orodje, saj smo z njim

obravnavali vprašanja, pomembna za mlade – na eni strani z vključevanjem pobud v različna področja politik, na drugi strani pa s konkretnimi pobudami v mladinskem sektorju.

Lokalni program razvoja delovanja mladih v Mestni občini Velenje 2026–2030 sprejme Svet MO Velenje. Vsebuje cilje in ukrepe, s katerimi uresničuje svoj namen. Cilje morajo izvajati mladi posamezniki, mladinske organizacije, organizacije za mlade ter drugi, ki delujejo v interesu mladih. Za ukrepe je zadolžena MO Velenje skupaj z Uradom za družbene dejavnosti. Za spremljanje, vrednotenje in pregled poročil skrbi Komisija za mladinska vprašanja MO Velenje.

DELAVNICE S CILJNIMI SKUPINAMI MLADIH

K sodelovanju smo povabili izkušene mladinske delavce in usmerjevalce (t. i. facilitatorje), saj je njihova vloga ključnega pomena za uspešno izvedbo delavnic. Mladim nudijo podporo pri izražanju mnenj, jih vključujejo v razpravo, postavljajo smiselna vprašanja ter jih vzpodbujajo k bolj poglobljenemu razmišljanju.

Delavnice smo izvedli v šestih srečanjih, in sicer: osnovnošolska mladina, srednješolska mladina, organizirana mladina, neorganizirana mladina, mladi z manj priložnostmi in posebnimi potrebami (CVIU) ter z mlajšimi odraslimi, ki niso uspeli zaključiti srednjega izobraževanja (PUM-O). Uporabili smo seminarske prostore v Mladinskem centru Velenje, dvorano Gaudeamus, dvorano Mladinskega kulturnega kluba eMCe plac in prostore PUM-O. Skupno število udeležencev je 309.

V prvem delu smo mladim pripravili predstavitev velenjske mladinske scene, s poudarkom na pomenu lokalne mladinske strategije. Potem so mladi v manjših skupinah obravnavali devet različnih tem oziroma sklopov. V okviru razprave so predlagali aktivnosti, ki bi jih sami organizirali za svoje vrstnike ali pa bi se jih udeležili, ter ukrepe, ki bi jih lahko sprejeli na lokalni ravni, da bi izboljšali pogoje za mlade in druge starostne skupine v skupnosti. Debata je bila vodena in moderirana, pri vsaki mizi je eden od moderatorjev usmerjal razpravo, spodbujal aktivno sodelovanje in zagotavljal, da so vsi udeleženci lahko delili in argumentirali svoje mnenje in podajali predloge.

Sledilo je točkovanje, vrednotenje ciljev in ukrepov in evalvacija.

V zadnjem delu srečanja smo v vsaki delavnici izvedli »Pub quiz«, ki sicer poteka v prijetnem vzdušju, a hkrati vzpodbuja timsko delo, medsebojno učenje, hitro razmišljanje ter uporabo informacij, ki so jih ta dan dobili. Kviz so sestavljale tematike, povezane z mladinskim delom, mladinskimi organizacijami, mladinske infrastrukture in lokalnega programa razvoja delovanja mladih, nekaj sklopov pa je bilo iz splošne razgledanosti, prilagojeni vsaki skupini udeležencev posebej.

Čeprav je uporaba kviza v obliki igre sicer bolj neformalna metoda, pripomore k večji sproščenosti in angažiranosti. Zaznali smo tudi večjo motivacijo za nadaljnje sodelovanje, saj elementi igre, kot sta tekmovanje in nagrada, povečata aktivacijo udeležencev, ki se trudijo za uspeh in niso le pasivni opazovalci.

Mladi se hitro prilagajajo nenehnim spremembam, še posebej na področju tehnologije. Ta hitra prilagodljivost pomeni, da se spreminjajo tudi njihove navade, pristopi k učenju in komunikacija. Tradicionalna izvedba delavnic po metodah, kot sta *brainstorming* in debata, je sicer učinkovita, a ne zadostuje več potrebam sodobnih mladih, ki si želijo več interaktivnosti. Uporabili smo aplikacijo Mentimeter, ki omogoča dinamično in vizualno stimulativno sodelovanje. S pomočjo te aplikacije udeleženci aktivno sodelujejo, prispevajo ideje v realnem času, ter hitro pridobijo vpogled v mnenja in poglede drugih, kar povečuje angažiranost in kakovost diskusije.

Pri delu z osnovnošolci in Centru za vzgojo, izobraževanje in usposabljanje Velenje te aplikacije nismo uporabili, saj smo presodili, da bi bila uporaba telefona pri tej starostni skupini neprimerna.

TEME IN PODROČJA, KI SMO JIH OBRAVNAVALI NA DELAVNICAH

1. Zdravje in dobro počutje
2. Umetnost, kultura in dediščina
3. Šport, zabava in prosti čas
4. Vključevanje mladih z manj priložnostmi in mladih s posebnimi potrebami
5. Izobraževanje, informiranje, usposabljanje
6. Podjetništvo in zaposlovanje
7. Turizem
8. Okoljevarstvo in trajnostna mobilnost
9. Aktivno državljanstvo

UKREPI IN CILJI ZA MO VELENJE 2026–2030 TER POBUDE MLADIH

UKREPI

Na delavnicah so mladi izrazili svoje poglede na življenje v Velenju – izpostavili so, kaj pogrešajo, česa si želijo in kaj je treba izboljšati. Njihove ideje, potrebe, želje in pričakovanja nudijo pomemben uvid v to, kako mladi zaznavajo svoje mesto ter kakšno prihodnost si želijo, kar je bistveno pri oblikovanju razvojno naravnane lokalne skupnosti.

Podani so ukrepi, namenjeni odločevalcem Mestne občine Velenje kot konkretna usmeritev in spodbuda, da pri svojem nadaljnjem delu – na različnih področjih razvoja lokalne skupnosti – upoštevajo izražene potrebe mladih in jih vključijo v največji možni meri. Tako mladi ne ostajajo le udeleženci posameznih projektov, temveč postajajo tudi pomembni sogovorniki pri dolgoročnem oblikovanju skupne prihodnosti mesta.

OKOLJEVARSTVO IN TRAJNOSTNA MOBILNOST:

- Nadgradnja Lokalca: doslednejši vozni red Lokalca (točnejši prihodi), pogostejši vozni red (več prihodov), dvosmerna vožnja Lokalca (vožnja po isti trasi tudi v drugo smer).
- Popravilo cest, kolesarskih stez, pločnikov in drugih javnih voznih in pohodnih površin.
- Nadgradnja Bicy: več Bicy koles in postaj, košare ali torbe na Bicy kolesih.
- Spodbujanje trajnostne mobilnosti: organizirani prevoz na dogodke, aplikacija za prevoze, boljše prometne povezave iz Velenja, posodobitev vlaka, več avtobusnih linij, pogostejši urnik javnega prevoza (tudi med vikendi in prazniki), kolesarnice s streho, več pešpoti, več kolesarskih povezav.
- Nadgradnja ravnanja z odpadki: pogostejše praznjenje košev za smeti, boljša reciklaža električnih baterij, več ekoloških otokov, več košev za živalske iztrebke, več podzemnih zbiralnic odpadkov, informativne table za ločevanje odpadkov.
- Spodbujanje zero waste: kozarci na kavcijo, embalaža na reverz, e-vstopnice, e-tiskovine, second hand trgovine, thrift trgovine, več zabojnikov za tekstil, več informiranja s strani CPU-ja.
- Spodbujanje e-mobilnosti: več polnilnic za električne avtomobile, tehnični pregledi za e-skiroje, električni skiroji za izposojo.
- Smiselno izklapljanje osvetljenih reklamnih panojev in svetlobnih zaslonov.

- Ohranjanje, negovanje in širjenje zelenih površin.
- Pasji park in agility park za pse.
- Javni sadovnjaki.
- Vrtovi za mlade.
- Izobraževanja, informiranja za mlade.

AKTIVNO DRŽAVLJANSTVO:

- Redno sestajanje župana in predstavnikov občinske uprave s predstavniki mladih.
- Uradne ure župana in predstavnikov občinske uprave za mlade.
- Ozaveščanje priseljencev o aktivnem državljanstvu.
- Nagrade za prostovoljno delo (npr. abonmaji ali vstopnice za kulturne in zabavne prireditve, muzeje, športne aktivnosti, lokalno turistično ponudbo ipd.).
- Višje finance za krajevne skupnosti na podlagi deleža mladih krajanov v predstavniških ali odločevalskih telesih ali društvih.

UMETNOST, KULTURA IN DEDIŠČINA:

- Preureditev industrijskih objektov v kulturno-umetniška središča ali turistične zanimivosti.
- Več tematskih dogodkov na šaleških gradovih in dvorcih.
- Spletna stran, namenjena promociji mladih lokalnih umetnikov.
- Revitalizacija Šaleškega gradu: dostopnejši grad, prenova gradu, več dogodkov na gradu.
- Revitalizirati zapuščene ali neizkoriščene prostore v Velenju.
- Več prostorov v Hiši bendov ali v drugem primernem prostoru.
- Umetniške in rokodelske četrti.

ŠPORT, ZABAVA IN PROSTI ČAS:

- Večnamenska dvorana za dogodke.
- Sanitarije in servisni objekt v Letnem kinu ob Škalskem jezeru.
- Zunanji vodni park, zunanji bazen s tobogani.
- Prostor, namenjen samo mladim (za neformalno druženje).
- Ograjen pasji park.
- Učni/študijski prostori za mlade (npr. prostor za izvajanje inštrukcij, študijska dvorana s primerno opremo za učenje, študijska kavarna ipd.).
- Escape room.
- Prostor za grafite.
- Večnamenski prostor za mlade v naravi s kurišči/kamini.
- Boljša povezanost kolesarskih poti.
- Nadgradnja zunanjih športnih površin: večji zunanji fitnes, več urbanih fitnes naprav na več lokacijah, več prosto dostopnih igrišč, posodobitev športnih igrišč na jezeru, oživitev mini golfa na jezeru, igrišča za manj poznane športe (npr. ameriški nogomet), obnova igrišč, športni rekviziti na gozdnih poteh.
- Proge v gozdu za motokros, motokros steza.
- Obnovljena plezalna stena, zunanja plezalna stena.
- Second hand trgovine.
- Več napihljivih igral na jezeru.
- Gaming room oz. prostor za igranje videoiger.
- Dvorana za curling.
- Prostor za snemanje videocastov.

- Gozdne kolesarske poti.
- Več javnih sanitarij.
- Urejene gozdne tekaške steze.
- Prenovljena kinodvorana.
- Kino na prostem.
- Celoletno drsališče.
- Klopi pod streho.
- Subvencije za obisk kulturnih prireditev.
- Organizirano sajenje dreves.

TURIZEM:

- Nadgradnja infrastrukture in ponudbe ob jezerih: tematski bari/gostinski lokali ob jezerih, večji in izboljšan vodni park, badminton igrišča ob plaži, boljše sodelovanje najemnikov ob jezeru z lokalnimi ponudniki, več klopi ob jezeru, nadzor nad kakovostjo in čiščenje jezerske vode, trgovina z opremo za vodne športe ob jezeru, širitev pasje plaže, mladinski kamp ali taborišče, igrišče za odbojko na mivki na plaži, izboljšanje javne razsvetljave ob Škalskem jezeru.
- Nadgradnja javnega lokalnega prometa: točen in pogostejši vozni red Lokalca, posodobitev aplikacije Lokalca, več prog Lokalca.
- Izboljšanje javnih WC-jev.
- Nadgradnja vsebin v muzejih: posodobitve razstav, digitalizacija muzejskih vsebin (video, VR, AR, simulatorji).
- Ugoden najem koncertnih prizorišč.
- Minigolf.
- Digitalna promocija kulturne dediščine.
- Nadgradnja vsebin na Visti: ledena dežela, tekaška proga, drsališče na Visti.
- Preureditev Turna v hostel.
- Inovativna, umetniška, unikatna praznična okrasitev mesta.
- Več stavbnih poslikav.
- Interaktivni digitalni infopanoji.
- Novi muzeji (npr. avto-moto, športni, glasbeni, interaktivni muzej o nastanku Velenja ipd.).

IZOBRAŽEVANJE, INFORMIRANJE IN USPOSABLJANJE:

- Hiša znanja, kjer si lahko najameš prostor za učenje ali ustvarjanje, izobraževanje, delavnice.
- Heklab ali »hackerspace«, kjer so dostopna orodja, ki jih nimamo doma.
- Delavnica z orodjem za mlade.
- Brezplačno parkirišče za dijake iz okoliških krajev v okolici šolskega centra.
- Več možnosti opravljanja prakse v javnih zavodih.

PODJETNIŠTVO IN ZAPOSLOVANJE:

- Več mentorstva mladim podjetnikom.
- Predstavitev počitniških del kot informativni dnevi.
- Več razpisov za sofinanciranje mladih podjetnikov.
- Višje štipendije.
- Več štipendij za mlade.
- Več počitniških del v lokalni skupnosti.

- Večje vključevanje lokalnih umetnikov in kulturnikov.
- Ugoden najem pisarne in parkirišča za mlade podjetnike.
- Subvencije za individualna poslovna svetovanja.
- Subvencije za samozaposlitev mladih.
- Techlab.

VKLJUČEVANJE MLADIH Z MANJ PRILOŽNOSTMI IN POSEBNIMI POTREBAMI:

- Več stanovanj, namenjenih izključno mladim z manj priložnostmi.
- Dostopnost in urejene klančine za invalide.
- Dvigala za gibalno ovirane, kjer jih še ni.
- Lažja dostopnost na avtobus.
- Kamerat za mlade s posebnimi potrebami.
- Prilagojena otroška in športna igrišča.
- Daljši čas na semaforju za pešce.
- Popoldanski center za mlade s posebnimi potrebami.
- Prilagojene informacije (npr. lahko branje).
- Možnost opravljanja prilagojenega študentskega dela.
- Filmi, prilagojeni za slepe in slabovidne ali gluhoneme.

ZDRAVJE IN DOBRO POČUTJE:

- Varne točke za mlade.
- Multimedijska hiša (soba za ustvarjanje, poslušanje glasbe, igranje videoigric, druženje).
- Brezplačna psihoterapevtska pomoč za mlade.
- Več pitnikov.
- Predstavitev svetovalnic za mlade na šolah.
- Table z vajami za streetworkout ob ŠCV-ju.
- Družabni kotičkih na mirnih mestih v naravi in po mestu, kamor se lahko umakneš.
- V šolah in izven šolskih aktivnostih več govora o duševnem zdravju.
- Varna točka za LGBT-skupnost.

POBUDE MLADIH

Vseh podanih pobud mladih ni mogoče zadovoljiti s posameznimi razpisi, saj so sredstva omejena, projekti pa zahtevnejši ali pa celo presegajo pristojnosti lokalne skupnosti. Namenjene so državnemu zboru, vladi, posameznim ministrstvom, izobraževalnim ustanovam, gospodarstvu, ipd.

- Izboljšanje javnega prevoza: več avtobusnih povezav Velenja z drugimi mesti, pogostejši vozni redi vlaka, več stalnih linij javnih prevoznih sredstev, izboljšanje javnega medkrajevnega prevoza.
- Posodobitev volilnega sistema: digitalne volitve, obvezna udeležba na volitvah, pridobitev volilne pravice z izpolnjenim 16. letom.
- Boljša ponudba zdrave prehrane v okolici šol.
- Soba za spanje v šoli.
- Več kulturno-umetniških vsebin v šoli.
- Več možnosti izbire pri izbirnih vsebinah.
- Nove srednješolske smeri (npr. oblikovna, lesarska, zdravstvena, kozmetična, smer, predšolska vzgoja, logistika, gradbeništvo).

- Družbenokoristna dela v šoli namesto opomina.
- Več možnosti opravljanja prakse v gospodarstvu.
- Več podjetništva v šolah.
- Poskusna praksa pri potencialnih delodajalcih.
- Subvencija za podjetja, ki zaposlujejo mlade z manj priložnostmi.
- Zabaviščni park.
- Gambling center.
- Paintball poligon.
- Gokart steza.
- Diskoteka/nočni klub za mlade.
- Poligon za karting.
- Adrenalinski park (npr. na Kožlju), zipline.
- Hala za paintball/airsoft/laser tag.
- Notranje bowling igrišče/bowling dvorana.
- Ponudba ekstremnih športov (npr. skok s padalom).
- Trampolin park.
- Arcade shop.
- Biljardnica.
- Hiša iluzij.
- Casino in druge igre na srečo.
- Več turističnih namestitev.
- Več restavracij in druge gastronomske ponudbe.

IZOBLIKOVANI CILJI PO RANGIH FINANCIRANJA

Preglednica 11: Izoblikovani cilji *4. Lokalnega programa razvoja delovanja mladih v MO Velenje*

OKOLJEVARSTVO IN TRAJNOSTNA MOBILNOST	
ZAPOREDNA ŠTEVILKA CILJA / SKLOP:	CILJ/VIŠINA FINANCIRANJA:
B	2.000 €
1.	Razvoj aplikacij za spodbujanje trajnostne mobilnosti (npr. deljene prevoze, souporabo avtomobilov in drugih prevoznih sredstev).
2.	Organizirano pogozdovanje.
C	1.000 €
3.	Skupna obdelovalna površina (npr. skupnostni vrt, visoke grede).
4.	Čistilne akcije v urbanih okoljih in v naravi (npr. organizirani čistilni pohodi, nagradna čistilna tekmovanja).
5.	Pregled in servis trajnostnih prevoznih sredstev (npr. pop-up servisne točke za kolesa, skiroje, rolke).
6.	Reuse, remake, DIY-delavnice.
7.	Spodbujanje samooskrbe (npr. mestni zelenjavni, sadni ali zeliščni vrtovi, urbani sadovnjaki, širjenje in razvijanje vrtičkarskih območij, zelene stene, strehe, balkoni, okna, visoke grede).
8.	Informativne, ozaveščevalne in izobraževalne kampanje, delavnice in predavanja na področju okoljevarstva in trajnostne mobilnosti (npr. razstave, infografike, javne informativne table, digitalne kampanje, interaktivne delavnice ali predavanja).

9.	Sejmi ali izmenjave rabljenega blaga (npr. oblačil, nakita, elektronskih naprav, gospodinjskih pripomočkov, dekorativnih predmetov).
	500 €
10.	Delavnica kuhanja brez odpadkov.
11.	Natečaj izdelovanja skulptur iz odpadkov ali odsluženih predmetov.
12.	Popravljalnica pokvarjenega ali poškodovanega blaga (npr. oblačil, elektronskih ali mehanskih naprav sli predmetov).
13.	Inovativno spodbujanje trajnostne mobilnosti (npr. uporabe javnih prevoznih sredstev, uporabe koles, deljenja prevozov, souporabe prevoznih sredstev).

AKTIVNO DRŽAVLJANSTVO	
ZAPOREDNA ŠTEVILKA CILJA / SKLOP:	CILJ/VIŠINA FINANCIRANJA:
A	4.000 €
14.	Mladinski parlament.
B	2.000 €
15.	Humanitarni projekti (npr. dobrodelni koncerti, zbiralne akcije materialnih ali denarnih donacij).
C	1.000 €
16.	Organizacija soočenj predstavnikov političnih strank, civilnih iniciativ, volilnih kandidatov, izvoljenih predstavnikov ali drugih politično ali družbeno aktivnih posameznikov ali skupin.
17.	Informativne, ozaveščevalne in izobraževalne kampanje, delavnice in predavanja na temo aktivnega državljanstva (npr. razstave, infografike, digitalne kampanje, interaktivne delavnice ali predavanja o državljanskih pravicah in dolžnostih, prostovoljnem delu, lokalnem/nacionalnem/evropskem/mednarodnem političnem sistemu, politični kulturi, državljanski pismenosti, demokratičnih instrumentih ali institucijah, politični zgodovini in filozofiji, aktualnem dogajanju na področju oblikovanja ali vodenja lokalnih/nacionalnih/evropskih/mednarodnih politik, možnostih za aktivno državljanstvo in sorodnih temah; delavnice za izboljšanje komunikacije; mladim prilagojeno informiranje o vrednotah/programih političnih strank, volilnih programih ali kandidatih za politične predstavnike; razlaga ali informiranje o delovanju državne uprave; predstavitve kandidatov ali izvoljenih predstavnikov na družbenih omrežjih).
18.	Cikel okroglih miz na temo aktivnega državljanstva (npr. pogovori o slovenski politiki, družbi).
19.	Podkast na temo aktivnega državljanstva, politične kulture, državljanske pismenosti in sorodnih tem.
D	500 €
20.	Simulacija volitev.
21.	Medvrstniško tutorstvo (npr. inštrukcije sošolcev, vzajemno učenje jezikov, učenje inštrumentov, ročnih spretnosti).
22.	Organizirani obiski lokalnih, regionalnih ali državnih institucij ali odločevalskih teles.

23.	Debatni krožki (npr. organizirane razprave o parlamentarnih sejah ali sejah Mestnega sveta in drugih odločevalskih teles).
24.	Inovativno predstavljanje in spoznavanje političnih kandidatov, izvoljenih predstavnikov, političnih in drugih družbenih institucij ipd.

UMETNOST, KULTURA IN DEDIŠČINA	
ZAPOREDNA ŠTEVILKA CILJA / SKLOP:	CILJ/VIŠINA FINANCIRANJA:
A	4.000 €
25.	Koncerti ali glasbene prireditve različnih glasbenih zvrsti na različnih lokacijah.
B	2.000 €
26.	Gledališke ali lutkovne predstave za mlade (npr. gledališče na prostem, predstave na tabu teme, improvizacijsko gledališče, amatersko mladinsko gledališče ipd.).
27.	Izobraževalne/informativne/učne poti.
28.	Organizacija modne revije.
C	1.000 €
29.	Delavnice ali tečaji (npr. rokodelskih praks, ročnih spretnosti ali uporabnih spretnosti (šiviljstvo, vezilstvo, kvačkanje), umetniške delavnice različnih likovnih tehnik ali drugih umetniških praks (ilustracija, glasba, ples, film, animacija, gledališče, grafično oblikovanje), mang (japonski animeji)).
30.	Bitke/natečaji/tekmovanja mladih umetnikov ali skupin (npr. bitke lokalnih bendov, tekmovanja pevskih zborov, natečaji lokalnih likovnih umetnikov, natečaji lokalnih grafičnih oblikovalcev).
31.	Potujoče razstave.
32.	Urbana umetnost (npr. natečaj grafitiranja, grafitarske delavnice, organizirano grafitiranje, obnavljanje grafitov, prekrivanje sledov vandalizma, poslikavanje fasad, murali).
33.	Sejem avtorskih umetniških del mladih umetnikov.
34.	Izobraževanja, predavanja, digitalne vsebine o kulturni dediščini.
35.	Filmski krožek/klub.
36.	Forma viva.
37.	Organizirani/vodeni obiski/ogledi galerij/razstav, gledališč/predstav, koncertov in drugih kulturno-umetniških vsebin.
38.	Predstavljanje kulturne dediščine na mladim prilagojen način.
39.	Muzeji, večje razstave ali instalacije s spremenljivo tematsko vsebino (npr. muzej razhodov, neuspehov, uspehov).
D	500 €
40.	Bralni klub/krožek ali bralna značka za mlade.
41.	Dan odprtih vrat ponudnikov gledaliških, filmskih, plesnih, glasbenih dvoran ali galerij in razstavišč.
42.	Predstavitev življenjskih zgodb delavcev (npr. TEŠ, Premogovnik).
43.	Sofinanciranje vstopnin za mlade na kulturno-umetniških dogodkih.
44.	Poletni filmski program z mladinsko tematiko.
45.	Kuharske delavnice (npr. za pripravo slovenskih jedi, učenje kuhanja na prostem, kuhanje z divjo hrano).

ŠPORT, ZABAVA IN PROSTI ČAS	
ZAPOREDNA ŠTEVILKA CILJA / SKLOP:	CILJ/VIŠINA FINANCIRANJA:
A	4.000 €
46.	Športni izzivi in tekmovanja za mlade (npr. urbani športi, vodni športi).
47.	Športni tabori (npr. košarkarski, nogometni, lokostrelski, hokejski).
48.	Organizacija taborjenja (npr. v Letnem kinu, Ribnem).
49.	Mladinski festivali.
50.	Koncerti in druge glasbene prireditve na Visti.
51.	Koncerti v Letnem kinu.
B	2.000 €
52.	Veselice za mlade.
53.	Prostočasne aktivnosti v naravi (npr. taborniški, skavtski dnevi).
54.	Tekmovanja (npr. kuharsko, bitka talentov, šolsko športno tekmovanje).
55.	Teden športnih aktivnosti.
56.	Escape room.
57.	Šolski ples.
58.	Organizirani orientacijski teki.
59.	Vzpostavitev spletne platforme za iskanje soigralcev za športe.
60.	Sejem/razstava športnih avtomobilov.
61.	Drive in kino.
62.	Ulični športi (npr. košarka na Titovem trgu).
63.	Tematski dnevi/večeri (npr. filmski, družabni, glasbeni, plesni, likovni, gamerski, pub kviz).
C	1.000 €
64.	Športni turnirji (npr. košarka, nogomet, curling, golf, lokostrelstvo).
65.	Predstavitve/tečaji/treningi manj znanih/uveljavljenih/dostopnih športov (npr. ameriški nogomet, podvodni hokej, lokostrelstvo, sabljanje, ribolov, potapljanje, tenis).

66.	Turnirji računalniških/video iger.
67.	Skupne bralne urice/knjižni klub ali krožek/literarna druženja.
68.	Joga ali druge sprostitvene ali športne aktivnosti na prostem.
69.	Sofinanciranje abonmajev (npr. filmski, gledališki, stand up).
70.	Stand up večeri.
71.	Tečaji/delavnice (npr. glasbenega, filmskega, likovnega ustvarjanja, fotografiranja, plesa, petja, scenografije, urejanje interierja, krajinske arhitekture in vrtnarstva, kreativnega pisanja, tujih jezikov, računalništva in digitalne pismenosti, kuhanja, akrobatskih/cirkuških spretnosti).
72.	Različni tematski večeri za mlade (npr. dresscode, detektivska igra, karaoke).
73.	Podkasti na različne teme.
74.	Interaktivno dogajanje za mlade (npr. silent disco, rage room).
75.	Dogodki v mestnem jedru.
76.	Organizirani/vodeni/skupinski planinski pohodi/izleti.
77.	Organizacija priložnosti/dogodkov/vsebin za spoznavanje vrstnikov.
78.	Kulturno-umetniške vsebine na prostem (npr. koncerti, filmski večeri, gledališke predstave ali druge uprizoritve, delavnice).
79.	Turnirji v namiznih/družabnih igrah.
80.	Lige, turnirji (npr. šah, e-športi).
81.	Cikel kvizov splošne razgledanosti.
82.	Večji športni turnirji.
83.	Natečaji (npr. kreativni, umetniški, likovni, literarni).
D	500 €
84.	Manjši športni turnirji športnih iger (npr. pikado, ročni nogomet, cornhole, kegljanje).
85.	Tečaj samoobrambe.
86.	Organiziran dan odprtih vrat mladinskih organizacij.
87.	Dan športnih klubov s predstavitvijo in demonstracijo ter brezplačnim preizkusom aktivnosti.
88.	Zbiralne akcije v dobrodelne namene.

89.	Spretnostni poligoni.
90.	Cikel jamsession večerov.
91.	Sprostitveni prostor ali sprostitvene aktivnosti (npr. tiha soba, meditacija, dihalne vaje).
92.	Večeri poezije / pesniški večeri.
93.	Literarni krožek/klub.
94.	Gledališki krožek.
95.	Medkrajevni družabni dogodki za spoznavanje in povezovanje mladih iz različnih krajev.
96.	Terapije z živalmi (npr. s psi, konji).
97.	Raziskovanje narave skozi igro.
98.	Inštrukcije za mlade ali druge oblike učne pomoči.

TURIZEM	
ZAPOREDNA ŠTEVILKA CILJA / SKLOP:	CILJ/VIŠINA FINANCIRANJA:
A	4.000 €
99.	Historični ali etnografski festivali (npr. nadgradnja srednjeveškega dne, vikinški dnevi, predstavitve kultur, obrti, običajev, viteške igre).
B	2.000 €
100.	Dogodki ob jezerih (npr. razni zabavni tematski dogodki, wakeboard na jezeru, aktivnosti s čolni na vesla in motornimi čolni, turnirji ob jezerih (npr. tekmovanja v vodnih športih, igre za mlade), raziskovanje jezer, filmski večeri na plaži, organizacija triatlona, tematski kotički na plaži).
101.	Raznoliki glasbeni dogodki vseh žanrov na vseh prizoriščih.
102.	Organizacija tehničnih/naravoslovnih/kulturnih dni za šole ali druge organizirane skupine.
103.	Avto-moto dogodki.
104.	Festival na temo premogovništva in industrijske dediščine.
105.	Mladinski tabori v Velenju in tujini.
106.	Organizacija mednarodnih športnih tekmovanj.
107.	Kmečke tržnice za mlade.
108.	Gasilska tekmovanja z zabavnim programom.
109.	Organizirani turistični tematski izleti za mlade v mesta ali na podeželje po Sloveniji ali v tujino.
C	1.000 €
110.	Inovativni kulinarični dogodki (npr. tematske kulinarične tržnice, obiski turističnih kmetij, degustacije, gastronomska pot,

	gastronomski filmski večer, gastronomsko gledališče, cenovno dostopen festivala hrane za mlade, festival ulične hrane (angl. *world street food festival*)).
111.	Sejmi z oblačili iz druge roke ali drugimi rabljenimi predmeti.
112.	Tematske razstave (npr. gospodarske, obrtniške, avtomobilske).
113.	Inovativni športni dogodki (npr. turnirji ekipnih vodnih športov, veslaških športov, športov z žogo, smučarskih skokov).
114.	Sejem turistične ponudbe.
115.	Aktivni dnevi na turističnih kmetijah (npr. delo z živalmi, na polju, čebelarjenje, spanje na seniku, kamp na kmetiji, teambuildingi).
116.	Organizacija tematskih teambuildingov za mlade.
117.	Dogodki adrenalinskih športov.
118.	Razstave (npr. sodobne likovne umetnosti, mladih umetnikov, lokalnih umetnikov).
119.	Dogodki v Urbanem parku (npr. športne, glasbene delavnice).
120.	Tematski festivali ob praznikih.
121.	Kulturno-izobraževalni zabavni programi na alternativnih lokacijah.
122.	Mladinski turistični tematski aranžmaji.
123.	Inovativno ilustriran zemljevid mesta.
124.	Organizirani športni izleti.
125.	Kulturno-izobraževalne ekskurzije.
D	500 €
126.	Skupinske meditacije ali drugi dogodki na temo duhovnih praks.
127.	Igralniški turnirji.
128.	Mladinski dogodki na gradu.
129.	Mobilni fotobooth.
130.	Tematska vodenja z igro vlog (npr. vodnik je rudar, graščak, obiskovalci so udarniki).
131.	Dnevi odprtih vrat na kmetijah.
132.	Izdelovanja spominkov z lokalnimi motivi.
133.	Tekmovanja mladih kuharjev.
134.	Zanimive vsebine na medkrajevnih kolesarskih trasah.
135.	Skupinski vodeni ogledi znamenitosti.
136.	Paintball/airsoft/lasertag poligoni in dogodki.

IZOBRAŽEVANJE, INFORMIRANJE IN USPOSABLJANJE	
ZAPOREDNA ŠTEVILKA CILJA / SKLOP:	CILJ/VIŠINA FINANCIRANJA:
B	2000 €
137.	Poklicno izobraževalni tabori (npr. mentorski programi, teoretične in praktične vsebine, izvedba projekta).
138.	Tabor preživetja v naravi (npr. spoznavanje naravnih virov za preživetje, krepitev telesne kondicije, orientacija, delovanje v skupini).
C	1000 €

139.	Delavnice, tečaji, izobraževanja uporabnih ved (npr. prve pomoči, osnovnega kuhanja, zelišč, samooskrbe, ročnih del, popravil)
140.	Jezikovni tečaji.
141.	Umetniške in kreativne delavnice, tečaji, izobraževanja (npr. risanje, slikanje, ilustracija, stripi, pisave, oblikovanje, pisanje).
142.	Glasbene delavnice (npr. spoznavanje instrumentov, DJ-opreme, glasbena produkcija in snemanje, improvizacija).
143.	Tečaji iz področju multimedije (video, montaža, grafično oblikovanje, animacija, digitalna fotografija, film, vsebine za družbena omrežja).
144.	Delavnice, tečaji, izobraževanja za pripravo in poznavanje digitalnih vsebin, promocije in marketinga.
D	500 €
145.	Delavnice za krepitev socialnih veščin (npr. javno nastopanje, simulacija razgovora, mreženje).
146.	Dodatne vsebine in priprave na maturo (npr. knjižni klub, intenzivni tečaji za različne predmete).
147.	Mentorski ali tutorski programi (npr. mladi predstavijo učne programe in poklice mladim, učna pomoč, priprava na sprejemne izpite).
148.	Knjižni klub za maturante.
149.	Informiranje na temo prometne varnosti (npr. varna vožnja s skiroji, soudeležba v prometu, simulacija vožnje pod vplivom).
150.	Tečaj znakovega jezika.
151.	Kampanje za varnost na spletu.
152.	Izobraževanje na temo sodobnih tehnologij, inovacij, financ (npr. kriptovaluta, tehnologija Blockchain, VR-tehnologije, umetna inteligenca in strojno učenje, robotika).
153.	Izobraževanje za koncertno tehniko (npr. zvočna tehnika, lučna tehnika, poznavanje opreme).
154.	Delavnice, tečaji, izobraževanja na temo snovanja in organizacije dogodkov.

PODJETNIŠTVO IN ZAPOSLOVANJE	
ZAPOREDNA ŠTEVILKA CILJA / SKLOP:	CILJ/VIŠINA FINANCIRANJA:
A	4.000 €
155.	Organizacija kariernega sejma.
156.	Razvoj aplikacije za iskanje štipendij in/ali prakse.
B	2.000 €
157.	Vzpostavitev portala z aktualnimi prostimi delovnimi mesti v regiji na spletu.
C	1.000 €
158.	Podjetniški večeri (npr. predstavitev dobrih praks, inspirativni govori, mreženje z vlagatelji).
159.	Organizirani posveti na temo podjetništva z uspešnimi podjetniki in zaposlovalci.

160.	Uporabni tečaji za mlade podjetnike (npr. računovodstva, poslovnega načrtovanja, iskanja investitorjev).
D	500 €
161.	Organizirani dnevi odprtih vrat velenjskih podjetij in javnih zavodov.
162.	Podjetniško ali karierno svetovanje prek spleta.
163.	Informiranje (npr. delovno pravo, plačne politike, plačna struktura, zakonodaja).
164.	Praktično izobraževanje o statusu samozaposlenega v kulturi.

VKLJUČEVANJE MLADIH Z MANJ PRILOŽNOSTMI IN/ALI POSEBNIMI POTREBAMI	
ZAPOREDNA ŠTEVILKA CILJA / SKLOP:	CILJ/VIŠINA FINANCIRANJA:
B	2.000 €
165.	Organizacija dobrodelnega koncerta za mlade z manj priložnostmi in/ali posebnimi potrebami.
166.	Počitniški tabor z različnimi prilagojenimi aktivnostmi.
C	1.000 €
167.	Organizirane prilagojene športne aktivnosti (npr. tekmovanja, turnirji, vadbe) za mlade z manj priložnostmi in/ali posebnimi potrebami.
168.	Organizirane kmečke igre za mlade.
169.	Vzpostavitev internetne svetovalnice z različnimi profili strokovnjakov.
170.	Organizirani jezikovni tečaji, tudi slovenščine.
171.	Ozaveščevalne akcije na različne teme (npr. družbena neenakost, stigme, odvisnosti, duševno zdravje).
172.	Tematski izlet za mlade iz socialno ogroženih družin.
173.	Kulturni dogodki (npr. gledališka ali plesna predstava ipd.) mladih z manj priložnostmi in/ali posebnimi potrebami.
174.	Spoznavanje različnih kultur (npr. kulturni, kulinarični, glasbeni dogodki).
D	500 €
175.	Organizirani družabni večeri (npr. igranje namiznih iger, tematski kvizi, bingo, tombola, karaoke) za mlade z manj priložnostmi in/ali posebnimi potrebami.
176.	Spletne kampanje z različnimi temami (npr. družbena neenakost, stigme, odvisnosti, duševno zdravje).
177.	Organizirana medvrstniška pomoč in tutorstvo pri učenju za mlade z manj priložnostmi in/ali posebnimi potrebami.
178.	Zbiralne akcije za dobrodelni namen za mlade z manj priložnostmi in/ali posebnimi potrebami.
179.	Dogodki, namenjeni integraciji mladih priseljencev.
180.	Dogodki, namenjeni povezovanju mladih na vaseh.
181.	Sejem rabljenih stvari (npr. šolske potrebščine, oblačila, igrače).
182.	Prilagojene umetniške in kreativne delavnice za mlade z manj priložnostmi in posebnimi potrebami ter z njimi.
183.	Organizirana druženja (npr. zaupni krog, sprehodi, sproščanja).
184.	Vodena terapija z živalmi (npr. konji, psi).

185.	Koordinacija mladih, ki na dogodke spremljajo ranljive skupine.
186.	Promocija prostovoljstva med mladimi za in z mladimi z manj priložnostmi in posebnimi potrebami.
187.	Bralni krožek za slepe in slabovidne.

ZDRAVJE IN DOBRO POČUTJE	
ZAPOREDNA ŠTEVILKA CILJA / SKLOP:	**CILJ/VIŠINA FINANCIRANJA:**
B	2.000 €
188.	Tabor na temo zdravja in dobrega počutja z različnimi aktivnostmi.
189.	Vzpostavitev mladinske svetovalnice mladi za mlade.
190.	Vzpostavitev mladinske podporne skupine.
C	1.000 €
191.	Razstave in inštalacije o socialnih in družbenih temah.
192.	Predavanja, posveti in izobraževanja na temo duševnega zdravja.
193.	Predavanja, posveti, delavnice na različne teme, vezane na splet (npr. škodljivosti socialnih omrežij, varnost na spletu, vplivi na duševno zdravje, zasvojenost, spletno nasilje in pregon, kritično mišljenje)
D	500 €
194.	Spletna kampanja na temo duševnega zdravja mladih.
195.	Vzpostavitev lokalnega portala za sklepanje novih prijateljstev.
196.	Spodbujanje zdravih navad (npr. skupne vadbe, delavnice o zdravi prehrani, sejem zdrave hrane, meritve, skrb za duševno zdravje).
197.	Ure sproščanja (npr. joga, meditacija, gongi).
198.	Organizirani krajši pohodi z dodatnimi vodenimi športnimi vajami.
199.	Organizirano sprehajanje psov iz zavetišča.
200.	Ozaveščanje o duševnem zdravju.
201.	Virtualna podporna skupina s strokovnjakom.
202.	Živa knjižnica.
203.	Različne športne vadbe (npr. aerobika, pilates, zumba).
204.	Ozaveščanje o izzivih mladih (npr. soočanje s stresom, stiskami, o različnih oblikah kemične in nekemične zasvojenosti, nasilju, duševnem zdravju).

URESNIČEVANJE IN SPREMLJANJE URESNIČEVANJA LOKALNEGA PROGRAM RAZVOJA DELOVANJA MLADIH V MO VELENJE 2026–2030

PREDLOG SPREMLJANJA URESNIČEVANJA LOKALNE MLADINSKE STRATEGIJE

4. Lokalni program razvoja delovanja mladih v MO Velenje 2026–2030 sprejme Svet MO Velenje na predlog Komisije za mladinska vprašanja MO Velenje.

Za uresničevanje lokalnega programa so odgovorni:

- za izvajanje tistih ukrepov, ki so v pristojnosti občin, je zadolžena MO Velenje skupaj z Uradom za družbene dejavnosti MO Velenje,

- za izvajanje ciljev so zadolženi mladi posamezniki, mladinske organizacije ter organizacije in institucije za delo z mladimi,
- za poročila o izvedbi razpisa za sledenje ciljem lokalnega programa delovanja mladih sta zadolžena Urad za družbene dejavnosti MO Velenje in Komisija za mladinska vprašanja.

ZA MO VELENJE:

PRAVNA PODLAGA

Odlok o mladinskem delu v Mestni občini Velenje (Uradni vestnik MO Velenje, št. 13/07 in 4/15) v VII. točki opredeljuje sprejem lokalnega programa razvoja delovanja mladih, s katerim se opredeli način uresničevanja javnega interesa v delovanju mladih. Lokalni program sprejme Svet MO Velenje za obdobje pet let, ki obsega predvsem:

- izhodišča in usmeritve delovanja mladih,
- vsebino in obseg posameznih pojavnih delov dejavnosti mladih, ki so financirane in sofinancirane iz javnih sredstev,
- razvojne in strokovne naloge delovanja mladih,
- okvirna merila in cilje za finančno ovrednotenje.

OBSTOJEČE STANJE

MO Velenje uresničuje interese mladih na različne načine. Tako je leta 1996 sprejela *Odlok o ustanovitvi MC Velenje*, v letu 2003 pa je bil ustanovljen MSV. Za njuno delovanje so zagotovljena sredstva v proračunu MOV. Leta 2007 je Svet MO Velenje sprejel *Odlok o mladinskem delu v Mestni občini Velenje*, na njegovi podlagi pa od leta 2008 dalje poteka javni razpis za sofinanciranje mladinskih projektnih aktivnosti. Leta 2008 je bila ustanovljena tudi Komisija za mladinska vprašanja v MO Velenje. Leta 2010 je Svet MO Velenje sprejel *1. Lokalni program razvoja delovanja mladih v Mestni občini Velenje 2010–2015*, od leta 2011 pa poteka javni razpis za sledenje njegovih ciljev. Leta 2015 je Svet MO Velenje sprejel *2. Lokalni program razvoja delovanja mladih v Mestni občini Velenje 2016–2020*, leta 2020 pa *3. Lokalni program razvoja delovanja mladih v Mestni občini Velenje 2021–2025*.

Lokalna skupnost stopnjuje podporo in sofinanciranje mladinskih aktivnosti v Velenju. Tako so pobude, ki prihajajo na MO Velenje s strani mladih ali njihovih predstavnikov, dobro sprejete in tudi podprte.

CILJI

Glavni cilj je oblikovati strategijo, ki bo v Velenju pomagala mladinskim organizacijam in organizacijam za mlade spodbuditi mladino, da se z njihovo pomočjo v Velenju izoblikujejo programi, ki bodo pokrivali širok spekter interesov mladih. Z vključevanjem mladih v procese odločanja se spodbuja aktivna participacija mladih. Pomembno je, da se določijo prioritete na področju mladih ter se tako iz kvantitete ponudb zagotovi kvaliteto in ciljno usmerjen razvoj.

FINANČNE POSLEDICE

Za sledenje ciljev *4. Lokalnega programa razvoja delovanja mladih v Mestni občini Velenje za obdobje 2026–2030* je bil podan predlog, da MO Velenje ohrani javni razpis z naslovom *Javni razpis za sofinanciranje in financiranje projektov mladih za dosego ciljev* iz *Lokalnega programa razvoja delovanja mladih v Mestni občini Velenje*.

Ta razpis je bil in bo namenjen vsem: posameznikom, društvom, klubom, organizacijam, javnim zavodom in drugim, ki bodo pripravili program za sledenje ciljem te strategije. Izvedba novega javnega razpisa bi potekala istočasno z razpisom za mladinske projektne aktivnosti in bi za proračun MO Velenje (na predlog predlagateljev strategije) predstavljala finančno breme v višini vsaj 80.000 € za vsako leto oziroma v skladu s proračunskimi zmožnostmi.

Predlagamo okvirno razdelitev sredstev v višini 80.000 € v štiri dele oz. razpisne sklope, in sicer:

- **SKLOP A:** od skupne vrednosti javnega razpisa je 28.000 € namenjenih za projekte v razpisnem sklopu A, ki jih bo MO Velenje sofinancirala v višini 4.000 €, kar znaša 7 projektov letno.
- **SKLOP B:** od skupne vrednosti javnega razpisa je 24.000 € namenjenih za projekte v razpisnem sklopu B, ki jih bo MO Velenje sofinancirala v višini 2.000 €, kar znaša 12 projektov letno.
- **SKLOP C:** od skupne vrednosti javnega razpisa je 24.000 € namenjenih za projekte v razpisnem sklopu C, ki jih bo MO Velenje sofinancirala v višini 1.000 €, kar znaša 24 projektov letno.
- **SKLOP D:** od skupne vrednosti javnega razpisa je 4.000 € namenjenih za projekte v razpisnem sklopu D, ki jih bo MO Velenje sofinancirala v višini 500 €, kar znaša 8 projektov letno.

Vsako leto naj se za sledenjem ciljev iz lokalnega programa razvoja delovanja mladih (med letoma 2026 in 2030) nameni najmanj 80.000 € oz. v skladu s sprejetim proračunom in tako vsako leto sofinancira 51 projektov, oziroma 255 projektov v obdobju, na katerega se lokalni program nanaša.

Kadar razpisana sredstva iz posameznega sklopa ne bodo razdeljena zaradi pomanjkanja posameznih projektov, se jih lahko prenese v drug sklop za sofinanciranje drugih projektov.